

การมีส่วนร่วมในโครงการบรรณกิจมหามงคลตลอดศตวรรษของประชาชน
 ตำบลพิมาย อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

พระปิฎกกาจโก ปญฺญนโถโร (บุตรเงิน)

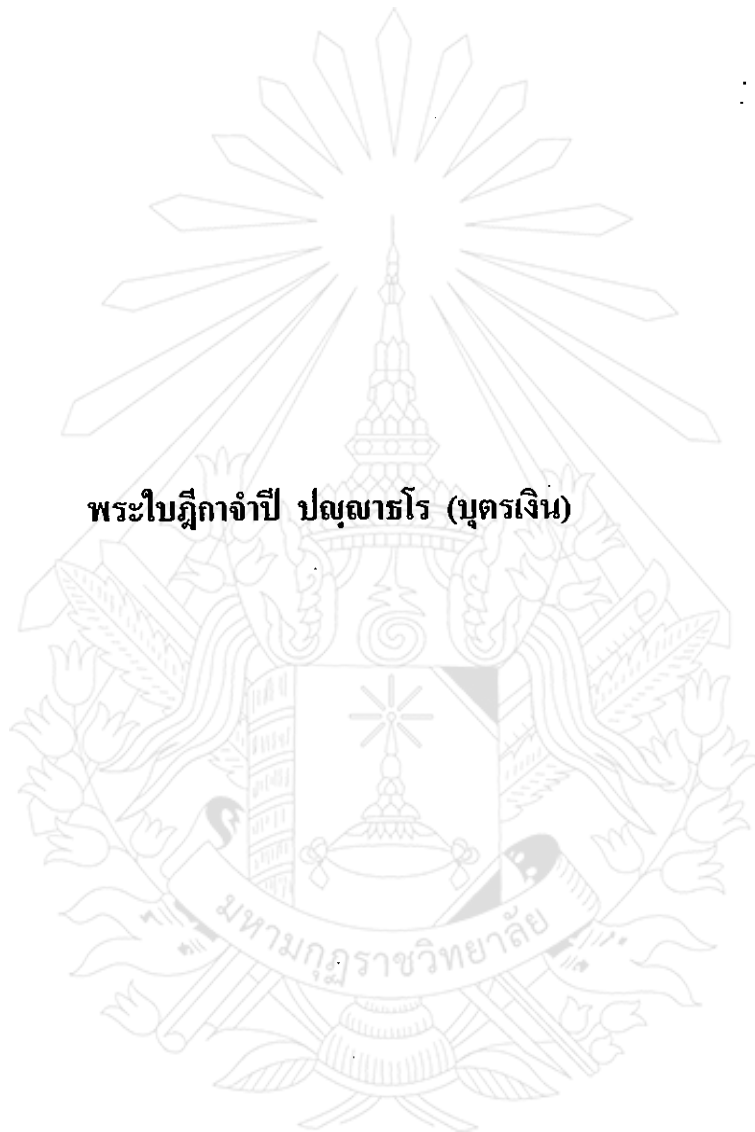
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนจาก วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

พุทธศักราช ๒๕๕๓

การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน
ตำบลทับทัน อำเภอสงขลา จังหวัดสุรินทร์

พระใบฎีกาจ่าปี ปยุณารโ (บุตรเงิน)

๒๖๖๑๑

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

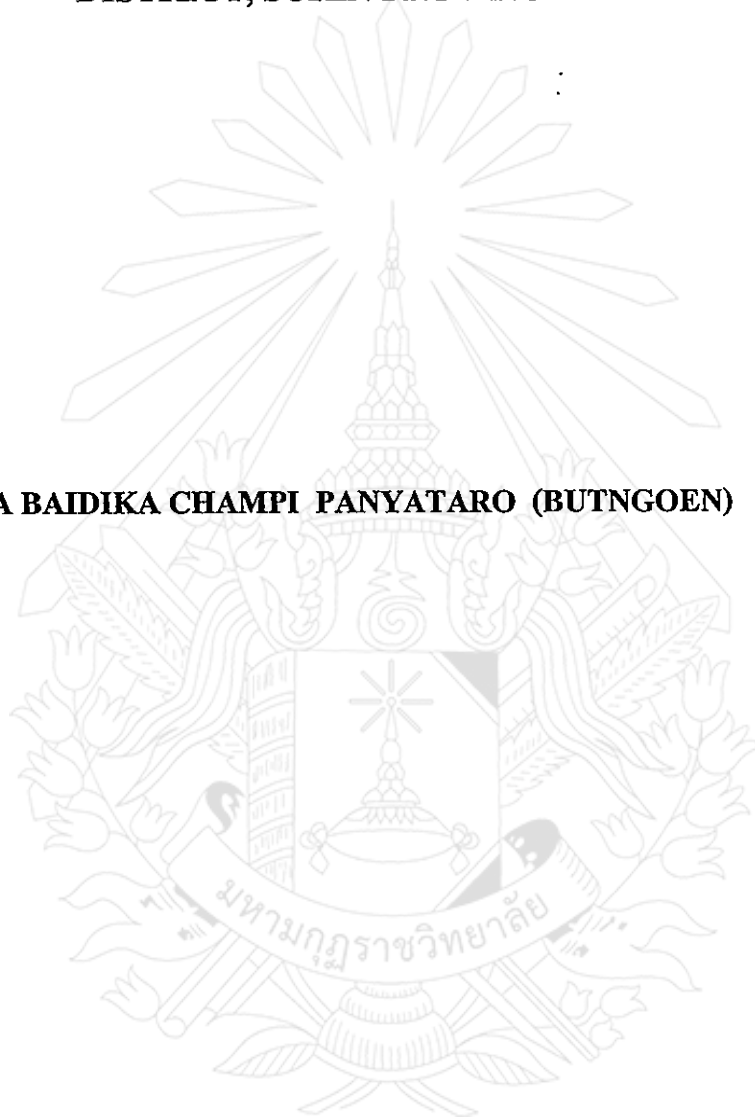
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๓

**PEOPLE'S PARTICIPATION IN NON-ALCOHOLIC DRINKS
CAMPAIGN PROJECT IN FUNERAL CEREMONY,
THAB THAN SUB-DISTRICT, SANGKHA
DISTRICT, SURIN PROVINCE**

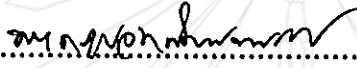
PHRA BAIDIKA CHAMPI PANYATARO (BUTNGOEN)

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2553 (2010)**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน
ตำบลทับทัน อำเภอสังขะจังหวัดสุรินทร์
ชื่อนักศึกษา : พระใบฎีกาจ๋เป็ ปณฺณวโร (บุตรเงิน)
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. ประพิศ โบราณมูล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร. สุรสิทธิ์ ไกรสิน

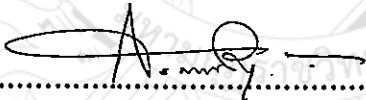
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ (ดร.))

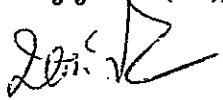
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ (ดร.))

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร. ประพิศ โบราณมูล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร. สุรสิทธิ์ ไกรสิน)

..... กรรมการ
(พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์ (ดร.))

..... กรรมการ
(ดร. ประจัญ จันเทิบ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : People's Participation in Non-Alcoholic Drinks Campaign Projects
in Funeral Ceremony, Thab Than Sub-District, Sangkha District,
Surin Province

Student's Name : Phra Baideega Chumpi Panyataro (Butngoen)

Department : Government

Advisor : Dr. Prapit Boranmoon

Co-Advisor : Dr. Surasit Kraisin

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaiyojan
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

Thesis Committee

P. Sampipattanaiyojan
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

P. Boranmoon
..... Advisor
(Dr. Prapit Boranmoon)

S. Kraisin
..... Co - Advisor
(Dr. Surasit Kraisin)

Phrakhruwichitpanyaporn
..... Member
(Phrakhruwichitpanyaporn (Dr.))

P. Chanterb
..... Member
(Dr. Prachan Chanterb)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์
ชื่อนักศึกษา	: พระใบฎีกาจำปี ปณฺณารโร (บุตรเงิน)
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร. ประพิศ โบราณมูล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ดร. สุรสิทธิ์ ไกรสิน
ปีการศึกษา	: ๒๕๕๓

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชนตำบลทับทัน อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ ๒) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา ต่างกัน ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสงขะจังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่อาศัยในเขตพื้นที่ตำบลทับทัน อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน ๒๔๕ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี ๒ ประเภท ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาคือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานคือการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า

๑) การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อออกเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ๒ ด้านคือ ด้านการวางแผน และด้านติดตามประเมินผล และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ๑ ด้านคือ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ

๒) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนตำบลทับทัน อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

๓) ประชาชนตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สามารถแยกเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้ ๑) ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ ได้เสนอแนะว่า อยากให้ภาครัฐออกกฎระเบียบในการงดดื่มสุราในงานศพ ๒) ด้านการวางแผน ได้เสนอแนะว่า อยากให้ตำบลมีการจัดอบรมในการเลิกดื่มสุราทุก ๓ เดือน ๓) ด้านติดตามประเมินผล ได้เสนอแนะว่าจะเป็นผลดีต่อชุมชน หากทุกคนเลิกดื่มสุราในงานศพ และไม่เห็นแก่กินมากนัก

Thesis Title : **People's Participation in Non-Alcoholic Drinks Campaign Project in Funeral Ceremony, Thab Than Sub-District, Sangkha District, Surin Province**

Student's Name : **Phra Baidika Champi Panyataro (Butngoen)**

Department : **Government**

Advisor : **Dr. Prapit Boranmoon**

Co-Advisor : **Dr. Surasit Kraisin**

Academic Year : **B.E. 2553 (2010)**

ABSTRACT

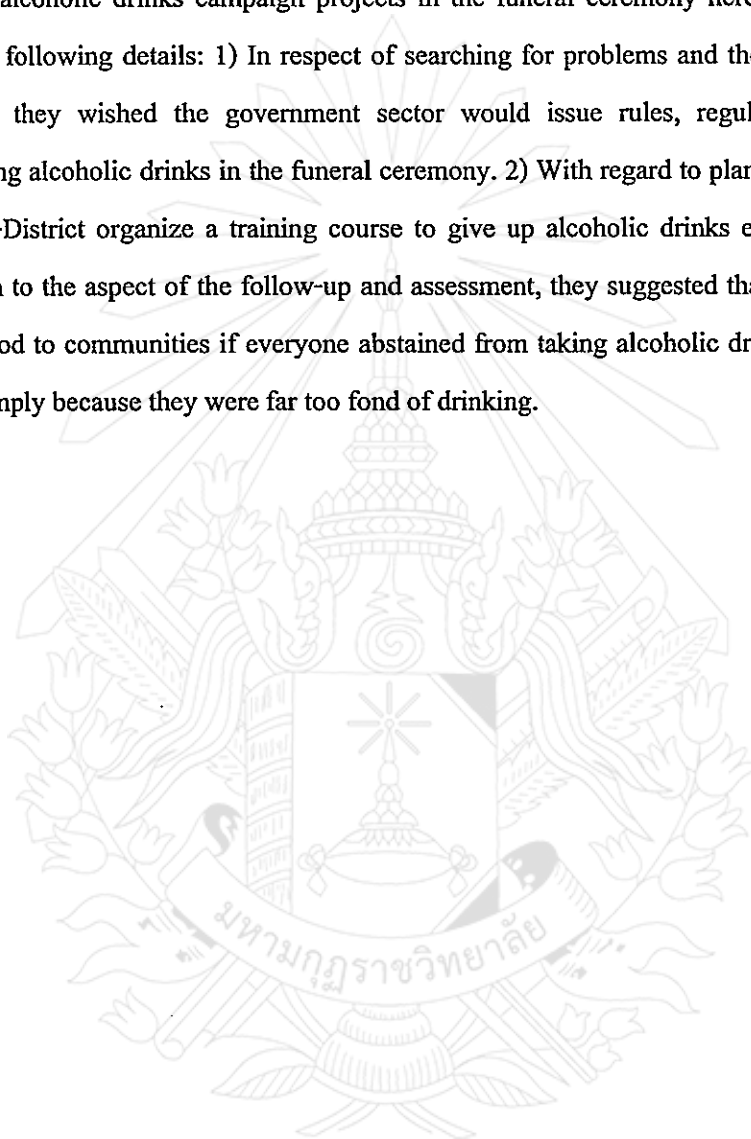
The thesis's objectives were as follows: 1) to explore people's participation in non-alcoholic drinks campaign projects in Sub-District Thap Than of Surin province's Sangkha district, 2) to compare their participation in non-alcoholic drinks campaign projects herein, resting upon their differing genders, ages, occupations and educational backgrounds and, 3) to closely examine suggestions on the campaign project of non-alcoholic drinks in the funeral ceremony based in Thap Than Sub-District of Surin province's Sangkha district. The tool used for conducting the research was the questionnaires for data collection. The size of the sampling group was set through Taro Yamane's formula by means of the accidental sampling without prior appointment. The statistics utilized for analyzing data comprised two types, the descriptive statistics of frequency, percentage, mean, and standard deviation, and the referential one of t-test and F-test by making use of the ready-made computerized programme. .

The research's results were the following :

1) People's participation in the campaign project of non-alcoholic drinks in the funeral ceremony in Thap Than Sub-District of Surin's Sangkha district in the overall three aspects was at the high level. Considering a single aspect, it was found that their participation in the foregoing campaign project with the mean at the high level in two aspects enumerated in descending order was: 1) planning, 2) the follow-up and assessment; and their participation with the mean at the middle level was: searching for problems and their causes.

2) The comparative results were found that people's differing genders, ages, occupations and educational backgrounds were identically correlated with their opinions on their participation in the aforementioned campaign project in the overall aspect.

3) People in Sub-District Thap Than of Surin province's Sangkha district suggested their participation in non-alcoholic drinks campaign projects in the funeral ceremony here could be categorized with the following details: 1) In respect of searching for problems and their causes, they suggested that they wished the government sector would issue rules, regulations for refraining from having alcoholic drinks in the funeral ceremony. 2) With regard to planning, they suggested each Sub-District organize a training course to give up alcoholic drinks every three month. 3) In relation to the aspect of the follow-up and assessment, they suggested that it would be doing a lot of good to communities if everyone abstained from taking alcoholic drinks in the funeral ceremony simply because they were far too fond of drinking.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้เพราะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือและความกรุณาจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณสถาบัน องค์กร และบุคคลที่ได้ให้ความช่วยเหลือดังต่อไปนี้ ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาจนสามารถนำความรู้มาเขียนวิทยานิพนธ์นี้ได้ และกรุณาชี้แนะเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

ขอกราบขอบคุณ พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์ ดร. กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.ประจัญ จันเคิบ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความเมตตาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร.ประพิศ โบราณมูล ที่รับภาระเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และขอขอบคุณอาจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ ไกรสิน ที่รับภาระเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำแนะนำและแก้ไขเนื้อหาวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจสอบวิทยานิพนธ์และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนแล้วเสร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของมหามกุฏราชวิทยาลัยทุกท่านที่ได้อุทิศร่างกายและแรงใจให้บริการที่ดีเยี่ยมสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ ที่กรุณาแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหา และแนะนำเกี่ยวกับรูปแบบการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องตามรูปแบบของบัณฑิตวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย

ทุกท่านที่กล่าวมาได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำองค์ความรู้ ให้บริการ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนแล้วเสร็จสมบูรณ์ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์นี้ ขอน้อมเป็นเครื่องบูชาคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่าน

พระใบฎีกาจำปี ปญฺณาโร (บุตรเงิน)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย	๓
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
๑.๖ คำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม	๖
๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์งานศพปลอดสุรา	๑๑
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับเหล้า	๑๔
๒.๔ สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย	๔๐
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๓
๒.๖ สรุปรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๕๒

	๗
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๕๓
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๕๓
๓.๒ เทคนิควิธีสุ่มตัวอย่าง	๕๔
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๕๕
๓.๔ การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	๕๖
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๗
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๗
๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๕๘
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๒
๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๒
๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๓
๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๔
ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๖๔
ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์ งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์	๖๖
ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	๗๐
ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพ ปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์	๗๗
บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๘๑
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๘๒
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๘๔
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๐๔
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๐๔
๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๑๐๕
บรรณานุกรม	๑๐๖

ภาคผนวก	๑๐๕
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ	๑๑๐
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	๑๑๒
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	๑๑๖
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	๑๑๘
ภาคผนวก จ ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	๑๒๕
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถาม	๑๓๐
ประวัติผู้วิจัย	๑๓๓

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๔.๑ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	๖๔
ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	๖๔
ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	๖๕
ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	๖๕
ตารางที่ ๔.๕ แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน	๖๖
ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมเสนาปัญหา	๖๗
ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมจัดทำแผนพัฒนาตำบล	๖๘
ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมกิจกรรมโครงการ	๖๙

ตารางที่ ๔.๘	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอด สุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวม ทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ	๗๐
ตารางที่ ๔.๑๐	แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมี ส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับ ทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ	๗๐
ตารางที่ ๔.๑๑	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอด สุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วม เสนอปัญหา จำแนกตามเพศ	๗๑
ตารางที่ ๔.๑๒	แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมี ส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับ ทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมเสนอปัญหา จำแนกตามเพศ	๗๑
ตารางที่ ๔.๑๓	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอด สุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วม จัดทำแผนพัฒนาตำบล จำแนกตามเพศ	๗๒
ตารางที่ ๔.๑๔	แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมี ส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับ ทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมจัดทำแผนพัฒนาตำบล จำแนกตามเพศ	๗๒
ตารางที่ ๔.๑๕	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอด สุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วม กิจกรรมโครงการ จำแนกตามเพศ	๗๓

ตารางที่ ๔.๑๖	แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมกิจกรรมโครงการ จำแนกตามเพศ	๗๓
ตารางที่ ๔.๑๗	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ	๗๔
ตารางที่ ๔.๑๘	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ	๗๔
ตารางที่ ๔.๑๙	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมเสนอปัญหา จำแนกตามอายุ	๗๕
ตารางที่ ๔.๒๐	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมเสนอปัญหา จำแนกตามอายุ	๗๕
ตารางที่ ๔.๒๑	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมจัดทำแผนพัฒนาตำบล จำแนกตามอายุ	๗๖
ตารางที่ ๔.๒๒	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมจัดทำแผนพัฒนาตำบล จำแนกตามอายุ	๗๖

ตารางที่ ๔.๒๓	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอด สุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วม กิจกรรมโครงการ จำแนกตามอายุ	๗๗
ตารางที่ ๔.๒๔	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่ มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอายุ	๗๗
ตารางที่ ๔.๒๕	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอด สุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวม ทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอาชีพ	๗๘
ตารางที่ ๔.๒๖	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่ มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนก ตามอาชีพ	๗๘
ตารางที่ ๔.๒๗	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอด สุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการ ร่วมเสนอปัญหา จำแนกตามอาชีพ	๗๘
ตารางที่ ๔.๒๘	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่ มีการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการร่วมเสนอปัญหา จำแนกตามอาชีพ	๗๘
ตารางที่ ๔.๒๙	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอด สุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วม จัดทำแผนพัฒนาตำบลจำแนกตามอาชีพ	๘๐

		๘
ตารางที่ ๔.๓๐	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมจัดทำแผนพัฒนา ตำบล จำแนกตามอาชีพ	๘๐
ตารางที่ ๔.๓๑	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอาชีพ	๘๑
ตารางที่ ๔.๓๒	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอาชีพ	๘๑
ตารางที่ ๔.๓๓	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	๘๒
ตารางที่ ๔.๓๔	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	๘๒
ตารางที่ ๔.๓๕	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different Method)	๘๓
ตารางที่ ๔.๓๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการร่วมเสนอปัญหาจำแนกตามระดับการศึกษา	๘๓

- ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการร่วมเสนอปัญหา จำแนกตามระดับการศึกษา ๘๔
- ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการร่วมเสนอปัญหา จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different Method) ๘๕
- ตารางที่ ๔.๓๙ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมจัดทำแผนพัฒนาตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา ๘๖
- ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมจัดทำแผนพัฒนาตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา ๘๖
- ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมกิจกรรมโครงการ จำแนกตามระดับการศึกษา ๘๖
- ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมกิจกรรมโครงการ จำแนกตามระดับการศึกษา ๘๖
- ตารางที่ ๔.๔๓ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการร่วมเสนอปัญหา ๘๗

๗

ตารางที่ ๔.๔๔ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการ
รณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ
จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมจัดทำแผนพัฒนาตำบล

๘๕

ตารางที่ ๔.๔๕ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการ
รณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ
จังหวัดสุรินทร์ ด้านร่วมกิจกรรมโครงการ

๘๕

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ ๒.๑ สรุปรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๕๒

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เหล้า หรือ สุรา เป็นสิ่งเสพติดประเภทหนึ่ง ซึ่งเมื่อเสพแล้วจะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ และทรัพย์สินของผู้เสพมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม “การดื่มสุรา” ทางพระพุทธศาสนาจัดเป็นอบายมุขคือทางแห่งความเสื่อมจึงบัญญัติไว้ในศีลข้อที่ ๕ ให้พุทธศาสนิกชน สมาทานงดเว้นจากการดื่มสุราและเมรัย อันเป็นเหตุให้เกิดความประมาทขาดสติ ในการครองตน

การดื่มสุรา เป็นสิ่งเสพติดประเภทหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหามากมาย มีอัตราการดื่มสุราสูงที่สุด และมีค่าก่อดำเนินการรื้อถอน จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการบริโภคสุรามากเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศ มีผลกระทบต่อทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม ดังนั้น จังหวัดสุรินทร์ โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด และองค์กรภาคีต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และคณะสงฆ์ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (ส.ส.ส) จึงได้จัดโครงการวัดเขตปลอดสุราเฉลิมราชย์ ๖๐ ปี และเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดสุรินทร์ ปี ๒๕๔๕ - ๒๕๕๒ ขึ้น เพื่อสร้างกระแส หาดูดยึดหมายแรก และสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนชาวจังหวัดสุรินทร์ ให้ลด ละ เลิกพฤติกรรมการดื่มสุรา^๑

การดำรงชีวิต ใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่สมควร ไม่จำเป็น ผลกระทบทางด้านสังคม ส่งผลให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งของคนในครอบครัวและชุมชน รวมถึงผลกระทบต่อประเทศชาติ ทำให้เกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัยต่าง ๆ ทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณจำนวนมาก อันเนื่องมาจากการดื่มสุราและเครื่องดื่มมึนเมาอื่น ๆ ในทุกกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานศพ งานบวช งานแต่งงาน งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่าสามัคคี เป็นต้น ทำให้เกิดปัญหาอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการทะเลาะวิวาท ทำให้เกิดโรคเสียหาย และปัญหาอื่น ๆ ที่สำคัญในงานศพเป็นงานเศร้าที่เจ้าภาพได้รับที่ต้องสูญเสียญาติไป แต่ต้องมาจัดหาสุรามาลี้งแขกที่มาช่วยงาน ทำให้เป็นหนี้สินโดยไม่จำเป็น และโครงการ “ทัณฑ์งานศพ

^๑ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุรินทร์, โครงการวัดเขตปลอดสุราเฉลิมราชย์ ๖๐ ปี และเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุรินทร์), ๗ มิถุนายน ๒๕๔๗, (อัดสำเนา).

ปลอดสุรา” ยังสามารถแก้ปัญหาให้เจ้าภาพได้หลายอย่าง เช่น ลดค่าใช้จ่าย งานศพไม่มีสิ่งมีนเมา ไม่มีการทะเลาะวิวาท ทุกคนที่มาร่วมงานมีความสุข ดังนั้นตำบลทับทันจึงเห็นความสำคัญในการแก้ปัญหาเหล่านี้ จึงได้เริ่มต้นจากการจัด โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราเป็น โครงการแรก และจะจัดให้มีการรณรงค์โครงการนี้ไปสู่กิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป

ปัจจุบันโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของตำบลทับทัน ได้มีหมู่บ้านที่มีนโยบาย “ทับทันงานศพปลอดสุรา” จำนวน ๘ หมู่บ้านยังคงเหลือ ๑ หมู่บ้าน หมู่บ้านที่เหลือก็ยังคงจัดให้มีการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง ในการร่วมปลูกจิตสำนึกในการลด ละ เลิก ค่ำสุราในงานศพ การร่วมจัดนิทรรศการ โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา การร่วมกิจกรรมการรณรงค์ ๔ มุมเมือง การร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อวิทยุชุมชน สื่อแผ่นพับ การจัดเวทีเสวนา ร่วมให้ความคิดเห็นในกิจกรรม โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา ร่วมในการตัดสินใจตลอดจนกระบวนการพัฒนาโครงการฯ ได้เข้าร่วมอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการรณรงค์งานศพปลอดสุรา ประชาชนส่วนมากนั้นได้รู้ถึงผลดีของการไม่ดื่มสุราที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น และมีกำนันผู้ใหญ่บ้านประชาชนทุกภาคส่วนร่วมกันรณรงค์และมีการออกเป็นนโยบายของตำบลทับทัน “ทับทันงานศพปลอดสุรา” ให้สัมฤทธิ์ผล ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในปรับปรุงและพัฒนาโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ และกำหนดเป็นนโยบายต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชนตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชนตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา ต่างกัน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

- ๑.๓.๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราแตกต่างกัน
- ๑.๓.๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราแตกต่างกัน
- ๑.๓.๒ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราแตกต่างกัน
- ๑.๓.๔ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราแตกต่างกัน

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๖๓๐ คนหรือร้อยละ

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ๓ ด้าน คือ

- ๑) ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ
- ๒) ด้านการวางแผน
- ๓) ด้านติดตามประเมินผล

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑.๕.๑ ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชนตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- ๑.๕.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- ๑.๕.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- ๑.๕.๔ ทำให้สามารถนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าร่วมในกิจกรรมการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ ด้านการวางแผน ด้านติดตามประเมินผล

โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา หมายถึง โครงการที่จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ การรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนชุมชนจัดงานศพปลอดสุรา การยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลผู้งดการดื่มสุราในงานศพ ให้รู้ถึงพิษภัยของสุรา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นที่ประชาชนมีส่วนร่วมในเรื่องดังต่อไปนี้

๑) ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ หมายถึง การประชุมเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพและปัญหา การเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

๒) ด้านการวางแผน หมายถึง ร่วมวางแผน คิดสร้างวิธีแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

๓) ด้านติดตามประเมินผล หมายถึง ร่วมติดตามและประเมินผลปฏิบัติตามนโยบายแผนงาน โครงการ และกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

สุรา หมายถึง น้ำมาที่กลั่นแล้ว เป็นสิ่งเสพติดประเภทหนึ่ง ซึ่งเมื่อเสพแล้วจะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและทรัพย์สินของผู้เสพ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

เหล้า หมายถึง เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์(ชนิดเอทิลแอลกอฮอล์) เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ โดยแอลกอฮอล์มีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง ผู้ที่กินเหล้าในปริมาณไม่มาก จะรู้สึกอ่อนคลาญเนื่องจากแอลกอฮอล์ไปกดจิตได้สำนึกที่คอยควบคุมตนเอง ทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น แต่เมื่อกินมากขึ้นก็จะกดสมองบริเวณอื่น ๆ ทำให้เสียการทรงตัว หูดไม่ชัด จนแม้กระทั่งหมดสติในที่สุด

ศีลธรรม หมายถึง ความประพฤติที่ดีงามของประชาชนที่เข้าร่วมรณรงค์งานศพปลอดสุราที่เป็นแบบอย่างที่ดี

คุณภาพชีวิตที่ดี หมายถึง การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีซึ่งแบ่งเป็นสุขภาพกายดี คือ ภาวะที่ร่างกายที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บสุขภาพจิตดี คือ ภาวะที่จิตอ่อนคลาญ มีความสุขสงบ

การเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมการรณรงค์ ๔ มุมเมือง จัดแสดงนิทรรศการ จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุชุมชน สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อแผ่นพับ สื่อโปสเตอร์ เพลงพื้นบ้าน จัดเวทีเสวนาสนับสนุนให้ชุมชนดำเนิน

กิจกรรมรณรงค์ในระดับพื้นที่ผ่านกระบวนการเวทีประชาคมอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้ผู้นำ
ชุมชนระดับต่าง ๆ ยกย่องเชิดชูเกียรติแก่บุคคล/ชุมชน ผู้ลด ละ เลิกการดื่มสุราเป็นบุคคลตัวอย่าง

ประชาชนชน หมายถึง หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่อาศัยในหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบล
ทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

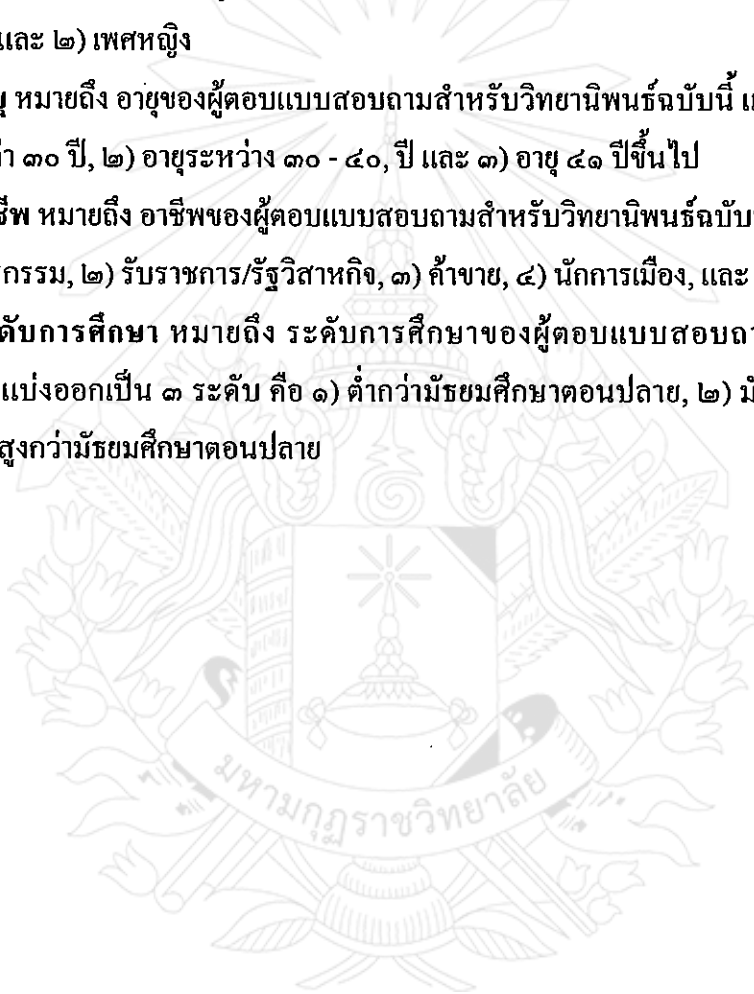
ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม หมายถึง สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ
แบบสอบถามที่อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ คือ

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๒
เพศ คือ ๑) เพศชาย, และ ๒) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๓
ช่วง คือ ๑) อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี, ๒) อายุระหว่าง ๓๐ - ๔๐, ปี และ ๓) อายุ ๔๑ ปีขึ้นไป

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น
๕ ช่วง คือ ๑) เกษตรกรรม, ๒) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, ๓) ค้าขาย, ๔) นักการเมือง, และ ๕) อื่น ๆ

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ ๑) ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย, ๒) มัธยมศึกษา
ตอนปลาย, และ ๓) สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วเสนอตามลำดับดังนี้

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์งานศพปลอดสุรา

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับเหล้า

๒.๔ สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม

๒.๑.๑ ความหมายของการมีส่วนร่วม

เพื่อที่จะให้แนวทางในการพิจารณาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้วิจัยได้ขอนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการหลายท่านที่ได้ศึกษาและรวบรวมไว้ดังนี้

ยุววัฒน์ วุฒเมธี ได้กล่าวว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชนหมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาทำกิจกรรมให้มากที่สุด เพื่อให้เขาได้เป็นผู้ตัดสินใจ ลงมือทำงานตามที่เขาตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการทำให้เขาได้ปฏิบัติตามความสนใจและความต้องการ การที่เขาได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการนั้นจะทำให้เขาพัฒนายิ่งขึ้น”

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ ได้ให้ความหมายว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริง หมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการ การควบคุมการใช้ การกระจายทรัพยากร และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์แก่การดำรงชีพทางเศรษฐกิจ

^๑ยุววัฒน์ วุฒเมธี, หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : ไทยอนุเคราะห์ไทย, ๒๕๓๑), หน้า ๓๑.

และสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรี ในฐานะของสมาชิกในสังคม และได้พัฒนาการรับรู้ และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจการกำหนดชีวิตของตนเองอย่างเป็นตัวของตัวเอง^๒

ไคท์ (Keith Davis) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องกับจิตและอารมณ์ ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่มซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเล้าใจให้กระทำเพื่อ บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกับกลุ่มดังกล่าวด้วย^๓

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลเข้าร่วมในกระบวนการร่วมแก้ไขปัญหาร่วมกันในการออกความคิดสร้างสรรค์ ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ร่วมพัฒนา ร่วมรับผิดชอบ การดำเนินงานต่าง ๆ และทำกิจกรรมพัฒนาร่วมกัน โดยการนำความสามารถที่บุคคลมีอยู่มาใช้ เพื่อให้วัตถุประสงค์ของกลุ่มและนำไปสู่ความสำเร็จ รูปแบบของการมีส่วนร่วมที่พึงประสงค์และเป็นที่ยอมรับร่วมกัน มีจุดสำคัญอยู่ที่ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะเป็นไปในลักษณะแบบสมัครใจและเข้าร่วมการตัดสินใจและเข้าร่วมกิจกรรมอย่างแข็งขัน แต่คุณสมบัติดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยกระบวนการเริ่มต้น และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่ใช่เป็นการจำลองแบบหรือการนำเอามารวมใส่ได้ในจุดใดจุดหนึ่ง

๒.๑.๒ ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

สมศักดิ์ พรหมเตื้อ ยังได้อธิบายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญครอบคลุม ประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

๑) การมีส่วนร่วมของประชาชนครอบคลุมการสร้างโอกาส ที่เอื้อให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและสังคมได้ร่วมกิจกรรมซึ่งนำไปสู่การมีอิทธิพลต่อกระบวนการพัฒนา และเอื้อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน

๒) การมีส่วนร่วมสะท้อนการเข้าเกี่ยวข้องโดยสมัครใจ และเป็นประชาธิปไตยในกรณีต่อไปนี้

๒.๑) การแบ่งสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน

^๒ ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์, การประชุมเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา : นโยบายและกลวิธี, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ศึกษาานโยบายสาธารณสุขมหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗), หน้า ๔๒.

^๓ Keith Davis, Human Behavior of World , อ้างใน สมศักดิ์ พรหมเตื้อ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม”, ปรียญรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), ๒๕๕๐, หน้า ๖๓.

๒.๒) การตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย การกำหนดคน โยบาย การวางแผน และการดำเนินการ โครงการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

๒.๓) การสร้างโอกาสการเอื้อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเท่าเทียมกัน

๓) เมื่อพิจารณาในแง่นี้ การมีส่วนร่วมเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างส่วนที่เป็นประชาชนลงแรงและทรัพยากร เพื่อพัฒนากับประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนลงแรงระดับท้องถิ่นระดับภูมิภาค และระดับชาติจะก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ประชาชนลงทุนลงแรงกับประโยชน์ที่ได้

๔) ลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจผิดแผกแตกต่างตามสภาพเศรษฐกิจของประเทศ นโยบายและโครงสร้างการบริหารรวมทั้งลักษณะเศรษฐกิจสังคมของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนมิได้เป็นเพียงเทคนิควิธีการ แต่เป็นปัจจัยที่สำคัญในการประกันให้เกิดกระบวนการพัฒนาที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชน^๔

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วม คือการสร้างการยอมรับ การสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ การระดมความคิดเพื่อการพัฒนาสังคมและตนเองให้ดีขึ้น

๒.๑.๓ ลักษณะและรูปแบบการมีส่วนร่วม

รัชพล คำสาร ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบ โบราณ ไว้ ดังนี้

๑) การมีส่วนร่วมแบบกรีก (Greek System) วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบนี้ ต้องการให้ประชาชนซึ่งเป็นพลเมืองของประเทศ ได้มีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยตรง ซึ่งกำหนดให้ประชาชนทั้งนครรัฐประชุมร่วมกันเพื่อเปิด โอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ความต้องการและกำหนดนโยบาย รวมทั้งกำหนดตัวผู้ปกครองด้วย

๒) การมีส่วนร่วมแบบโรมัน (Roman System) การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบนี้ ได้กำหนดให้มีสภาขึ้นแทนการประชุมประชาชนทั้งหมด ส่วนอำนาจหน้าที่สภานั้นครอบคลุมเสมือนการปกครองโดยประชาชนโดยตรง

๓) การมีส่วนร่วมแบบศักดินา (Feudal System) เป็นลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างเจ้านายกับไพร่ (Vassal) ที่แต่ละฝ่ายมีหน้าที่ต่อกัน เจ้านาย (Lord) มีหน้าที่ให้ความคุ้มครองและปกครองไพร่ ส่วนไพร่มีหน้าที่บริการด้านต่าง ๆ ให้เจ้านาย

๔) การมีส่วนร่วมแบบสวิส (Swiss System) มีลักษณะสำคัญคือ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรง เช่นเดียวกับระบบกรีก

๕) การมีส่วนร่วมแบบนิวอิงแลนด์ (New England System) มีการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยตรง เช่นเดียวกับแบบสวิส สำหรับประเทศแรกที่พยายามปฏิรูปการให้ประชาชน

^๔ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕.

มีส่วนร่วมทางการเมืองแบบนี่คือ ประเทศอังกฤษ เมื่อ ค.ศ. ๑๒๑๕ ได้มีการตกลงต่อรองกัน ระหว่าง ฝ่ายกษัตริย์กับขุนนาง เพื่อให้ฝ่ายกษัตริย์ทรงยินยอมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม บ้านเมืองจนเกิดเอกสารสิทธิ์แมกนา คาร์ต้าขึ้น ซึ่งเป็นเอกสารที่ยินยอมให้ประชาชนมีโอกาสเข้าร่วมรัฐบาล ต่อมา โอลิเวอร์ ครอมเวลล์ ได้ดำเนินการใช้กำลังเพื่อประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศ ได้มีบทบาททางการเมืองจนทำให้เกิดหลักการที่ว่าประชาชนทุกคนมีสิทธิในการออกเสียง และประชาชนทุกคนจะมีสิทธิมีตัวแทนในสภานิติบัญญัติ และเมื่อเกิดเหตุการณ์ปฏิวัติในฝรั่งเศส ใน ค.ศ. ๑๗๘๙ สิทธิของการเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนจึงขยายออกไป จนทำให้เกิด หลักเสรีภาพ ความเสมอภาค และการนำเอาเจตนารมณ์ของปวงชนมาใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม นอกจากนั้น ในสหรัฐอเมริกาได้มีการกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ตั้งแต่สมัยที่แซมมวล อัดัมส์ ร่วมกับประชาชนเรียกร้องสิทธิในการปกครองตนเองจากอังกฤษ และ โทมัสเพน ได้มีช่วยช่วยให้ประชาชนระลึกและสำนึกถึงความสำคัญในการที่จะเข้ามาดำเนินการปกครองตนเอง โดยเริ่มจากระดับท้องถิ่นขยายไปจนระดับชาติ^๕

ธีรธรรม ธีระวุฒิพันธุ์ กล่าวถึง “การมีส่วนร่วมไว้ว่าเป็นกระบวนการที่รัฐบาลทำการ ส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนและเสริมสร้าง โอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งในรูปส่วนบุคคล เรื่องเดียวกัน กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์การอาสาสมัครรูปแบบต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องรวมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และนโยบาย การพัฒนาที่กำหนดไว้” โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้

- ๑) ร่วมทำการศึกษาค้นคว้า ปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ตลอดจนความต้องการของชุมชน
- ๒) ร่วมคิดสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนา เพื่อแก้ไขลดปัญหาของชุมชนหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน
- ๓) ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผน หรือโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อขจัดแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของชุมชน
- ๔) ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- ๕) ร่วมปรับปรุงระบบการบริหารงานงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

^๕ธีชพล คำสาร, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ใช้แรงงาน : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๐, หน้า ๕ - ๑๐.

๖) ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามความสามารถของตนและหน่วยงาน

๗) ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

๘) ร่วมควบคุมติดตามประเมินผล บำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ตลอดไป^๖

ปกรณัม ปรียากร กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาของประชาชน คือ การที่ประชาชนจะเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข และร่วมมีผลประโยชน์ ซึ่งกระทำได้ ๔ ลักษณะ คือ

- ๑) เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดว่า อะไรคือ ความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชุมชน
- ๒) เป็นผู้ระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนองตอบความจำเป็นพื้นฐาน
- ๓) เป็นผู้ที่มีบทบาทในการปรับปรุงวิธีการกระจายสินค้าและบริการให้สมบูรณ์ขึ้น
- ๔) เป็นผู้ได้รับความพึงพอใจ และเกิดแรงจูงใจที่จะสร้างกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง^๗

ไชยชนะ สุทธิวรชัย กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า ประชาชนอาจเข้าร่วมกระบวนการตัดสินใจว่าจะทำอะไรอย่างไร เข้าร่วมในการนำโครงการไปปฏิบัติโดยเสียสละทรัพยากรต่างๆ เช่น แรงงาน วัสดุ เงิน หรือร่วมมือในองค์กรหรือกิจกรรมเฉพาะด้าน เข้าร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนา และร่วมในความพยายามประเมินโครงการ^๘

รัชพล คำสาร ได้ชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน จะต้องเข้าร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ คือ

- ๑) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของประชาชน เนื่องมาจากเหตุผลพื้นฐานคือ ชาวชนบทประสบปัญหาย่อมรู้ปัญหาของตนได้มากที่สุด
- ๒) การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหานั้น ผู้ที่เลือกแนวทางในการแก้ไขปัญหาในชุมชนนั้น
- ๓) การมีส่วนร่วมในการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านแรงงาน การร่วมแรงในการประกอบกิจกรรมจัดทำให้ประชาชนมีความผูกพันกันมากขึ้น และก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกันใน

^๖ไพรัตน์ เตชะรินทร์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานข้าราชการพลเรือน, ๒๕๒๗), หน้า ๖ - ๗.

^๗ธีรวัฒน์ ธีระวุฒิพันธุ์, "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลน : ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านนาเกลือ ตำบลคลองคำหลุ อำเภอมือเมือง จังหวัดชลบุรี", สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๘.

^๘เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘.

การเป็นเจ้าของกิจกรรม และผลงานที่ปรากฏซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนบำรุงรักษาให้ดำรงอยู่อย่างสมบูรณ์และมีประโยชน์ยืนยาวในการทำงานต่อไป

๔) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลเพื่อค้นคว้าเพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องอันเกิดจากการดำเนินกิจกรรม ซึ่งได้นำมาเป็นบทเรียนในการหาทางปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มประสิทธิภาพ^๕

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ ได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ ๔ ขั้นตอนคือ

- ๑) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุ
- ๒) การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือในการปฏิบัติตามโครงการพัฒนา
- ๓) การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตลอดจนกระบวนการพัฒนา
- ๔) การติดตามประเมินผลในการแก้ไขปัญหา^๖

สรุปได้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นเริ่มตั้งแต่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมคิดค้นหาสาเหตุของปัญหา จากนั้นจึงสร้างแนวคิดและวิธีการแก้ปัญหา ตัดสินใจใช้แนวคิดและวิธีการนั้น จากนั้นจึงประเมินผล รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ที่เป็นผลการปฏิบัตินั้น ๆ

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์งานศพปลอดสุรา

๒.๒.๑ แนวคิดการจัดงานศพปลอดสุรา

การดื่มเหล้าก่อให้เกิดโทษและความเสียหาย คือ ทำให้เกิดความประมาท ทำให้ขาดสติยังคิด สร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น บั่นทอนสุขภาพ และก่อให้เกิดผลกระทบ ๔ ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ มูลนิธิเพื่อนหญิงและเครือข่ายองค์กรงดเหล้า กล่าวไว้ว่า องค์การอนามัยโลก (WHO) ระบุว่าปี ๒๕๔๓ คนไทยดื่มสุราสูงสุดเป็นอันดับ ๕ ของโลก สถิติการดื่มสุราของคนไทยที่ผ่านมาสูงขึ้นทุกปี และอายุของผู้เริ่มดื่มมีแนวโน้มอายุน้อยลง

การดื่มสุรายังเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อวัด/สถาบันพระพุทธศาสนา ซึ่งเกิดจากค่านิยมทางสังคมเกี่ยวกับงานบุญประเพณีต่าง ๆ มักมีการเล่นรื่นเริงต่าง ๆ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน สิ่งที่มาถกกิจกรรมเหล่านี้ คือ เหล้า และอบายมุขอื่น ๆ ในการสร้างความบันเทิง และการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งพบว่า มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอบายมุขจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาทะเลาะวิวาทและ

^๕ รัชพล คำสาร, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ใช้แรงงาน : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี”, สารนิพนธ์ศาสนาสาตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า ๕.

^๖ ไพรัตน์ เตชะรินทร์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, อ้างแล้ว, หน้า ๖ - ๗.

ปัญหาอื่น ๆ ตามมา สังคมได้ให้ความสำคัญต่อความบันเทิงทางโลกมากกว่าการเห็นคุณค่าทางพระศาสนา สังคมแยกแยะไม่ออกระหว่าง “บุญกับบาป” “กรรมดี กรรมชั่ว” นโยบายพัฒนาสังคมที่ผ่านมาเน้นวัตถุมาก ทำให้คุณภาพด้านจิตใจ (ศีลธรรม) อ่อนแอลง

การดื่มสุรา เป็นสิ่งเสพติดประเภทหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหามากมาย มีผลกระทบต่อทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม ดังนั้น จังหวัดสุรินทร์ โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด และองค์กรภาคีต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และคณะสงฆ์ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (ส.ส.ส) จึงได้จัดโครงการวัดเขตปลอดสุราเฉลิมราชย์ ๖๐ ปี และเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดสุรินทร์ ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๒ ขึ้น เพื่อสร้างกระแส หาคูคิดหมายแรก และสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนชาวจังหวัดสุรินทร์ ให้ลด ละ เลิกพฤติกรรมการดื่มสุรา อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ประกาศระเบียบวาระชุมชนคนลำดวน “งานศพปลอดสุรา” ๑๐๐% เป็นแห่งแรกของประเทศ

๒.๒.๒ ความหมายของการรณรงค์

การรณรงค์ ความหมายตามพจนานุกรมว่า การกระทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามนโยบายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ปัจจุบันการรณรงค์ หมายถึง การระดมคนจำนวนมากมาเดินเป็นขบวน ถือป้ายผ้าเขียนข้อความแก่ ๆ ปิดถนนให้รถติด ถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐาน แล้วสรุปผล รายงานความสำเร็จต่อหน่วยเหนือ เป็นต้น

การรณรงค์ คือ การสร้างความเปลี่ยนแปลง ในขณะเดียวกัน วิธีการที่มีระบบ และต่อเนื่อง ในการส่งผ่านข้อความไปสู่กลุ่มผู้รับสารที่เป็นเป้าหมายก็อาจเรียกได้ว่าเป็น การรณรงค์ เช่นกัน ถึงกระนั้นการรณรงค์ที่เรากำลังพูดถึงอยู่นี้ไม่ใช่การรณรงค์แบบที่ใช้กันในกลุ่มผู้ที่ต้องการสร้างความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในระดับโลก หากแต่เป็นการรณรงค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายและแนวทางการปฏิบัติ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการทางยุทธศาสตร์ที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองเข้าไว้ด้วยกัน

การรณรงค์เกิดภายในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่งตลอดเวลา (dynamic) การรณรงค์สามารถทำการวัดได้ แม้จะไม่จำเป็นต้องวัดอย่างเป็นระบบหรือต้องออกมาในรูปของตัวเลข หลักสำคัญที่ทำให้การรณรงค์เกิดขึ้นนั้นยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะ มีความเกี่ยวข้องกับผู้คน มีแนวทางการปฏิบัติและนโยบายรวมถึงการใช้เป็นแรงกดดันเมื่อมีการวิ่งเต้นทางการเมืองในระดับชาติหรือเมื่อมีการใช้กลยุทธ์สนับสนุนในระดับท้องถิ่นแล้วไม่อาจบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยสรุปแล้ว การรณรงค์เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ทางการเมืองเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องใช้การรณรงค์ร่วมกับกลุ่มผู้สนับสนุน

คุณแจสำคัญของการรณรงค์ คือการกระทำที่ต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์บางประการ สิ่งนี้ทำให้การรณรงค์ในแง่นี้แตกต่างจากความหมายของ “การรณรงค์” ที่ใช้กันโดยทั่วไป ซึ่งหมายถึง การยกระดับความตระหนักรู้ หรือ การส่งข้อความบางอย่างซ้ำ ๆ แต่ไม่ได้มีเป้าหมายทางนโยบายที่เฉพาะเจาะจงไปกว่านั้น การรณรงค์ต้องเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การสนับสนุนโดยรวม ใน Fighting Poverty Together ได้ให้คำจำกัดความของการผลักดันเชิงนโยบาย ว่าเป็นกระบวนการในการโน้มน้าวผู้ตัดสินใจหลัก และผู้กำหนดแนวทางความคิดเห็นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือแนวทางในการปฏิบัติ วิธีการรณรงค์แบบหนึ่งที่มีประสิทธิภาพดีและสอดคล้องกัน คือ การรณรงค์ต่อสาธารณชน ActionAid ยังได้ให้คำจำกัดความต่อไปแก่ “การผลักดันเชิงนโยบายที่เอาประชาชนเป็นศูนย์กลาง” (People - Centered Advocacy) ว่าเป็น การให้พลังแก่กลุ่มคน เพื่อให้ลงมือดำเนินการบางอย่างเพื่อตัวพวกเขาเอง (Monitoring and Evaluating Advocacy, ๒๐๐๑) การรณรงค์เป็นรูปแบบของการสนับสนุนที่เกิดแบบไม่ต่อเนื่อง เพราะมักจะมีการกำหนดแผนปฏิบัติการทางกลยุทธ์ที่ชัดเจนภายใต้กรอบการทำงานทางยุทธศาสตร์และอยู่ในขอบเขตของสาธารณชน การรณรงค์ก็ยังคงเป็นเรื่องใหม่และ “การสร้างความเป็นมืออาชีพ” ในด้านการรณรงค์ก็เพิ่งจะเริ่มขึ้นอย่างจริงจังเมื่อสองทศวรรษก่อนนี้เอง

๒.๒. ๓ ลักษณะการรณรงค์

๑) การปลูกจิตสำนึก และรณรงค์ให้ประชาชนได้รับรู้ถึงพิษภัยของสุราและ อด เลิกการดื่มสุราคำเนินการดังนี้

๑.๑) การรณรงค์ และประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น จัดกิจกรรมการรณรงค์ ๔ มุมเมือง จัดแสดงนิทรรศการ จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุชุมชน สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อแผ่นพับ สื่อโปสเตอร์ เพลงพื้นบ้าน จัดเวทีเสวนา เป็นต้น

๑.๒) สนับสนุนให้วัดและชุมชนดำเนินกิจกรรมรณรงค์ในระดับพื้นที่ผ่านกระบวนการเวทีประชาคมอย่างต่อเนื่อง

๑.๓) สนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ สืบค้น ยกย่องเชิดชูเกียรติแก่บุคคล/ชุมชน ผู้ อด เลิกการดื่มสุรา บุคคลตัวอย่าง

๒) กิจกรรมรวมภาคีต่าง ๆ ปฏิบัติกิจกรรมในวัดในจังหวัดสุรินทร์เป็นเขตปลอดสุรา

๒.๑) จัดกิจกรรมเวทีประชาคมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๒.๒) จัดกิจกรรมงานบุญพิธีต่าง ๆ ปลอดสุรา

๒.๓) จัดกิจกรรมประเมินรับรองมาตรฐานวัดเขตปลอดสุรา

๒.๔) การวิจัยประเมินผลแบบมีส่วนร่วม

๓) เพื่อเสริมสร้างศีลธรรม และสุขภาพชีวิตที่ดีแก่ชุมชน

๓.๑) การอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม

๓.๒) จัดพิธีปฏิบัติตนเพื่อลด ละ เลิกดื่มสุรา

๓.๓) ถ่ายทอดบทเรียนและขยายผลการดำเนินงาน

๓.๔) สัมมนาคุณธรรมกับงานพัฒนา

๓.๕) พัฒนาศักยภาพพระสงฆ์และแกนนำชุมชนสู่ความเป็นชุมชนต้นแบบ

๓.๖) บูรณาการเนื้องานสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต^{๑๑}

การรณรงค์ให้ประชาชนเลิกดื่มสุรามีมาอย่างต่อเนื่อง จากหลายโครงการของสำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพร่วมกับสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า เช่น โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา โครงการเลิกเหล้าเลิกเงิน โครงการเมาไม่ขับ โครงการดื่มแล้วขับถูกจับแน่ โครงการทอดกฐินปลอดเหล้า ที่มีนายแพทย์สุกกร บัวสาย ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ และนายแพทย์อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม ประธานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า ให้มีความสำคัญกับกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะเหล่านี้ สำหรับโครงการทอดกฐินปลอดเหล้าเป็นส่วนหนึ่งในโครงการเกี่ยวกับการรณรงค์เพื่อให้ประชาชนเลิกพฤติกรรมดื่มสุรา หรือเลิกเสพติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมาจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ช่วงเวลาที่เกิดโครงการต่าง ๆ ขึ้นจะใช้เหตุการณ์ในสภาพสังคมเป็นหลักในการวางแผนโครงการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อคุณภาพชีวิต สุขอนามัยของประชาชน ในช่วงเทศกาลทอดกฐินก็เช่นเดียวกัน ย่อมเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมของโครงการนี้^{๑๒}

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับเหล้า

วัฒนธรรมกับการบริโภคเหล้าหากพิจารณาโดยทั่ว ๆ ไป เมื่อก้าวถึงวัฒนธรรม เรามักจะพิจารณาไปที่ระบบของสังคมในแต่ละสังคมจะประกอบด้วยระบบย่อยต่าง ๆ ที่สลับซับซ้อนทั้งในเรื่องของโครงสร้างหน้าที่และองค์ประกอบอื่น ๆ ระบบของสังคมที่ว่านี้ ระบบวัฒนธรรมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ใกล้ชิดกันจนไม่สามารถแยกออกจากกันได้ วัฒนธรรมเป็นตัวนำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่เป็นไปในทิศทางที่สังคมต้องการ รวมทั้งกำหนดความเชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ ของบุคคล

^{๑๑}เรื่องเดียวกัน.

^{๑๒}ศุภมาส พูลสวัสดิ์, “ผลสัมฤทธิ์ของสื่อประชาสัมพันธ์โครงการทอดกฐินปลอดเหล้าปี ๒๕๔๕”, วารสารศาสนธรรมฉบับพิเศษ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๕๐, หน้า ๒๔.

ตลอดจนเป็นตัวเสริมสร้างบุคลิกภาพของบุคคล ดังนั้นทุกๆ สังคมจะมีวัฒนธรรมเฉพาะของตัวเอง ที่จะช่วยพัฒนาเสริมสร้างหรือขัดขวางการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ในขณะเดียวกันในการวิจัยครั้งนี้จะมุ่งศึกษาผลกระทบของเหล่าวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ มีดังนี้

สุภมาศ พูลสวัสดิ์ ได้ให้คำนิยามของความเชื่อกับพฤติกรรมการดื่มเหล้าว่า ความเชื่อ หมายถึง สิ่งที่บุคคลคิดว่าการกระทำบางอย่างหรือปรากฏการณ์บางอย่าง หรือสิ่งของบางอย่าง หรือคุณสมบัติของสิ่งของหรือของบุคคลบางอย่างมีอยู่จริงหรือเกิดขึ้นจริง ๆ กล่าวโดยสรุปก็คือ การที่บุคคลหนึ่งคิดถึงอะไรก็ได้ในแง่ของข้อเท็จจริงคือเขาคิดว่าข้อเท็จจริงมันเป็นเช่นนั้น ซึ่งความคิดของเขาอันนี้อาจไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงก็ได้แต่ถ้าเขาคิดว่าความจริงเป็นเช่นนั้นแล้ว นั่นก็คือความเชื่อของเขา^{๑๑}

สรุปได้ว่า การกระทำบางอย่างหรือปรากฏการณ์บางอย่าง หรือสิ่งของบางอย่าง หรือคุณสมบัติของสิ่งของหรือของบุคคลบางอย่างมีอยู่จริงหรือเกิดขึ้นจริง ๆ กล่าวโดยสรุปก็คือ การที่บุคคลหนึ่งคิดถึงอะไรก็ได้ในแง่ของข้อเท็จจริงของวัฒนธรรมกับการบริโภคเหล้าที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๒.๓.๑ ปัญหาและสาเหตุจากการดื่มสุรา

ยงยุทธ ขจรธรรม และบังอร อุทธิภักดี กล่าวว่า ในประเทศไทยปัจจุบันมีการผลิตและการจำหน่ายสุราเพิ่มมากขึ้นจากนโยบายการค้าเสรีของสุราและการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ประจำตำบล ทำให้การผลิตสุราแช่และสุรากลั่นในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศมีมากมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเหนือตอนบนและภาคอีสาน ประกอบกับรายได้ของรัฐที่เรียกเก็บภาษีจากอุตสาหกรรมเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ในช่วงเวลาประมาณ ๑๐ เท่าตัว โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เก็บภาษีได้ ๖.๒๗ หมื่นล้านบาทซึ่งเพิ่มขึ้นจาก) ๑.๘ พันล้านบาทในปี พ.ศ. ๒๕๓๖^{๑๒}

พันธุภา กิตติรัตนไพบูลย์ และคณะ กล่าวว่า การศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงการดื่มแอลกอฮอล์ของประชากรไทยที่เพิ่มมากขึ้นจากผลกระทบของปัจจัยดังกล่าวข้างต้นผลจากการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และจากการประมาณการผู้ดื่มแอลกอฮอล์ทั่วประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๔ และพ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งการสำรวจทางระบาดวิทยาของโรคจิตเวชและโรคจากการดื่มแอลกอฮอล์

^{๑๑}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔ - ๒๖.

^{๑๒}ยงยุทธ ขจรธรรม และบังอร อุทธิภักดี, “นโยบายและมาตรการในการควบคุมการบริโภคแอลกอฮอล์, (กรุงเทพมหานคร : (ม.ป.พ.), ๒๕๔๗), (อัสสัมชัญ).

ของกรมสุขภาพจิตในปี พ.ศ.๒๕๔๖ ต่างได้ผลตรงกันว่า การดื่มแอลกอฮอล์มีอัตราสูงขึ้นอย่างมากในปัจจุบัน^{๕๔}

ศุภมาส พูลสวัสดิ์ กล่าวว่า การดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณมากยังทำให้เกิดการสูญเสียการทำหน้าที่ของร่างกายด้านต่างๆแตกต่างกัน ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดมีร้อยละ ๐.๕ จะทำให้การรับรู้ลดลงระดับแอลกอฮอล์ในเลือดมีร้อยละ ๐.๒ จะทำให้การทำหน้าที่ของสมองถูกกด โดยเฉพาะสมองส่วนที่ควบคุมอารมณ์และพฤติกรรม ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดมีร้อยละ ๐.๓๐ จะทำให้มีอาการสับสน ซึม มึนงง และถ้าระดับแอลกอฮอล์ในเลือดมีร้อยละ ๐.๔๐ - ๐.๐๕ จะทำให้บุคคลนั้นเกิดอาการโคม่าได้ การดื่มแอลกอฮอล์^{๕๖}

มูลนิธิเพื่อนหญิง กล่าวว่า ความรุนแรงและเด็ก จะลงสู่ชุมชนสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน มีคล้ายคลึงกับภาคอื่น ๆ ของประเทศไม่ว่าจะเป็นปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาความรุนแรงทางเพศ การอบพองแรงงานข้ามชาติ การอพยพของแรงงานผู้หญิงภาคเกษตรกรรมสู่ภาคอุตสาหกรรม การเปลี่ยนสถานะเป็นแรงงานข้ามชาติ กับสถานภาพของการเป็นแรงงานที่ถูกกดขี่ เหล่านี้ถือเป็นสถานการณ์ที่ผู้หญิงในภาคอีสานประสบเช่นนั้น ทั้งนี้หนีไม่พ้นความสัมพันธ์เชิงอำนาจแบบระบบคิดสังคมนายเป็นใหญ่ที่แทรกซึมอยู่ทุกพื้นที่ของโครงสร้างทางสังคม ดังเห็นได้จาก คำกล่าวที่ว่า

ผัวนี้ มีงอป่าได้ว่า เวลากินข้าวต้องกินก่อน ต้องตื่นก่อนนอนที่หลังหรือเวลานอนผู้ชายต้องนอนหมอนสูงกว่า ผู้หญิงต้องนอนหมอนที่ต่ำกว่าผู้ชาย เมื่อเป็นเมียเขาแล้วต้องเป็นภรรยาดี ผัวว่าอย่างไรต้องว่าอย่างนั้น ทุกวันเพราะผู้หญิงต้องจัดดอกไม้รูปเทียนขอขมาสามี เพราะ ๗ วัน ที่อยู่ด้วยกัน ผู้หญิงอาจทำความผิดต่อสามีหรือแม้ว่าผู้หญิงไม่ได้ทำผิดก็ต้องขอขมาไว้ก่อน สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายภาคอีสาน ที่ตกอยู่ระบบคิดชายเป็นใหญ่ และสร้างกรอบปฏิบัติให้หญิงมีอำนาจน้อยกว่าผู้ชายจนกลายเป็นวิถีปฏิบัติที่สืบทอดต่อกันมา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสถานภาพผู้หญิงที่ด้อยกว่าชาย โดยเฉพาะบทบาทผู้หญิงในครอบครัว

ชุมชนโนนหนามแท่ง ก็มีลักษณะความสัมพันธ์แบบชายเป็นใหญ่ ที่นำไปสู่การเกิดสถานการณ์ความรุนแรงต่อผู้หญิงในรูปแบบต่าง ๆ ดังเห็นได้จาก การใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิง ชุมชนจะกล่าวโทษว่าเป็นความผิดของฝ่ายหญิง เพราะผู้หญิงไม่เก่งงานบ้านงานเรือน จึงสมควรที่

^{๕๔} พันธุ์ภา กิตติรัตนไพบูลย์ และคณะ, “การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง Alcohol Service System”, (การประชุมวิชาการสุขภาพจิตนานาชาติ ครั้งที่ ๓, ๒๕๔๗), (อัคราเนนา).

^{๕๖} ศุภมาส พูลสวัสดิ์, “ผลสัมฤทธิ์ของสื่อประชาสัมพันธ์โครงการทอดกฐินปลอดเหล้าปี ๒๕๔๘”, วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแก้ว, หน้า ๒๔ - ๒๖.

สามีจะทุบตีตักเตือน หรือกรณีที่ผู้หญิงถูกข่มขืนกระทำชำเรา คนในชุมชนมองว่า ผู้หญิงประพฤติดนไม่เหมาะสม นุ่งกระโปรงสั้นใส่สายเดี่ยว หรือออกไปกับผู้ชายเอง เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่า ความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นต่อผู้หญิงและเด็ก คนในชุมชนมองว่า “เป็นเรื่องส่วนตัว เป็นเรื่องครอบครัว เป็นเรื่องที่น่าอับอาย ไม่ควรนำมาเปิดเผย” เหล่านี้สถานการณ์ความรุนแรงผู้หญิงและเด็กรุนแรงมาก^{๑๖}

พระมหาล้าน ผาสุก (โคโนนา) ได้กล่าวว่า มีผลกระทบเกิดขึ้น ที่เกี่ยวกับสุราเมรัย ๓ ด้าน คือ ด้านการพัฒนาความก้าวหน้าในชีวิต การพัฒนาครอบครัว และการพัฒนาสังคม ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑) ผลกระทบของสุราเมรัยที่มีต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในชีวิต ผลกระทบทางที่ดี และผลกระทบในทางที่เสีย ดังนี้

(๑) ผลกระทบทางที่ดี มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ประพฤติปฏิบัติมีชีวิตที่ดีขึ้น เจริญก้าวหน้าในชีวิต สุราเมรัยในด้านดีของผู้ครองเรือน โดยสรุปประกอบไปด้วยสาระสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

- ใช้ในทางเภสัชการแพทย์ เช่น ยาทาแผล ยาแก้ไอ ยาแก้แพ้ ยาอายุวัฒนะ ฯลฯ
- ทำให้เศรษฐกิจมีความเจริญเติบโต และเป็นสินค้าที่สำคัญในทางการตลาด
- เป็นประโยชน์ในด้านการเก็บภาษีเข้ารัฐ
- เพิ่มอาชีพและรายได้แก่ชุมชนท้องถิ่น
- เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างเสริมรายได้แก่ชุมชน
- ใช้สุราเมรัยเพื่อประกอบพิธีต่าง ๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ตนเอง
- ใช้สุราเมรัยกลั่นเป็นแอลกอฮอล์ เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เป็นส่วนผสม

ของอาหารและยาสำเร็จรูป

- วัสดุเหลือใช้จากการกลั่นหรือผลิตสุรา นำไปแปรรูปเป็นวัสดุอื่น ๆ เช่น ปุ๋ยเคมีภัณฑ์ที่เป็นส่วนผสมยาปราบศัตรูพืช ฯลฯ

- ใช้เป็นเครื่องคัมเพื่อคลายเครียดในยามพักผ่อน

ผลกระทบในด้านดีของสุราเมรัย คือ สุราเมรัยได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับชีวิตของผู้ครองเรือนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความก้าวหน้าในชีวิต ทั้งในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพชีวิตตาม

^{๑๖} มุลนิธิเพื่อนหญิง, “รายงานพัฒนาการเครือข่ายบ้านคำกลาง ต. โนนหนามแท่ง อ.เมือง ข. อำนาจเจริญ ศูนย์ประสานการช่วยเหลือผู้หญิงและเด็กอำนาเจริญ โครงการลดเหล้า : ลดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก”, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิเพื่อนหญิง, ๒๕๔๘), (อัครสำเนา).

จริยธรรมขั้นพื้นฐาน การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามจริยธรรมขั้นกลาง การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามจริยธรรมขั้นสูง เพราะสุรามะรียได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้ครองเรือนในทุก ๆ ส่วนของชีวิตตั้งแต่ตื่นนอนล้มตาค้างจนถึงหลับตาจนไม่อาจที่จะแยกได้ สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะว่าส่วนผสมต่าง ๆ ที่สังเคราะห์ขึ้นมาเป็นเครื่องใช้ หรืออาหารและยาในชีวิตประจำวันของคนเรานั้น ส่วนหนึ่งมาจากวัสดุที่เหลือใช้จากโรงงานที่ผลิตสุรามะรีย คือ ทั้งชนิดที่กลั่นแล้วและยังเป็นน้ำเมาที่ยังไม่ได้กลั่น และอีกประการหนึ่งสุรามะรียที่เรียกว่าเป็นสุราพื้นบ้านนั้น ยังถือว่าเป็นมรดกทางภูมิปัญญา เป็นวิถีชีวิตที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทยที่เกิดขึ้นในแต่ละท้องถิ่นได้ด้วย

๒) ผลกระทบในด้านเสีย ผลกระทบของสุรามะรียที่มีต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในชีวิต ในเรื่องผลกระทบด้านเสียที่เกิดขึ้นกับผู้ครองเรือน จะพบว่า มีหลายประเด็นด้วยกัน คือ ในเรื่องของโทษของสุรามะรีย กล่าวคือ “ผู้เสพสุรามะรีย เป็นเหตุและหนทางแห่งความเสื่อม เป็นอบายชาตินี้ที่เห็นได้ชัดเจน คือ ผลกระทบที่เกิดขึ้น ๖ ประการ ได้แก่ เป็นเหตุให้เสียทรัพย์, เป็นเหตุให้ก่อการทะเลาะวิวาท, เป็นเหตุให้เกิดโรค, เป็นเหตุให้เสียชื่อเสียง, เป็นเหตุให้ประพฤติกมารยาทเป็นที่น่าอดสู และบั่นทอนกำลังปัญญา และอบายชาติหน้า หมายถึง สัตว์หลังจากตายแล้วไปเกิดเป็นสัตว์นรก เปรต อสุรกาย สัตว์ดิรัจฉาน”^{๑๔}

ดังนั้น โดยสรุปแล้ว อบายชาตินี้ หมายถึง ความเสื่อมในชีวิตจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๑) เป็นเหตุให้เสียทรัพย์ คือ ทำให้เสียทรัพย์ ทำให้ทรัพย์หมดไป ผู้ดื่มต้องใช้จ่ายทรัพย์ทันทีที่ต้องการดื่ม จ่ายเพื่อการดื่มเอง และเลี้ยงเพื่อนฝูง เป็นการจ่ายที่ไม่เกิดประโยชน์อะไร

๒) เป็นเหตุให้ก่อการทะเลาะวิวาท บุคคลดื่มแล้ว ย่อมทำให้ผู้ดื่มมีเมามา ครองสติไม่ได้ ใจใหญ่กล้าหาญในการทำชั่วได้ทุกอย่าง ไม่เกรงกลัวผู้ใด จึงเป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาทได้ง่าย

๓) เป็นเหตุให้เกิดโรค คือ เกิดโรคร้ายไข้เจ็บได้ง่าย ทำให้ร่างกายอ่อนแอทรุดโทรม

๔) เป็นเหตุให้เสียชื่อเสียง คือ ไม่มีความน่าเชื่อถือในคำพูด ไม่มีความน่าไว้วางใจ

๕) เป็นเหตุให้ประพฤติกมารยาทเป็นที่น่าอดสู คือ ไม่มีความละอายในสิ่งที่ชั่วต่าง ๆ

๖) บั่นทอนกำลังปัญญา คือ ทำให้ความจำเลอะเลือน ไม่มีกำลังสติปัญญาที่จะพิจารณาได้และอบายชาติหน้า หมายถึง หลังจากตายแล้วไปเกิดเป็นสัตว์นรก เปรต อสุรกาย สัตว์

^{๑๔}พระมหาล้วน ภาสโก (โคจนะนา), “ผลกระทบของสุรามะรียที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต มุมมองจากพุทธจริยศาสตร์”, วิทยานิพนธ์ศาสนาสตรมหาบัณฑิต, (ปัญญาคิววิทยาลัย : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑), ๒๒๐ หน้า.

ศิริจ্ঞาน แล้วแต่ลักษณะของผลกระทบ หรือการกระทำที่เคยได้ทำเอาไว้ หรือการเกิดเป็นคนไม่สมบูรณ์ บำไ้ พูจจาไม่รู้เรื่อง เป็นคนปัญญาอ่อน เป็นต้น

สรุป ได้ว่า ปัจจัยดังกล่าวข้างต้นผลจากการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และจากการประมาณการผู้ดื่มแอลกอฮอล์ทั่วประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๔ และพ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งการสำรวจทางระบาดวิทยาของ โรคจิตเวชและ โรคจากการดื่ม จะทำให้การทำหน้าที่ของสมองถูกกด โดยเฉพาะสมองส่วนที่ควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมและทำให้มีอาการสับสน ซึม มึนงง บุคคลนั้นเกิดอาการโคม่าได้ การดื่มแอลกอฮอล์

๒.๓.๒ ด้านการวางแผน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) เป็นแผนที่เกิดจากการระดมพลังความคิดและการมีส่วนร่วมของประชาชนชาวไทยจากทุกภาคส่วนทุกหมู่เหล่าทุกภูมิภาคทั่วประเทศ มาร่วมกันดำเนินการในทุกชั้นตอนอย่างกว้างขวาง และเห็นพ้องร่วมกันอัญเชิญ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีศูนย์กลางการพัฒนาอย่างจริงจัง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เกิดความสมดุล เป็นธรรมและยั่งยืนมุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” อันจะเป็นการเสริมสร้างประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน โดยถ้วนหน้าสมดังพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้ได้สนองยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑.๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้การเสริมสร้างสุขภาวะคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ โดยสนับสนุนให้คนไทยลด ละ เลิกพฤติกรรมสุ่มเสี่ยงทางสุขภาพ ควบคู่กับการดูแลสุขภาพที่เหมาะสมตามช่วงวัย รู้จักการป้องกันโรคเบื้องต้น มีพฤติกรรมการบริโภคที่เหมาะสม ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เล่นกีฬา ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เสริมสร้างความร่วมมือของครอบครัวและชุมชนในการสร้างสุขภาพที่ดีและพัฒนาสภาพแวดล้อม ในชุมชนให้เหมาะสมกับสุขภาพมากขึ้น

การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข มุ่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของคนในสังคมบนฐานของความมีเหตุมีผล ดำรงชีวิตอย่างมั่นคงทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน โดยพัฒนาระบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคม กระบวนการยุติธรรมสิทธิมนุษยชน รวมทั้งมีความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต เกิดความสงบสุขในสังคม เสริมสร้างพ่อแม่ให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ปลอดภัยและมีความมั่นคงภายในครอบครัวสมาชิกในครอบครัวรู้บทบาทหน้าที่ ควบคู่กับการให้ความรู้ตามหลักวิชาการและหลักคำสอนทางศาสนาใน

การเลี้ยงดูบุตรหลานให้เหมาะสมตามช่วงวัย รวมทั้งประพาดิตนเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับบุตรหลานภายใต้วัฒนธรรมไทยที่งดงาม ส่งเสริมให้ครอบครัวนำความรู้ที่เป็นทักษะในการดำรงชีวิตมาอบรม กลุ่มเกลา ชี้นะบุตรหลานบนพื้นฐานของศีลธรรมอันดีงามและความพอเหมาะพอควร ประหยัด อุดม มีวินัยในการใช้จ่าย และให้รู้จักรักเหง้าของตนเองและท้องถิ่น โดยทำกิจกรรมทางสังคมและศาสนาร่วมกัน

๑.๒) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ

การส่งเสริมการรวมตัวของคนในชุมชนทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของชุมชนในรูปแบบที่หลากหลายที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งในเชิงพื้นที่หรือประเด็นความสนใจและเสริมหนุนชุมชนที่มีการรวมตัวเป็นกลุ่มต่าง ๆ อยู่แล้วให้มีขีดความสามารถในการพัฒนามากขึ้น โดยการเปิดพื้นที่สาธารณะในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อบุคคล สื่อการศึกษา สื่อท้องถิ่นและสื่อระดับชาติ รวมถึงการปรับปรุงกลไกทางกฎหมายระเบียบข้อบังคับและมาตรการการเงินการคลังเพื่อเอื้ออำนวยให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามาร่วมสนับสนุนการสร้างชุมชนเข้มแข็ง

ส่งเสริมการรวมกลุ่ม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาฐานข้อมูลชุมชน กำหนดแนวทางและกิจกรรมการพัฒนาของชุมชนที่ยึดหลักการพึ่งพาตนเองด้วยการคำนึงถึงศักยภาพทรัพยากร ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น โดยนำข้อมูลชุมชนมาวิเคราะห์หาปัญหาและสาเหตุ ค้นหาทางออก นำไปทดลองปฏิบัติจริงบนฐานองค์ความรู้และศักยภาพของชุมชน ศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่าย และจัดทำแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม ริเริ่มและเป็นแกนนำจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ชุมชน โดยเฉพาะกิจกรรมที่เชื่อมโยงบทบาทระหว่างบ้านสถาบันศาสนา โรงเรียน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่งเสริมสถาบันศาสนา ให้มีการปลูกฝังทัศนคติและแนวธรรมาปฏิบัติที่ถูกต้องในการดำรงชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน และให้บุคลากรทางศาสนาเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ให้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ชุมชนและสถาบันครอบครัวในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ การปลูกฝังค่านิยม จิตสำนึก และการสืบสานจารีตประเพณี รวมทั้งส่งเสริมเป็นศูนย์รวมใจเชื่อมโยงสายใยของคนให้มาร่วมในการพัฒนาครอบครัว ชุมชน

๑) พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดัดมัลลกอฮอลด์ พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดัดมัลลกอฮอลด์ พ.ศ. ๒๕๕๑ (๒๕๕๑ : ๓๔ - ๔๕) มี ๗ หมวด ๔๕ มาตรา ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้มาตรา ๒๗, ๒๘, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๕, ๔๐, ๔๑, ๔๒ และมาตรา ๔๓ มีดังนี้ (รายละเอียดอื่น ๆ ดังปรากฏในภาคผนวก ง หน้า ๒๓๒ - ๒๔๘)

มาตรา ๒๗ ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณ ดังนี้

- (๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา
- (๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านยาตามกฎหมายว่าด้วยยา
- (๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร
- (๔) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก
- (๕) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
- (๖) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้าในบริเวณสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๗) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป

(๘) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคล ดังนี้

- (๑) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือในลักษณะ ดังนี้

- (๑) ใช้เครื่องขายอัตโนมัติ
- (๒) การเร่ขาย
- (๓) การลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย
- (๔) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการ การชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือแก่ผู้นำหีบห่อหรือสลากหรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาแลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ
- (๕) โดยแจก แถม ให้ หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือกับสินค้าอื่นหรือการให้บริการอย่างอื่นแล้วแต่กรณี หรือแจกจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะเป็นตัวอย่างของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการกำหนดเงื่อนไขการขายในลักษณะที่เป็นการบังคับซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยทางตรงหรือทางอ้อม
- (๖) โดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณ ดังนี้

(๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา

(๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนส่วนบุคคล

(๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี

(๔) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนส่วนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่สอนการผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๕) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้าในบริเวณสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(๖) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป

(๗) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อมการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ใด ๆ โดยผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทให้กระทำได้เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้า หรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น เว้นแต่เป็นการปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับบัญญัติในวรรคหนึ่งและสอง มิให้ใช้บังคับกับการโฆษณาที่มีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๓๕ ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๓๐ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

พงษ์พันธ์ วิเชียรสมุทร กล่าวว่า เกี่ยวกับการวางแผนการแก้ปัญหาและสาเหตุจากการบริโภคเครื่องคัมแอลกอฮอล์ ไว้ดังนี้

๑) หน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกหน่วยงานปฏิบัติตาม พรบ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามมาตรา ๒๗(๒) และ (๓) ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานบริการสาธารณสุข สถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วย สถานพยาบาลและร้านขายยา ตามกฎหมายว่าด้วยยาและสถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร และมาตรา ๓๑(๓) ห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคล หรือสโมสรหรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี เพื่อเป็นต้นแบบในการนำ พรบ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาสู่การปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๒) ระดับหมู่บ้าน จัดให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ , การรณรงค์ให้ความรู้ผลกระทบของปัญหาและผลักดันแนวคิด “ถ้าฉวน : งานศพปลอดเหล้า” พร้อมขยายไปสู่งานบุญ งานประเพณี และวันสำคัญทางศาสนาปลอดเหล้า

๓) ระดับตำบล จัดให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, การรณรงค์ให้ความรู้ผลกระทบของปัญหาและผลักดันแนวคิด “ถ้าฉวน : งานศพปลอดเหล้า” พร้อมขยายไปสู่งานบุญ งานประเพณี และวันสำคัญทางศาสนาปลอดเหล้า และสนับสนุนการดำเนินงานเครือข่ายเฝ้าระวังระดับหมู่บ้าน

๔) ระดับอำเภอ จัดให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, การรณรงค์ให้ความรู้ผลกระทบของปัญหาและผลักดันแนวคิด “ถ้าฉวน : งานศพปลอดเหล้า” พร้อมขยายไปสู่งานบุญ งานประเพณี และวันสำคัญทางศาสนาปลอดเหล้า และสนับสนุนการดำเนินงานเครือข่ายเฝ้าระวังระดับหมู่บ้านและระดับตำบล^๕

โครงการรณรงค์ “งดเหล้าเข้าพรรษา” ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีระยะเวลาในการดำเนินการเผยแพร่สื่อและกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการฯ เริ่มตั้งแต่ช่วงเข้าพรรษาจนถึงออกพรรษา โดยมี

^๕พงษ์พันธ์ วิเชียรสมุทร, “ถ้าฉวน : งานศพปลอดเหล้า”, (สุรินทร์ : บันทึกความร่วมมือ, ๒๕๕๑), (อัครา).

กลุ่มเป้าหมายของโครงการ ฯ เป็นกลุ่มวัยรุ่นจนถึงผู้มีอายุ ๔๐ ปี ที่มีพฤติกรรมการดื่มสุราเสมอถึง ค่ำหนัก โดยสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ นั้น เน้นการใช้สื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ แผ่นโปสเตอร์ สื่อกลางแจ้ง เป็นหลัก ในการเผยแพร่ประกอบกับสื่ออื่น ๆ เช่น เลื่อ ป้ายตั้งโต๊ะ หนังสือการ์ตูน หรือกิจกรรมต่าง ๆ^{๒๐}

องค์ความรู้เรื่องเหล้า

๑) ประเพณีกับการบริโภคเหล้า

แนวทางปฏิบัติขอกกล่าวสังคมซึ่งอยู่ภายใต้ความเชื่อต่าง ๆ ประเพณีจะมีความเกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมของบุคคลในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม ดังนั้น ประเพณีจึงมีความเกี่ยวข้องในทางอ้อมกับพฤติกรรมของบุคคล เช่น พฤติกรรมการดื่มเหล้าคนไทย มีพฤติกรรมการดื่มเหล้ามาเป็นเวลานาน จากการดื่มในบ้าน ในกลุ่มเพื่อน และการได้รับอิทธิพล ทางวัฒนธรรมจากชาติอื่น ๆ โดยเหล้าถูกนำมาใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเพณี เช่น การเซ่นสังเวทสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ตามความเชื่อ การประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อความเป็นสิริมงคล ด้วยความเชื่อว่าเหล้ากลั่นมาจากข้าวซึ่งเป็นของสูง จึงมักนำมาใช้ในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ยังถูกนำมาใช้ในพิธีการต่าง ๆ ด้วย ดังนั้นโอกาสที่บุคคลจะบริโภคเหล้าจึงมีมากขึ้น การศึกษาครั้งนี้จะเป็นการศึกษาการดื่มและการครอบครองเหล้าในงานประเพณีต่าง ๆ ที่บุคคลได้ เข้าไปเกี่ยวข้องหรือถือปฏิบัติในรอบปี

๒) พิธีกรรมกับการบริโภคเหล้า

ประวัติศาสตร์การบริโภคเหล้าในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและ สรุปลความเกี่ยวกับพิธีกรรมกับการบริโภคเหล้าไว้ดังนี้

๑. การบริโภคเหล้าในพิธีกรรม

ณัฐกานต์ สันสุรติกุล กล่าวว่า การใช้เหล้าในพิธีกรรมเป็นพฤติกรรมที่ปรากฏในเกือบ ทุกวัฒนธรรมและทุกสังคม เช่น จีน อินเดีย รวมถึงคริสต์ศาสนิกาย โรมันคาทอลิกด้วย และก็มี ในไทยด้วยเช่นกัน สาเหตุที่ใช้เหล้าในพิธีกรรม ก็เพื่อเซ่นสังเวทสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพราะเชื่อว่าทั้งผีเทวดา นั้นชอบเหล้า เพื่อให้เกิดภาวะทางจิตแบบเหนือสามัญ เพราะขณะมีเมามีสภาพจิตประหนึ่ง ประสบสภาวะลึกลับทางจิตวิญญาณสามารถติดต่อกับเทพหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์และทำให้เกิดฤทธิ์ เกิด ญาณ นอกจากนี้ยังใช้เหล้าเพื่อความเป็นสิริมงคล ด้วยความเชื่อว่าผีและเทวดาชอบเหล้า งานพิธี ต้องการความผาสุกสวัสดิจึงต้องมีเหล้าเป็นส่วนประกอบ ในบางสังคมเช่น กะเหรี่ยง ถือว่าข้าวเป็น ของสูงและมีการใช้เหล้าในประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ พิธีกรรมที่มีเหล้า ได้แก่

^{๒๐}เรื่องเดียวกัน.

๑.๑) พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ด้วยความเชื่อเรื่องเทวดาหรือผีว่ามีอำนาจบันดาลให้เกิดสุขทุกข์ได้จึงมีพิธีกรรมในโอกาสต่าง ๆ ของชีวิตที่เรียกว่า “ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต” และเทศกาลสำคัญสำหรับชุมชนเรียกว่า “ประเพณีเกี่ยวกับเทศกาล” โดยมีเหล่าเจ้าไปเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมเกี่ยวกับชีวิต เช่น พิธีแต่งงาน เพื่อใช้เป็นเครื่องเช่นผีปู่ย่าตายาย หรือผีเหย้าผีเรือนของเจ้าสาว มีในทุกภาคและแม้แต่ชนกลุ่มน้อย เช่น ชนชาติภูไทย โดยใช้พิธีกรรมเกี่ยวกับชีวิต เช่น พิธีแต่งงาน เพื่อใช้เป็นเครื่องเช่นผีปู่ย่าตายาย หรือผีเหย้าผีเรือนของเจ้าสาว มีในทุกภาคและแม้แต่ชนกลุ่มน้อย เช่น ชนชาติภูไทย โดยใช้เหล่าเป็นชั้นหมาก ผีเรือนมีบทบาทในวัฒนธรรมความเป็นอยู่ตามความเชื่อ ดังนั้น การทำผัดขี้หอม เช่น จับต้องผู้หญิงที่มีไข่มุกรองจะต้องขอขมาโดยทำพิธี “เสียผี” มีเหล่ารวมอยู่ด้วยและยังใช้แก้ไขความเจ็บป่วย อย่างเช่นในภาคอีสานมีพิธีส้องหรือเสียว บางครั้งรักษาโรคด้วยการเช่นผีโดยการเรียกว่า “แต่งแก้” หรือใช้ในพิธีเรียกขวัญสำหรับผู้ป่วย หรือบางกรณีที่มีการปล่อยช้าง ม้า วัว ควาย ไปเหยียบย่ำลานข้าว หรือกินเมล็ดข้าวของผู้อื่นก็ต้องนำเหล่าไปเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องบายศรีขวัญข้าวในการเช่นสรวงที่ภาคอีสาน จะกระทำต่อผีที่สามารถให้คุณและโทษแก่นมนุษย์เท่านั้น ส่วนผีที่ไม่เคยให้คุณแก่นมนุษย์เลย เช่น ผีโพง ผีกะ (ปอบ) ผีเป่า (ผีกระสือ) จะไม่มีการเช่นสรวงเลย มีบางกรณีที่เป็นเรื่องพิเศษ เช่น การปลุกเสกเครื่องรางของขลัง ในขุนช้างขุนแผนชี้ให้เห็นว่าเหล่าเป็นสิ่งจำเป็นในพิธีดังกล่าว แม้กระทั่งเวลาจะเข้าปล้นหลังจากสังเวทเทวดาไหว้ครูแล้วก็ดื่มเหล่า การทรงเจ้าก็ต้องใช้เหล่าเช่นกัน แต่มีบางพิธีกรรมที่แม้จะเกี่ยวข้องกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ก็ได้ใช้เหล่า เช่น พิธีขอขมาเจ้าปู่เจ้าบ้าน พระภูมินา (ผีตาแฮก) ชาวบ้านจะเช่นไหว้ก่อนฤดูทำนาพิธีทำขวัญเสา พิธีเชิญขวัญข้าวหรือขวัญแม่โพสพ พิธีสังเวทพระภูมิเจ้าที่ พิธีทำขวัญและโกนผมไฟเด็ก พิธีโกนจุกและพิธีรับขวัญ ไม่ปรากฏว่ามีเหล่าในพิธี เพราะเชื่อว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์บางประเภทไม่นิยมเหล่าพิธีกรรมเกี่ยวกับเทศกาล ในภาคอีสานเทศกาลสำคัญจะทำพิธีเลี้ยงผีปู่ตาเพื่อให้อวยคุ้มครองป้องกันภัยคนในหมู่บ้าน บางแห่งมีพิธีเลี้ยงไฟเลี้ยงแดนหรือผีบรรพบุรุษจะมีเหล่าอยู่ด้วย

๑.๒) พิธีกรรมทางสังคม พิธีกรรมที่ต้องการเน้นย้ำเจตนาหรือข้อตกลงและเป็นสิริมงคล เช่น พิธีสาบานเป็นมิตร ดื่มเหล่าโรจนิดเดียวกันในถ้วยใบเดียวกัน ในภาคอีสานมีการอวยชัยให้พรเรียกว่า “การปายเหล่า” กล่าวให้พรเป็นร้อยกรอง ซึ่งรับอิทธิพลจากลัทธิถือผีหรือลัทธิพราหมณ์ เข้าใจว่ามีก่อนที่พุทธศาสนาจะแพร่เข้ามา เพราะพุทธศาสนาปฏิเสธของมีนเมาทุกชนิด จึงเป็นการประสมประสานเมื่อพุทธศาสนาเข้ามา อย่างในขุนช้างขุนแผน โจรจะสวดนะ โมสามจบแล้วจึงกล่าวคาถาขุมนุมเทวดาก่อนเข้าทำการปล้น ดังนั้น แม้ว่าพุทธศาสนาแพร่เข้ามาแล้วบทบาทของเหล่ายังคงอยู่ในพิธีกรรมเดิม

๒.) การบริโภคเหล้านอกพิธีกรรม แบ่งออกเป็น

๒.๑) การบริโภคตามความเชื่อว่าเป็นยา คนไทยใช้เหล้าเพื่อผลทางเภสัชใน ๓ ลักษณะดังนี้เข้าเหล้า คือการนำยามาผสมหมักแช่หรือคองกับเหล้า เพราะแอลกอฮอล์สกัดหรือละลายตัวยาคือ ทำให้ตัวยาออกฤทธิ์ดีขึ้นและเก็บได้นานกว่ายาต้ม และเชื่อที่ใช้บำรุงร่างกาย บำรุงโลหิต บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย ช่วยเจริญอาหาร และสำหรับสตรีหลังการคลอด ช่วยขับน้ำคาวปลาและทำให้ประจำเดือนมาปกติ นอกจากนี้ยังใช้ทาภายนอกโดยผสมกับยา เช่น ทาสะดือ ทาท้อง และทาหลัง หรือนำน้ำผสมเหล้าและการบูรทาให้ทั่วตัวก่อนเข้ากระโจมอยู่ไฟล้างแผล คนไทยโบราณจึงนิยมใช้เหล้าล้างแผลคั้นกินเปล่า ๆ เชื่อว่าทำให้กระปรี้กระเปร่าและแก้ปวดเมื่อย เช่น ผู้ใช้แรงงานนิยมดื่มสักถึงสองถึงหลังเลิกงาน บางคนเชื่อว่ารักษาโรคได้ เช่น ฝรั่งที่เข้ามาในสมัยรัชกาลที่ ๒ เชื่อว่า ป้องกันอหิวาตกโรค

๒.๒) การบริโภคเพื่อระงับความกดดัน โดยมากผู้ที่นิยมดื่มเหล้าผู้เดียวเป็นเพราะความเครียด หรือความบีบคั้นในชีวิต หรือการทำงาน รวมถึงผู้ติดเหล้าเรื้อรังด้วย

๓.) การบริโภคในฐานะที่เป็นสื่อทางสังคม ในสังคมไทย เหล้ามีบทบาทต่อสัมพันธภาพจนเป็นส่วนหนึ่งของงานเลี้ยงสังสรรค์ มักกระทำในโอกาสพิเศษ เช่น สงกรานต์บุญบั้งไฟ งานพิธี เช่น แต่งงาน บวช ปลูกเรือน หรือแม้แต่การเข้ารีต (ซึ่งเป็นคนละส่วนกับพิธีกรรม) และใช้เหล้าในโอกาสอื่นมากขึ้น เช่น การเลี้ยงต้อนรับหรือฉลองความสำเร็จ เช่น หลังเสร็จการทำนาหรือใช้ในลักษณะกึ่งพิธีกรรม เช่น การดื่มอวยพร ดื่มเพื่อสังสรรค์^{๒๑}

๒. คีล

คีล ๕ ว่า ค่ายเหตุที่มนุษย์มิได้ดำรงชีวิตอยู่อย่างโดดเดี่ยวเพียงลำพัง หากแต่อยู่ร่วมกันเป็นสังคม มนุษย์จึงมีข้อตกลงระหว่างกันในการที่จะใช้ชีวิตร่วมกันอย่างสันติสุข ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวนั้นก็คือ มนุษยธรรมหรือคีล ๕ นั่นเองเริ่มจากสิ่งแรกที่ทุกชีวิตได้มา นับแต่ลืมตาดูโลกสิ่งนั้นคือชีวิต ดังนั้นทุกชีวิตไม่ว่าจะยากดีมีจน จะเป็นคนหรือสัตว์ต่างก็รักและหวงแหนชีวิตตนไม่น้อยไปกว่ากันเลย ในเมื่อเรารักชีวิตปรารถนาจะมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข ไม่ต้องการให้ใครมาทำร้ายเบียดเบียนชีวิตเรา ผู้อื่นก็ย่อมจะรู้สึกเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงเกิดมนุษยธรรมหรือคีลข้อแรกว่า เราจะไม่ฆ่า ไม่เบียดเบียนชีวิตผู้อื่นความรักชีวิตได้สอนให้ทุกชีวิตแสวงหาทรัพย์อันเป็นเครื่องหล่อ

^{๒๑} ชาญกานต์ สันสุรติกุล, “การรับรู้และทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อแนวคิดเรื่องการงดเหล้าเข้าพรรษาในปี พ.ศ ๒๕๔๘ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)”, วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๔๘, หน้า ๓๖.

เลี้ยงชีพ แม้จะเหนื่อยยากเพียงใด ทุกชีวิตต่างดิ้นรนหาทรัพย์มาเลี้ยงชีวิตตน ทรัพย์ที่ได้มานั้นไม่ว่าจะต่ำต้อยน้อยค่าหรือมีราคาแค่ไหน ต่างก็เป็นของรักของหวงทั้งสิ้น เราขอมไม่ต้องการให้ใครมาฉกฉวยแย่งชิงไปจากเรา ผู้อื่นก็ขอมไม่ต้องการให้ใครมาแย่งชิงไปจากเขาเช่นกัน ดังนั้น จึงเกิดมนุษยธรรมหรือศีลข้อที่ ๒ ว่าเราจะไม่ลักขโมย ไม่แย่งชิงทรัพย์สินของผู้อื่นทุกชีวิตมีความรักใคร่ห่วงใยในคู่ครอง ครอบครัวของตน ต่างปรารถนาจะร่วมชีวิตอย่างอบอุ่น สืบวงศ์สกุลอย่างภาคภูมิใจ ถ้าใครมาประพฤติผิดประทุษร้ายในสามี ภรรยาบุตร ธิดาของเรา ก็จะเป็นเรื่องที่ทำให้เรามีความทุกข์ เศร้าโศกเสียใจ ในทำนองเดียวกัน ผู้อื่นก็ไม่ต้องการให้ใครมาประพฤติผิดประทุษร้ายในสามี ภรรยา บุตร ธิดาของเขาเช่นกัน ดังนั้น จึงเกิดมนุษยธรรมหรือศีลข้อที่ ๓ ว่าเราจะไม่ประพฤติผิดในกามความสัตย์ ความจริงเป็นสิ่งที่ทุกชีวิตต้องการ เพราะการตัดสินใจในชีวิตจะทำได้ดีต้องมีข้อมูลที่ถูกต้อง อีกทั้งความมั่นใจในการดำเนินชีวิต จะมีได้ต้องมาจากความจริงใจ ซื่อตรงต่อกัน การโกหกหลอกลวงนั้น ไม่เพียงแต่สร้างความเจ็บช้ำน้ำใจ แต่ยังสร้างความเสียหายในทรัพย์สินแม้แต่ชีวิตทั้งชีวิตก็ถูกทำลายได้ด้วยการหลอกลวง เมื่อเราไม่ต้องการถูกหลอกลวง ผู้อื่นก็ขอมไม่ต้องการเช่นกัน ดังนั้น จึงเกิดมนุษยธรรมหรือศีลข้อที่ ๔ ว่า เราจะไม่พูดเท็จความสงบปลอดภัยในชีวิต เป็นสิทธิที่ทุกคนต้องการ แต่จะเป็นไปได้เมื่อทุกชีวิตตั้งอยู่ในความไม่ประมาท เพราะคนประมาท ขาดสติ อาจทำความชั่วได้ทุกอย่าง สร้างความเสียหายได้อย่างใหญ่หลวง จัดเป็นบุคคลอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งต่อตนเองและสังคม จึงควรที่จะป้องกันมิให้ตกอยู่ในฐานะแห่งความประมาท ดังนั้น จึงเกิดมนุษยธรรมหรือศีลข้อที่ ๕ ว่า เราจะไม่ดื่มสุราเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ศีล ๕ จึงมาจากสามัญสำนึกของมนุษย์ ที่รู้ว่าเมื่อเรามีความรักตนเอง ปรารถนาความสุข ความปลอดภัยให้กับตนเอง ชีวิตของผู้อื่นขอมมีความรู้สึกเช่นเดียวกับเรากับเรา

๓. โทษของเหล้า

ในพระพุทธศาสนาพระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสโทษของการดื่มน้ำเมาไว้ในสัพพหลุสสูตรว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย การดื่มน้ำเมาคือสุราเมรัย อันบุคคลเสพแล้วเจริญแล้ว กระทำให้มากแล้ว ขอมยังสัตว์ให้เป็นไปในนรก ในเปรตวิสัย และสัตว์ดิรัจฉานผลกรรมแห่งการดื่มสุราและเมรัยอย่างเบาที่สุด ขอมยังความเป็นบ้าให้เป็นไปแก่ผู้มาเกิดเป็นมนุษย์” จากพระสูตรนี้ จะเห็นได้ว่าผู้ที่ผิดศีลขอมมีโทษหนักเบาตามลำดับ คือทำให้เกิดเป็นสัตว์นรกเปรตและสัตว์เดรัจฉาน โดยที่โทษอย่างเบาที่สุดของการดื่มสุราเมรัย คือ ทำให้เกิดเป็นมนุษย์ผู้มีจิตใจเลือนลอย ขาดสติ หรือเป็นบ้า เพราะได้สังสมความประมาทขาดสติให้แก่ตนเองด้วยการดื่มน้ำเมาเสมอมา เพียงโทษอย่างเบาที่สุด

ยังทำให้ชีวิตที่เป็นมนุษย์ตกต่ำลำบากถึงเพียงนี้ จึงสรุปที่จะคิดคำนวณได้ว่า โทษหนักในนรก เปเรต สัตว์ดิรัจฉานนั้นจะเป็นชีวิตที่ทุกข์ทรมานมากเพียงใด^{๒๒}

เหล่านี้เป็นมูลเหตุหรือทางแห่งความฉิบหาย ดังหลักธรรมที่มีมาในกัมมัฏฐานปฏิบัติของนราวาส ให้เว้นจากอบายมุขเรื่องของเหล่านี้เพราะมีโทษ ๖ สถาน อันประกอบด้วย

๑) เป็นเหตุให้เสียทรัพย์ ทรัพย์ย่อมนมด ไปทีละน้อย ๆ จนกระทั่งหมดตัว แสดงว่า น้ำเมา เป็นสิ่งนำมาซึ่งความฉิบหาย สำหรับผู้มีทรัพย์อยู่ก่อนแล้วก็ไม่สู้กระไร แต่ถ้าผู้ที่หาได้น้อย หรือที่ค้ำคิดมาแต่เมื่อยังบริบูรณ์ ครั้นมาประสบคราวฝืดเคืองเข้า อยางงควั้นเสียเพื่อการประหยัด รายจ่าย ก็คงไม่ได้ ที่สุดจะเดือดร้อนในเรื่องทรัพย์ หาได้ไม่พอเลี้ยงปากเลี้ยงท้องและเลี้ยงครอบครัว เมื่อถึงเวลาที่ต้องหามาค้ำกิน เพราะเสพติดเสียแล้ว สร้างความเดือดร้อนแก่ตนเอง ครอบครัว และคนใกล้ชิด ดังเจ้าหน้าที่คอยคุมตัวอยู่เช่นนั้น ก็จำต้องขวนขวายซื้อหาตามจำนวน ที่ต้องการ แม้ไม่มีรายจ่ายเป็นสัดส่วนไว้แล้ว ก็จะต้องหันเข้าเจียดเอาค่าอาหารประจำวันมาเป็นค่าน้ำเมาเสียตามส่วน สิ่งอื่นที่จำเป็นเช่นอาหาร แม้จะบกพร่องไปบ้าง ก็พอทน แต่ถ้าขาดทางน้ำเมาแล้วเป็นทนไม่ไหวทีเดียว ถ้าไม่มีทรัพย์รายไคที่จะเอามาเฉลี่ย ก็ต้องซื้อแจ็ก เจ้าหน้าที่จะตามเกาะหัวบันได ทวงเข้าทวงเข็นก็ทนได้

๒) เป็นเหตุก่อการทะเลาะวิวาท เพราะน้ำเมาเป็นเครื่องข่มใจ ส่งเสริมอกุศลมูลที่ประจำอยู่ในนิสัยให้กำเริบฮึกเหิม เทียบระรานหาเหตุแก่คนอื่น บางทีถึงวิวาทฆ่าฟันกันโดยไม่มีมูล

๓) เป็นเหตุให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บ เพราะค้ำมาก ๆ ร่างกายทรุดโทรมจะเกิดโรคได้ง่าย น้ำเมาหรือเหล้า แม้บางคนนิยมว่าเป็นยาก็ตามที แต่ถ้าค้ำอยู่เป็นนิตย์แล้วอาจกลายเป็นยาพิษ ทอนชีวิตผู้ค้ำให้สิ้นเข้า เพราะกระทำให้หัวใจเต็นแรงจนประสาทพิการ และแพร่ไปเป็น โรคต่าง ๆ บางอย่างถึงพิการตัดหนทางอาชีพ ตกเป็นคนทุพพลภาพจนตลอดชีวิต บุตรภรรยาที่พลอย ได้รับความเดือดร้อนไปด้วย

๔) เป็นเหตุให้ถูกดำเนินคดีเตียนจากคนส่วนมาก ผู้ที่เมาข่มทำกรรมสิ่งที่ไม่ควรทำ จึงถึงซึ่งความไม่มีเกียรติ เหล้าเป็นของอำนวยความไม่สุภาพให้แก่ผู้ค้ำ แม้คนที่เคยประพฤติสงบเสงี่ยมมาแต่ก่อน เมื่อใดค้ำเข้าแล้วอาจกลายเป็นคนมูทะลุคุดเดือดฮึกเหิม กระทำในสิ่งที่ไม่น่าจะทำ และสิ่งที่ผิดกฎหมายได้ง่าย ๆ มีความเห็นวิปลาสผิดธรรมดา เห็นคนอื่นเป็นคนเลวขวางหูขวางตาไปหมด ไม่มีใครจะติเตียนตนได้ ทั้ง ๆ ที่เดินจะให้ตรงทางก็ขยัก เมื่อเต็นเร้งเต็นกาไปไม่ถึงไหน ในที่สุดก็ต้องลงนอนเกลือกฝุ่นกลางถนน หรือในทอริมถนน ก็เคยมีให้เห็นอยู่บ่อย ๆ

^{๒๒} เรื่องเดียวกัน.

๕) เป็นเหตุให้ไม่มีความละเอียดในสิ่งที่กระทำลงไป กล่าวแสดงกิริยาที่ไม่สมควร เพราะเหล่ากระทำให้สติพื้นเพือน อาจบันดาลให้ผู้ดื่มทำหรือพูดในสิ่งที่น่าละอายได้ จุกคนบ้า เช่น กล่าวคำหยาบ อาละวาดเอะอะแก่นุกคลทัวไป ทั้ง ๆ เสี่ยงกะอ้อกะแอ้ จะตัดให้ชัดด้วยชัดคำก็ทำไม่ได้ ก่อความรำคาญให้แก่ผู้อื่น ไม่มีความรู้สึกรับอาย แม้ความลับซึ่งควรปกปิด เมื่อเหล่าเข้าปากก็นำออกขยายได้หมดโดยไม่เลือกนุกคลทหรือสถานที่

๖) เป็นเหตุบั่นทอนสติปัญญา ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เมื่อมาแล้วความรู้สึกรู้ผิดชอบชั่วดียอมหมดไป จะคิดการสิ่งใดก็จนปัญญาทั้งร่างกายก็ทรุดโทรมหมดเร็วแรง ด้วยการมีเมากระทำให้เป็นคนขาดสติ สัมปชัญญะ ไม่มีเวลาไตรตรองในอันจะประกอบกิจการงาน ที่เป็นประโยชน์แก่ตนและครอบครัวได้ อนึ่ง การประทุษร้ายกันโดยวิธีลวง ให้ดื่มน้ำเมา อย่างที่เรียกว่า มอมเหล้าก็มีให้เห็น การลวงด้วยประสงค์ทรัพย์บ้าง ประสงค์ทำร้ายร่างกายบ้าง ในที่สุดถึงอันตรายแก่ชีวิตก็มาก กรรมเหล่านี้ล้วนสำเร็จด้วยความหลงในรสของน้ำเมาทั้งสิ้น ข้อประสงค์ของการมอมเหล้าเพื่อกำบังความรู้สึกของผู้ที่เขาต้องการกระทำ ให้ตกอยู่ในข่ายแห่งความประมาทมีคมน ไม่มีสติที่จะระวังตัวได้แล้ว ในที่สุดก็ทำเอาตามความพอใจ ดูร่างอันปราศจากวิญญาณแล้ว นี่เป็นอุทาหรณ์ของลักษณะการทอนกำลังปัญญา

สรุป โทษของการดื่มเหล้าตามที่กล่าวมาทั้ง ๖ ลักษณะ คือ เป็นเหตุให้เสียทรัพย์ เป็นเหตุให้ก่อการทะเลาะวิวาท เป็นเหตุให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บ เป็นเหตุให้ถูกตำหนิติเตียน เป็นเหตุให้ไม่มีความละเอียด และเป็นเหตุบั่นทอนสติปัญญา ล้วนเป็นเรื่องของความประมาท อันจักนำตนเข้าสู่ความเสื่อมอย่างเดี๋ยวนั้น

๔. ผลกระทบของเหล้าสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ผลกระทบของเหล้าสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กล่าวถึงผลกระทบของเหล้าในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านสุขภาพ จิตใจ ครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจ มีรายละเอียดดังนี้

๔.๑) ผลของเหล้าที่มีต่อสุขภาพ

เมื่อดื่มเหล้า แอลกอฮอล์ในเหล้าจะซึมผ่านเข้าสู่ร่างกายอย่างรวดเร็ว โดยแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่จะถูกดูดซึมในกระเพาะอาหารและกระจายเข้าสู่กระแสเลือดภายในเวลาเพียง ๕ นาที ก่อนจะส่งต่อไปยังเซลล์เนื้อเยื่อของเหลวทุกแห่งในร่างกาย และอวัยวะต่าง ๆ ภายในเวลา ๑๐ - ๓๐ นาที ทั้งนี้จะสามารถตรวจพบแอลกอฮอล์ในเลือดได้ภายในเวลา ๕ นาที หลังจากเริ่มดื่มและเริ่มก่อให้เกิดผลต่ออวัยวะทั่วร่างกาย กล่าวคือ

เกิดอาการระคายเคืองในช่องปากและลำคอ อย่างที่นักดื่มเรียกว่าเหล้าบาดคอฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ส่งผลให้ผิวหนังและหลอดเลือด ขยายตัวจากฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ทำให้หน้าแดง ตัว

แดง ในทางตรงข้าม ผู้ดื่มบางรายอาจมีอาการเส้นโลหิตหดตัวทำให้น้ำซึด ซึ่งจัดเป็นอันตรายต่อชีวิตมากกว่า

เมื่อการหมุนเวียนของเลือดเร็วขึ้น ส่งผลให้เซลล์ต่าง ๆ ทั่วร่างกายทำงานไวขึ้นกว่าปกติ จนเกินความจำเป็นในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ทำให้การทำงานของอวัยวะแปรปรวนและลดการทำงานของเซลล์ให้ทำงานน้อยลง และทำลายเซลล์ไปในที่สุด

แอลกอฮอล์มีพิษ โดยตรงต่อสมอง ทำให้เซลล์สมองขยายตัวขึ้น เกิดอาการที่เรียกว่า “สมองบวม” นานเข้าจะเกิดการสูญเสียของเหลวในเซลล์สมอง เซลล์สมองสืบเหี่ยวเสื่อมและตายลง จากการชันสูตรศพผู้เสียชีวิตจากการดื่มเหล้าจะพบภาวะเนื้อสมองสืบเหี่ยว มีสีซีดจางจากการถูกทำลายโดยแอลกอฮอล์อย่างชัดเจน

หัวใจจะถูกกระตุ้นให้สูบฉีดโลหิตเร็วขึ้น ทำงานหนักขึ้น ในระยะยาวจะทำให้การทำงานของกล้ามเนื้อหัวใจแปรปรวน สารที่มีหน้าที่สำคัญในการบีบตัวของกล้ามเนื้อหัวใจลดค่าลง ทำให้หัวใจต้องทำงานหนักขึ้นเพื่อสูบฉีดโลหิต เมื่อหัวใจทำงานหนักขึ้นกล้ามเนื้อหัวใจจะเริ่มหนาขึ้น หัวใจโต มีอาการเกิดโรคหัวใจวายหรือหัวใจล้มเหลวตามมาในที่สุด

โรคที่พบบ่อยในหมู่นักดื่ม คือ โรคกระเพาะ แอลกอฮอล์ในระดับความเข้มข้นต่ำเพียงร้อยละ ๑๐ ทำให้มีการกระตุ้นน้ำย่อยในกระเพาะอาหาร ส่งผลให้เกิดแผลทั้งในกระเพาะและลำไส้ ขณะที่แอลกอฮอล์ในความเข้มข้นสูง จะทำให้เกิดอาการเยื่อกระเพาะอาหารอักเสบเฉียบพลัน เมื่อดื่มติดต่อกันเป็นเวลานาน จะทำให้มีเลือดออกในกระเพาะ อาเจียนเป็นสีน้ำตาลดำ อารมณ์ก้าวร้าวที่อาจเกิดขึ้นได้ในผู้ดื่มบางรายก็คือ การฉีกขาดของเยื่อหลอดอาหารอันเกิดจากการอาเจียนอย่างรุนแรง ผู้ป่วยจะอาเจียนมีเลือดปนออกมาบ่อย ๆ อาจเสียชีวิตมากต้องทำการรักษาโดยผ่าตัดเย็บรอยฉีกขาดของเยื่อบุดังกล่าว

เนื่องจากตับเป็นแหล่งสะสมที่สำคัญของแอลกอฮอล์ ตับจึงเป็นอวัยวะที่ได้รับพิษจากเหล้ามากที่สุด เซลล์ตับที่ถูกทำลายจะมีไขมันเข้าไปแทนที่ ทำให้เกิดการคั่งของไขมันในตับ ซึ่งเป็นสาเหตุแรก ๆ ของอาการตับอักเสบ ส่งผลให้เซลล์ตับถูกทำลายเพิ่มมากขึ้น เมื่อเซลล์ตับตายลงถึงระดับหนึ่ง จะมีการสร้างพังศืดขึ้นที่บริเวณนั้นในลักษณะคล้ายแผลเป็น ทำให้เนื้อตับที่เคยอ่อนนุ่ม แข็งตัวขึ้น ที่เรียกว่า “ตับแข็ง” ตับเป็นเสมือนโรงงานสร้างพลังงานให้แก่ร่างกายสร้างสารเคมีที่จำเป็น เช่น น้ำดี วิตามิน สารที่ทำให้เลือดแข็งตัว ทั้งยังช่วยขจัดสารพิษในร่างกายการสูญเสียเซลล์ตับทุกเซลล์เป็นการสูญเสียที่ถาวรและไม่มีการสร้างขึ้นทดแทน ความรุนแรงของโรคตับแข็งขึ้นอยู่กับปริมาณของเนื้อตับที่สูญเสียไป ยิ่งเนื้อตับถูกทำลายมากเท่าไร โอกาสที่ผู้ป่วยจะเสียชีวิตก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น

๔.๒) ผลของเหล่าที่มีต่อจิตใจคนที่ติดเหล้านั้น จะคิดถึงแต่เรื่องเหล้าอย่างเดียว เรียกว่ามี ปรืออกกุเปชั่น (Preoccupation) ไม่ว่าจะทำอะไรที่ไหนอย่างไรคิดถึงแต่เรื่องเหล้าเท่านั้น แม้จะไปทำบุญทอดกฐินทอดผ้าป่า ก็ต้องถามว่ามีเหล้าให้ดื่มไหม คนติดเหล้ามักจะเป็นคนที่ชอบ โทกหกตัวเอง เพราะในระบบจิตมีแต่การใช้จิตปฏิเสธ เรียกว่า ดินายต์ (Denial) คือ ไม่ยอมรับว่า ตัวเองมีปัญหาเกี่ยวกับการติดเหล้า มักชอบบอคว่าหยุดเมื่อไรก็หยุดได้ คนที่ติดเหล้ามักจะหลง ๆ ลืม ๆ ไปดื่มเหล้าบ้านเพื่อน รุ่งเช้ากลับจำไม่ได้ว่าเมื่อคืนตัวเองไปทำอะไร ที่ไหน อย่างไร อาการอย่างนี้เรียกว่า แบล็กเอาท์ (Blackout) คือ อาการที่ความจำขาดช่วง ความจำขาดช่วงนี้แปลก ในตอนที่ดื่มเหล้าอยู่เจ้าตัวจะเดินไปไหน จะปฏิบัติการทำอะไรจำได้ตามปกติ แต่พอรุ่งเช้ากลับจำไม่ได้ว่า เมื่อคืนไปทำอะไรที่ไหน ว่างคนติดเหล้าเมื่อคืนเข้าไปมาก ๆ ย่อมมีแต่ผลเสียต่อร่างกายเป็นอย่างมาก เมื่อเหล้าผ่านเข้าสู่ระบบอาหาร จะทำให้เกิดการระคายเคืองที่เยื่อบุหลอดอาหารตอนต้น กระเพาะอักเสบเกิดมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน และอาจจะเป็นแผลได้ด้วย ถ้าเป็นโรคกระเพาะอาหาร อยู่แล้วโรคจะกำเริบมากขึ้น อาจมีเลือดออกในกระเพาะอาหาร ถ่ายออกมาเป็นเลือดมีสีดำคล้ำ จะเกิดอาการเลือดจาง ชูบซืดผ่ายผอม ไม่มีเรี่ยวแรง

อัตราการเกิด โรคมะเร็งในกระเพาะอาหารมีสูงขึ้น ระบบตับอ่อนอักเสบบางครั้งอาจเกิด อาการปวดอย่างฉับพลัน หมออาจเข้าใจผิด คิดแต่จะผ่าตัดอย่างเดียว จึงรีบเข้าห้องผ่าตัด แต่ที่แท้ คนไข้เป็นโรคตับอ่อนอักเสบ ต้องงดดื่มเหล้าจึงจะพอทุเลาลงได้ เหล้าเป็นพิษต่อตับมากเมื่อดื่ม เหล้ามาก ๆ จะมีไขมันสะสมอยู่ในเซลล์ของตับ เรียกว่าเป็นโรคตับมัน (Fatty Liver)

เหล้าทำให้ตับอักเสบ คือ ทำให้เซลล์ในตับบวม เรียกว่า เป็นโรคตับอักเสบ (Hepatitis) สำหรับกรณีของโรคตับมันและโรคตับอักเสบนั้น ถ้าเลิกดื่มเหล้าได้ ตับก็จะคืนสู่สภาพปกติได้เช่นกัน เหล้าก็ยังทำให้ตับแข็งได้ด้วย เรียกว่าเป็น โรคตับแข็งแบบเลนเนค (Laennec's Cirrhosis) ใครที่เป็นโรคนี้อาจต้องตายภายใน ๕ ปี ตับมีหน้าที่ขับถ่ายของเสียออกจากร่างกาย ถ้ามีอาการมีน อาการบวม หรือเป็นโรคตับแข็ง ก็ไม่สามารถที่จะขับถ่ายสารพิษต่าง ๆ ออกจากร่างกายได้ ร่างกาย จะอึดอัดสารพิษอยู่ตลอดเวลา อีกประการหนึ่ง เลือดเสียจะถูกส่งผ่านมายังตับก่อน แล้วจึงจะเข้าไปยัง หัวใจ เพื่อฟอกเลือดที่ปอดให้กลายเป็นเลือดดี เมื่อตับเสีย เลือดไม่สามารถจะไหลกลับสู่หัวใจได้ คล่อง เลือดจะคั่งค้างที่เส้นเลือดดำปลายทาง คือ เส้นเลือดดำของระบบอาหาร ซึ่งอาจจะโป่งพอง จนแตก ทำให้เสียเลือดถึงตายได้

เหล้ามีผลต่อระบบประสาทอย่างมาก เส้นประสาทที่เลี้ยงกล้ามเนื้อนั้น จะต้องพึ่งวิตามิน บี ๑ ซึ่งเป็นตัวช่วยสร้างน้ำย่อย (Coenzyme) เมื่อวิตามินบี ๑ มีไม่พอ ปลายประสาทจะทำงาน ไม่ได้ จะเกิดอาการชา กล้ามเนื้อจะอ่อนเปลี้ย เพราะประสาทเลี้ยงไม่ดีทำให้ไม่มีเรี่ยวแรงเดิน โഴเซไปมา เหล้ายังทำลายประสาทส่วนกลางด้วย คือ ทำให้เกิดความจำเสื่อม เมื่อหลายปีมาแล้ว มี

หมอชาวเยอรมันคนหนึ่งชื่อ เวย์มิกกี (Wemicky) ค้นพบว่า คนที่ติดเหล้า บางรายนั้นจะมีอาการเดินโซซัดโซเซ แขนขาชา ประสาทตาเสีย มองข้าง ๆ ไม่เห็นซึ่งต้องมองจ้องตรง ๆ อย่างเดียว ผู้ที่มีอาการอย่างนี้ เมื่อได้รับการฉีดวิตามิน เข้าร่างกายจะดีขึ้นอย่างทันตาเห็น ในเวลาใกล้เคียงกันมีหมอชาวรัสเซียคนหนึ่งชื่อ คอร์ซาคอฟฟ์ (Korsakoff) ก็ค้นพบว่าคนที่ติดเหล้า นั้นความจำเสื่อมไปหมด จำไม่ได้แม้กระทั่งตอนเช้าทำอะไรบ้าง เมื่อวานอยู่ไหนมักสร้างความจำเทียมขึ้นมา เรียกว่า คอนเฟอเลชัน (Confabulation) เขาจะสร้างเรื่องได้เป็นเรื่องเป็นราวทั้ง ๆ ที่ไม่เป็นความจริงเลย ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า สมองส่วนที่เป็นความจำนั้นฝ่อไปหมดแล้ว แม้จะฉีดวิตามินบี ๑ ก็ไม่หายอย่างนี้ถือว่าสมองพิการ ความจำเสื่อม วงการแพทย์จึงให้เกียรติแก่คุณหมอทั้งสองท่านนี้ โดยตั้งชื่อโรคผลกระทบทางสมองอย่างแรงจากการติดเหล้าว่า Wemicky Korsakoff Syndrome คือ โรคกลุ่มอาการเวย์มิกกีคอร์ซาคอฟฟ์

๔.๓) ผลของเหล้าที่มีต่อครอบครัวเด็กไทยประมาณ ๑ ใน ๔ เคยเห็นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนเมาของสมาชิกในครอบครัว และส่วนใหญ่มีประสบการณ์นี้ก่อนอายุ ๑๘ ปี ซึ่งสภาพเช่นนี้มีผลกระทบต่อเด็กในหลายด้าน ทั้งความกระทบกระเทือนทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ อันเนื่องมาจากฤทธิ์แอลกอฮอล์ รวมทั้งเกิดปัญหาด้านพฤติกรรม เพราะขาดต้นแบบที่ดีในการดำเนินชีวิต และมีแนวโน้มที่จะถูกทำร้ายร่างกายอย่างรุนแรง โดยเฉพาะเวลาที่พ่อแม่เมามาจนขาดสติ

การเผชิญหน้ากับการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างพ่อแม่จากการมีเมามา ทำให้เด็กเกิดความตึงเครียด ด้านอารมณ์หวาดกลัว ตกใจ โดดเดี่ยว ซึมเศร้า ไม่สบายใจ ขณะเดียวกันพ่อแม่ที่มีอารมณ์ตึงเครียดก็ไม่สามารถตอบสนองด้านอารมณ์ให้กับเด็กได้ นอกจากนี้ กรณีที่หัวหน้าครอบครัวดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แม่ยังมีโอกาสดื่มเพิ่มขึ้น หรือมีความกดดันจากปัญหาชีวิตสมรสจนไม่สามารถทำหน้าที่แม่ได้ดี จากการรวบรวมข้อมูลพบว่า เด็กในครอบครัวที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มเกิดโรคซึมเศร้าสูงกว่าครอบครัวทั่วไป และยังทำให้พัฒนาการเรียนรู้ได้ช้ามีปัญหาคารเรียนเหล้าทำลายอนาคตครอบครัวทุกด้าน งานวิจัยของมูลนิธิเพื่อนหญิง เรื่องเหล้าในฐานะปัจจัยร่วมก่อความรุนแรงในครอบครัว พบว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดปัญหาในครอบครัว ๓ ด้าน คือ ปัญหาสุขภาพ การใช้ความรุนแรง และผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

๑) ปัญหาสุขภาพ เช่น สมรรถภาพกายและจิตใจลดลง เพราะขาดเจ็บตามร่างกายจากการถูกทุบตี ตีมาก อารมณ์เสื่อง่าย ซึมเศร้า ไม่อยากมีชีวิตอยู่ ประสิทธิภาพการทำงานลดลง และโรคร้ายต่าง ๆ

๒) การใช้ความรุนแรง เช่น เกิดการทะเลาะเบาะแว้งด่าว่าด้วยถ้อยคำหยาบคายระหว่างคนในครอบครัวเดียวกัน ละเมิดสิทธิทางเพศ และทำลายสิ่งของ

๓) ปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัว ตั้งแต่ระดับ ไม่มีเหลือเก็บจนกระทั่งเป็นหนี้ ครอบครัวไม่เพียงเป็นหน่วยสังคมแรก ที่มีอิทธิพลต่อการเป็นคนดีหรือไม่ดีเป็นหลัก แต่ครอบครัวยังเป็นหน่วยสังคมที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการดีของสมาชิกในครัวเรือนเช่น กรณีสามีภรรยาทะเลาะวิวาทกันจนเกิดบาดเจ็บทั้งร่างกายและจิตใจ สมาชิกในครอบครัวต้องแบกรับไว้ทั้งหมด โดยคนนอกไม่สามารถเข้าไปเกี่ยวข้อง ผู้ที่ต้องรับภาระหนักที่สุดคือ ผู้หญิงดูضبความรุนแรงเข้าไปในบุคลิกภาพของตนเอง

๔.๔) ผลของเหล่าที่มีต่อสังคม

เพิ่มภาระแก่โรงพยาบาล จากการสำรวจใน โรงพยาบาลชุมชน พบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อให้เกิดการบาดเจ็บที่สร้างภาระแก่ภาคการสาธารณสุขอย่างมาก เช่น ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากรถและอุบัติเหตุเพราะเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมารักษาตัวนอกเวลาปกติ คิดเป็นร้อยละ ๕๐ จากผู้บาดเจ็บที่มารักษาตัวนอกเวลาทำการทั้งหมด ผู้บาดเจ็บจากการทะเลาะวิวาทเพราะเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ชายร้อยละ ๒๕ หญิงร้อยละ ๑๐ จากผู้บาดเจ็บเพราะการทะเลาะวิวาททั้งหมดก่อคดีสารพัดรูปแบบ ในการศึกษาเดียวกันยังพบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ก่อให้เกิดความรุนแรงและอาชญากรรมประมาณร้อยละ ๗ ของคดีอาญาทั้งหมดเช่น คดีอาญาฐานความผิดทำให้เสียทรัพย์จากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๕๕ คดีอาญาฐานความผิดเกี่ยวกับเพศจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๓๕ คดีอาญาฐานความผิดต่อร่างกายจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๒๐ ทั้งนี้ เชื่อว่ากรณีอาชญากรรมและการก่อความรุนแรงจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังมีสูงกว่านี้อีกมาก เนื่องจากผู้เสียหายไม่กล้าแจ้งความ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีความรุนแรงในครอบครัว และที่น่าสังเกตคือ ในการยกฟ้องคดีอาญา คดียกฟ้องที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการยกฟ้องมากกว่าคดีลักษณะอื่นถึง ๓ เท่า ทำให้ผลกระทบจากเหล่าต่อสวัสดิภาพชีวิตของคนในสังคมไทยยังเป็นสิ่งที่แอบแฝงอยู่อีกมาก

๔.๕) ผลของเหล่าที่มีต่อเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจทรุดแต่ยอดดื่มเหล้ากลับเพิ่ม ข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทยพุ่งไม่หยุด แม้ประเทศต้องเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจ โดยอัตราการบริโภคเฉลี่ยต่อคนในปี ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นช่วงวิกฤตอยู่ที่ ๑๑๐.๖ ลิตรต่อคน และเพิ่มเป็น ๑๒๕.๕ ลิตรต่อคนในปี ๒๕๔๔ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบในระหว่างปี ๒๕๓๕ - ๒๕๔๔ เท่ากับว่าคนไทยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นปีละ ๑๕ ลิตรใน ๕ ปีครอบครัวสูญเสียรายได้ไม่ต่ำกว่า ๔.๖๘ หมื่นล้านบาท ผลการวิจัยภาคสนามของมูลนิธิเพื่อนหญิง เมื่อปี ๒๕๔๕ พบว่า ค่าใช้จ่ายในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครอบครัวที่มีผู้ดื่มเหล้าสูงเฉลี่ยประมาณวันละ ๑๐๐ - ๓๐๐ บาท ซึ่งเมื่อพิจารณาจากจำนวนผู้ดื่มขั้นต่ำประมาณ ๑๓ ล้านคน และในอัตราความถี่ของการดื่มประมาณสัปดาห์ละครั้ง คิดเป็นเงินค่าใช้จ่ายในการดื่ม

เครื่องคัมแอลกอฮอล์ถึง ๔.๖๘ หมื่นล้านบาทในแต่ละปี โดยที่เงินจำนวนนี้สามารถนำไปสร้างโรงเรียนได้ประมาณ ๗,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ โรงเรียนภาระหนักต่อระบบบริการสุขภาพ จากการรวบรวมสถิติผู้ประสบอุบัติเหตุทางถนนพบว่า ในภาวะปกติร้อยละ ๒๖ เกี่ยวข้องกับการ “เมาแล้วขับ” และเพิ่มเป็นร้อยละ ๖๐ - ๖๕ ในช่วงเทศกาล เมื่อคำนวณเฉพาะค่าวัสดุสำหรับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยหนักกลุ่มนี้พบว่า มีมูลค่าประมาณ ๓,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาทต่อราย และเพิ่มเป็น ๓ เท่า สำหรับการรักษาในโรงพยาบาลเอกชนสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยได้วิเคราะห์ไว้ว่า หากสามารถลดอุบัติเหตุจากรถจากคนเมาได้ร้อยละ ๕๐ จะลดการเสียชีวิตปีละ ๒,๘๐๐ ราย ลดการบาดเจ็บปีละ ๒๘,๖๒๕ ราย และลดการสูญเสียทางเศรษฐกิจไปประมาณ ๑๓,๘๗๕ ล้านบาท

สูญเสียหลายหมื่นล้านบาทจาก “เมาแล้วขับ” และโรคพิษเห็ด ข้อมูลในปี ๒๕๔๔ คนไทยเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจากรถ ๑๒,๕๔๔ คน บาดเจ็บอีก ๘๔๖,๘๐๐ คน สร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจประมาณ ๑๒,๒๔๐๐ - ๑๘๘,๐๔๐ ล้านบาท หรือร้อยละ ๒.๒๕-๓.๔๘ ของ GDP ในปี ๒๕๔๕ ซึ่งนับว่าสูงประมาณเท่าตัวเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่อยู่ร้อยละ ๑ - ๒ ของ GDP โดยร้อยละ ๒๖ เกิดจากการ “เมาแล้วขับ” นอกจากนี้ หากรวมเข้ากับความสูญเสียอื่น ๆ อันเป็นผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การเกิดโรคตับ โรคกระเพาะอาหารและความรุนแรงในครอบครัวตัวเลขความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากเหล่านี้จะเพิ่มสูงอีกหลายหมื่นล้านบาทต่อปี

สรุปได้ว่า ผลกระทบที่เกิดจากการดื่มเหล้านั้นมีมากมาย เช่น ด้านสุขภาพ จิตใจ ครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจ สำหรับการวิจัยรูปแบบการจัดการวัดปลอดเหล้า โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเหล้า และใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบของเหล้าที่มีต่อชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

๕) คนไทยกับการบริโภคเหล้า

๕.๑) สถิติการดื่มเหล้าของคนไทยคนไทยดื่มเหล้าเพิ่มขึ้นปีละ ๒.๖ แสนคน คนไทยอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่ดื่มเหล้ามีจำนวน ๑๕.๓ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖ ของประชากรทั้งหมด เปรียบเทียบจำนวนผู้ดื่มเหล้า ๑๓.๗ ล้านคน ในปี ๒๕๓๘ พบว่าจำนวนผู้ดื่มเหล้าเพิ่มขึ้นปีละ ๒๖๐,๐๐๐ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒.๓ ต่อปี ผู้ที่ไม่ดื่มเหล้ามีจำนวนประมาณ ๓๒ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๒ เท่าของผู้ไม่ดื่มเหล้า ผู้ดื่มเหล้าส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ประมาณ ๑๓ ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๘ ของประชากรเพศชาย) ส่วนผู้หญิงที่ดื่มเหล้ามีประมาณ ๒.๓ ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ ๘.๘ ของประชากรเพศหญิง) กลุ่มที่ดื่มเหล้าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยทำงาน ได้แก่ อายุ ๒๕ - ๔๔ ปี เด็กและวัยรุ่นเพศชายที่ดื่มเหล้ามีจำนวน ๒.๓ ล้านคน คิดเป็นเกือบครึ่งหนึ่ง คือ ร้อยละ ๔๓ ของประชากรในกลุ่มอายุนี้นี้

เศรษฐกิจทรุดแต่คนไทยดื่มเหล้ามากขึ้น ในปี ๒๕๔๔ คนไทยบริโภคเหล้าประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านลิตร (ไม่รวมเหล้าพื้นบ้าน) ในปีเดียวกันนั้น คนไทย (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) ดื่มเหล้าเฉลี่ย ๑๒๕.๕ ลิตรต่อคนต่อปี เพิ่มจากปี ๒๕๓๔ ที่อัตราการดื่มเฉลี่ย ๗๗.๖ ลิตรต่อปีถึง ๔๘.๓ ลิตร เฉพาะอัตราการบริโภคเบียร์ต่อหัวต่อปีเพิ่มขึ้นมากกว่า ๓ เท่าตัวในเวลา ๑๐ ปี จากเฉลี่ย ๒๒.๕ ลิตรต่อคนในปี ๒๕๓๔ เพิ่มขึ้นเป็น ๗๕.๑ ลิตรต่อคนในปี ๒๕๔๔ โรงงานผลิตเบียร์ในประเทศไทยเพิ่มขึ้นจาก ๒ โรงในปี ๒๕๓๕ เป็น ๑๘ โรงในปี ๒๕๔๒ ค่าเฉลี่ยการบริโภคแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ (ก่อนผสมเป็นเหล้าประเภทต่าง ๆ) ประเทศไทยมีอัตราเพิ่ม ๐.๒๕ ลิตรต่อคนต่อปี ซึ่งคิดเป็นเท่าตัวเมื่อเปรียบเทียบกับการบริโภคในประเทศอังกฤษ ซึ่งมีอัตราการเพิ่มเพียง ๐.๑๔ ลิตรต่อคนต่อปี ภาษีที่รัฐเก็บได้จากอุตสาหกรรมเหล้าเพิ่มจาก ๗.๘ พันล้านบาทในปี ๒๕๓๖ เป็น ๓.๑ หมื่นล้านบาท ในปี ๒๕๔๕ ที่ผ่านมาเข้าพรรษาคือเทศกาลแตะเบรกสำคัญของการดื่ม ผลวิจัยระบุว่า ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา ชาวพุทธจำนวนมากถือเป็นช่วงเวลาสำคัญในการงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยในการวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี ๒๕๔๔ พบว่ามีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๑๑.๘ ตอบว่าตั้งใจงดดื่มในช่วงเข้าพรรษา และจากการสำรวจล่าสุดของเอแบคโพลล์ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๔๖ พบว่า มีผู้ตั้งใจจะงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษาดังกล่าวร้อยละ ๓๐

๕.๒) บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดื่ม ๑ ใน ๓ ของคนไทยวัยเกิน ๑๕ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ข้อมูลการสำรวจครั้งล่าสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (ปี ๒๕๔๔) ระบุว่าคนไทยอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีจำนวน ๑๕.๓ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖ หรือ ๑ ใน ๓ ของประชากรกลุ่มนี้ขณะที่จำนวนผู้ไม่ดื่มมีประมาณ ๓๒ ล้านคน หรือคิดเป็น ๒ เท่าของผู้ดื่ม

นักดื่มหน้าใหม่เพิ่มปีละหลายแสนคน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างจำนวนผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากการสำรวจเมื่อครั้งก่อนหน้าในปี ๒๕๓๕ ที่มีประมาณ ๑๓.๗ ล้านคน พบว่าจำนวนผู้ดื่มเพิ่มขึ้นปีละ ๒๖๐,๐๐๐ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒.๓ ต่อปี

ผู้ชายดื่มมากกว่าผู้หญิง ๕ เท่า เมื่อแยกเพศผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย มีจำนวนประมาณ ๑๓ ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕ ของประชากรเพศชาย)

ส่วนผู้หญิงที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีประมาณ ๒.๓ ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ ๕.๘ ของประชากรเพศหญิง) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ชายมีอายุเฉลี่ยการเริ่มดื่มเร็วกว่าผู้หญิง โดยอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มของผู้ชายคือ ๑๕.๓ ปี ส่วนผู้หญิงเฉลี่ยเริ่มที่วัย ๒๕.๑ ปี

วัยเริ่มทำงานดื่มมากที่สุด สำหรับผู้ดื่มแอลกอฮอล์กลุ่มใหญ่ที่สุด คือ กลุ่มวัยเริ่มทำงานอายุ ๒๕ - ๒๙ ปี (ร้อยละ ๒๕.๓) ซึ่งพบว่า มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปจากผลการสำรวจในปี ๒๕๓๕ ที่พบว่ากลุ่มที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ ๔๐ - ๔๕ ปี

เด็กและวัยรุ่นเกือบครึ่งดื่มเหล้า การสำรวจครั้งนี้ยังพบว่า เด็กและวัยรุ่นเพศชายที่บริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีจำนวนถึง ๒.๓ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๔๓ หรือเกือบครึ่งหนึ่งของ ประชากรในกลุ่มอายุนี้ นอกจากนี้อายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มยังอยู่ในวัยที่วุฒิภาวะการควบคุมผลกระทบ จากการดื่มเหล้ายังไม่ดีพอ คืออยู่ที่ ๒๐.๒ ปี

สาววัยรุ่นหันมาดื่มเหล้าเพิ่มเกือบเท่าตัว ในช่วงเวลาเพียง ๕ ปี (๒๕๓๕ - ๒๕๔๔) ผู้หญิง วัย ๑๕ - ๑๙ ปี ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มจำนวนขึ้น ร้อยละ ๕๐ หรือเกือบเท่าตัว คือจากร้อยละ ๑.๐ เป็นร้อยละ ๑.๕ ทั้งนี้ นายแพทย์วีระศักดิ์ จงสู่วิวัฒน์วงศ์ จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระบุ ข้อมูลการวิเคราะห์สถานการณ์ในอนาคตจากข้อมูลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติว่า การ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกเพศและกลุ่มอายุและมีโอกาสที่ผู้หญิง จะดื่มเหล้าหนักมากขึ้น คือ มากกว่า ๓ - ๔ ครั้งต่อสัปดาห์

๕.๓) เด็ก - วัยรุ่นกับการดื่มเหล้าเด็กและวัยรุ่นเกือบครึ่งดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากการสำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี ๒๕๔๔ พบว่า เด็กและวัยรุ่นเพศชายบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีจำนวน ๒.๓ ล้านคนคิดเป็นร้อยละ ๔๓ หรือเกือบครึ่งหนึ่งของประชากร ทั้งหมดในกลุ่มอายุนี้

สาววัยรุ่นหันมาดื่มเพิ่มเกือบเท่าตัว กลุ่มวัยรุ่นที่น่าจับตามากที่สุด ได้แก่ สาววัยรุ่นอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี โดยจากการสำรวจพบว่า ในช่วงเวลาเพียง ๕ ปี (๒๕๓๕ - ๒๕๔๔) ผู้หญิงวัย ๑๕ - ๑๙ ปีที่ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มจำนวนขึ้นร้อยละ ๕๐ หรือเกือบเท่าตัว คือ จากร้อยละ ๑.๐ คิดเป็น ร้อยละ ๑.๕ เหล้านอก - แอลกอฮอล์ต่ำคือประตูสู่การดื่ม ผลวิจัยของสถาบันวิจัยยาเสพติดร่วมกับ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระบุว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่วัยรุ่นหญิงนิยมดื่ม ได้แก่ เหล้าต่างประเทศ เหล้าผสมผลไม้ หรือไวน์กุเลอร์ เพราะเชื่อว่ามีแอลกอฮอล์น้อยดื่มแล้ว ไม่เมา ทั้งนี้ ในต่างประเทศ ได้มีการมีพฤติกรรมบริโภคเหล้าผสมผลไม้ หรือ RTD (Ready to Drink) พบข้อสรุปว่า เครื่องดื่มประเภทนี้เป็นประตูบานแรกที่เปิดให้เยาวชนกลายเป็นผู้ดื่มเหล้าในที่สุด สังคมไทยห่วงเด็กไทยดื่มเหล้า ผลสำรวจของสำนักวิจัยเอแบค โพลล์ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๔๖ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๗๘ เห็นด้วยต่อการรณรงค์ให้เยาวชนลดหรือเลิกการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยให้ความเห็นต่อแนวทางการรณรงค์ที่สำคัญ ๓ อันดับแรกว่า ได้แก่ การ ชี้แจงโทษที่เกิดจากการดื่มแอลกอฮอล์ การออกกฎหมายควบคุมอย่างจริงจัง และการส่งเสริมกีฬา และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเยาวชนชื่อนาครุ่น ถ้าเริ่มดื่มก่อนวัย ๑๓ มีข้อมูลระบุ ชัดว่า เด็กที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนอายุ ๑๓ ปี มีโอกาสติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปจนโต ในทางตรงข้าม หากเริ่มดื่มในวัย ๒๑ ขึ้นไป ความเสี่ยงในการเกิดปัญหาจากการดื่มในลักษณะต่าง ๆ จะ ลดลงถึงร้อยละ ๗๐ ดังนั้น สถานการณ์ขณะนี้จึงนับว่าน่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง เพราะมีกลุ่มเยาวชนอายุ

ต่ำกว่า ๑๐ ปี ประมาณร้อยละ ๔.๗ ที่เริ่มดื่ม นอกจากนี้ จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี ๒๕๔๔ ยังพบว่าอายุเฉลี่ยของคนไทยที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ที่ ๒๐.๕ ปี ซึ่งเป็นวัยที่ยังไม่มีวุฒิภาวะพอจะควบคุม ผลกระทบจากการดื่มต่อตนเองและคนรอบตัวได้

๖) ยุทธศาสตร์ในการลดการบริโภคเหล้า

ยุทธศาสตร์เพื่อลดการบริโภคเหล้า ได้แก่ ยุทธศาสตร์เร่งเหล้าต่อเนื่อง เช่น งดเหล้าเข้าพรรษา งดเหล้าทอดกฐิน วันปลอดเหล้า งดเหล้าปีใหม่ งดเหล้าเทศกาลสงกรานต์และยุทธศาสตร์สำคัญ เช่น การจำกัดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การบังคับใช้กฎหมายห้ามขายเหล้าแก่เด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี การกำหนดให้วัดเป็นเขตปลอดแอลกอฮอล์ การรณรงค์ให้งดดื่มเหล้าในวันอาทิตย์

มาตรการทางนโยบาย เช่น จำกัดอายุผู้ซื้อและคุมจุกขาย ขึ้นภาษีและตั้งกำแพงภาษี เพื่อให้ราคาแพงขึ้น ห้ามโฆษณาและส่งเสริมการขาย ห้ามใช้ชิ้นส่วนเหล้า บุหรี่ จีบฉลากและแรงจูงใจอื่น ๆ ลดการผลิตเหล้าและหันเหการผลิตแอลกอฮอล์เพื่อการดื่มมาเป็นอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงแทน กวดขันการเมาแล้วขับ

มาตรการในระดับชุมชนหรือองค์กร เช่น ชุมชนจัดระเบียบสังคมกำหนดเป็นเขตปลอดเหล้า และมีบทลงโทษที่ชัดเจน สร้างการมีส่วนร่วมของเยาวชน โดยใช้สำนักท้องถิ่นมาตรการยกย่องตัวอย่างที่ดี และมีชุมชนตัวอย่าง เชื่อมการขับเคลื่อนเรื่องนี้กับเรื่องอื่น ๆ และบวร (บ้าน วัด โรงเรียน) การวิจัยในชุมชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทางเศรษฐกิจจากเหล้าและยาเสพติดมีศูนย์ประสานงานในระดับชุมชน

มาตรการทางสังคม เช่น สถานศึกษา ศาสนสถาน หน่วยงานรัฐเป็นเขตปลอดเหล้าโดยศาสนาเป็นผู้นำเรื่องวัด สร้างแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว ผู้นำทางสังคม สื่อมวลชนเผยแพร่สิ่งที่ดีๆ แทนที่จะโฆษณาเหล้า สร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทำให้เครือข่ายเรื่องนี้ขยายออกไปมากขึ้น เน้นกลุ่มเป้าหมายที่เยาวชน ใช้กลยุทธ์เชิงบวก^{๒๐}

พระมหาสารวย ณาณสวโร ได้ให้แนวคิดเรื่อง ผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ ที่มีต่อสังคมไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อจะศึกษาขอบข่ายและความหมาย แรงจูงใจ ผลกระทบที่มีต่อสังคมไทย ตลอดจนพุทธวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามหลักพุทธธรรม ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัยออกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้ คือ ๑. ความหมายของสุราเมรัยและของเมา คือ ของเมาทุกชนิดหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิด หมายถึงสิ่งเสพติดนั้นเองที่มีปรากฏอยู่ในสังคมไทยปัจจุบัน ๒. แรงจูงใจ ให้เกิดการเสพของเมมาเกิดขึ้นจากสาเหตุสำคัญ ๒ ประการ คือ ก.)

^{๒๐} เรื่องเดียวกัน.

องค์ประกอบภายใน คือ ตัวเราเองมีอำนาจจิตเสถ คือ โลก โกรธและหลง โดยมี ความพอใจชอบเป็นพื้นฐานมีอวิชชามูลเหตุแห่งปัญหาทั้งสิ้น อันเป็นปัจจัยภายใน ข.) องค์ประกอบภายนอก คือ สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เกิดขึ้น เช่นก่านิยมของสังคม คืออันเป็นสิ่งที่ช่วยวนหรือจูงใจให้อยากมีอยากเป็นเรียกว่าคัมภีร์เป็นปัจจัยภายนอก ๓. ปัญหาและผลกระทบที่มีต่อสังคมไทย ปัญหาที่มีผลกระทบมากที่สุดในปัจจุบัน ก็คือปัญหาเรื่องสิ่งเสพติดในสังคมไทย พระพุทธศาสนาสอนว่า สุราเมรัยและของเมานั้นเป็นสิ่งต้องห้าม โดยเห็นโทษว่าสุราเมรัยและของมีนเมาเป็นพิษร้ายแก่สังคมทั้งทางสุขภาพกายและสุขภาพจิต ผลกระทบที่มีต่อสังคมไทย แบ่งออกเป็น ๒ ประเด็น คือ “๑. ด้านตัวเอง ก.) สติปัญญาเสื่อมถอย ทำให้เสียสุขภาพกายและจิต เสียทรัพย์สินเกิดโรคและเสียชีวิตที่เสี่ยงที่สุดที่ทำให้หมดความละเอียดความเกรงกลัวต่อการกระทำความชั่วทั้งปวง ข.) ผู้เสพของเมาเป็นนิตย์ เมื่อตายไป ย่อมมีนรกภูมิ เปตภูมิและเคร็จจานภูมิ เป็นที่หวังได้ โทษอย่างเบาที่สุด แม้เมื่อได้กลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีกก็กลายเป็นคนบ้า ๒. ด้านทางสังคม นั้นเกิดขึ้นเป็นผลกระทบทางสังคม คือ เป็นโลกวัชระชาวโลก ตีตีสย เพราะผู้เสพของเมา ย่อมกระทำความทุกอย่างได้โดยไม่รู้สีกตัว ๔. พุทธวิธีการแก้ไขปัญหตามหลักพุทธธรรม คือแก้ไขปัญหาส่วนภายใน คือปรับที่โยนิโสมนสิการ แก่ที่กิเลส ๓ กอง ความพอใจชอบใจเป็นพื้นฐานมีอวิชชามูลเหตุแห่งปัญหาทั้งสิ้นแล้วสร้างภูมิคุ้มกันจิตด้วยอุบายสงบใจ และอุบายเรื่องปัญญา แก่ที่สิ่งแวดล้อมทั้งหลายที่แวดล้อมตัวเราอยู่ โดยมีเราเป็นศูนย์กลางมีกัลยาณมิตรเป็นเครื่องนำทางและเป็นเครื่องชี้หนทางสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ ดังนั้น ผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ ที่มีต่อสังคมไทย ปัจจุบัน จึงทำให้ทราบวัตถุประสงค์ศีลข้อนี้ว่า ความไม่ประมาท คือ การไม่อยู่ปราศจากสติ บรรดา กุศลธรรมทั้งหลาย มีความไม่ประมาทเป็นมูล เรียกว่า เป็นยอดของกุศลธรรมทั้งหลาย ฉะนั้น ความไม่ประมาท จึงเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีทางสังคมและเศรษฐกิจตามหลักพุทธธรรมที่ว่าละชั่ว ทางกาย วาจา และใจ ตลอดถึงละความเห็นผิดแล้วปฏิบัติดีทางกาย วาจา และใจตลอดถึงทำความเห็นให้ถูกต้อง เพราะบรรดาคุณความดีทั้งหลาย ย่อมเกิดขึ้นเพราะมีความไม่ประมาทเป็นมูล”^{๒๔}

กนกศักดิ์ พูลสวัสดิ์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไร่รอด อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชน

^{๒๔}พระมหาสำรวย ญาณส่วโร (พินดอน), “การศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ ที่มีต่อสังคมไทย”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๔๒, หน้า ๑๓๐.

เข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถแยกในแต่ละด้านได้ ดังนี้

๑) ด้านการร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการเข้าร่วมในเวทีประชาคมค่อนข้างมาก เพราะส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงโทษพิษภัยของยาเสพติดเป็นอย่างดี และรอคอยความต้องการให้มีผู้อาสาแก้ไข ซึ่งเมื่อรัฐบาลประกาศทำสงครามขึ้นแตกหักกับยาเสพติด โดยทำอย่างจริงจัง จึงให้การยอมรับและเร่งสร้างความเข้มแข็งในชุมชนของตนเอง

๒) ด้านการร่วมตัดสินใจ ประชาชนร่วมตัดสินใจในการดำเนินงานด้านยาเสพติด เช่น การออกเสียงลงมติด่าง ๆ เพื่อใช้แก้ปัญหา ยาเสพติด

๓) ด้านการร่วมดำเนินงาน กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการมาก เนื่องจากการรณรงค์ของภาครัฐที่จะใช้กีฬาต้านยาเสพติดได้ผล ทำให้ชุมชนตระหนักดีว่าเล่นกีฬานอกจากสุขภาพแข็งแรงแล้ว ยังเป็นภูมิคุ้มกันอย่างดีให้ห่างไกลจากยาเสพติด จึงส่งเสริมให้เยาวชนหันมาเล่นกีฬา แต่ในประเด็นของการดูงานแก้ไขยาเสพติดของชุมชนอื่นมีจำนวนน้อย เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มอบหมายให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นตัวแทนแล้วมาบอกในที่ประชุม นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสข้อมูลผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและร่วมในการบำบัดรักษาผู้ติดยามีจำนวนน้อย เพราะคิดว่าไม่ปลอดภัยและให้เป็นหน้าที่ของภาคราชการ

๔) ด้านการร่วมประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ความเข้าใจให้ครอบครัว ชุมชนตระหนักถึงโทษภัยและร่วมใจจัดยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในด้านนี้ค่อนข้างสูงมาก

๕) ด้านการติดตามประเมินผลและการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากในประเด็นการร่วมประชุมรับรองให้หมู่บ้านและชุมชนของตนที่มีความเข้มแข็งและร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยประสานหมู่บ้าน ไกล่เคียงเพื่อขยายผล ตลอดจนเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน การที่จะแสดงประชามติให้หมู่บ้านของตนมีความเข้มแข็งได้ ต้องมีความมั่นใจว่าผ่านครบ ๖ ขั้นตอน โดยการตรวจสอบกันเองก่อน หลังจากนั้นทางตำบล อำเภอและจังหวัดจะตรวจประเมินผล หลังจากนั้นก็จะมีการรักษาพื้นที่โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

๖) ด้านของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกในชุมชน กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญค่อนข้างมาก อาจเป็นเพราะรัฐบาลได้โหมประชาสัมพันธ์และส่งเสริมทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้ที่

กลับตัวกลับใจเราก็ควรให้โอกาส รวมไปถึงผู้ที่เป็นคนคือผู้ก็ควรมีโอกาส มีความเป็นอยู่ที่พอสมควรแก่อัตภาพ จะได้ไม่ต้องคิดจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก^{๒๕}

๒.๔ สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

๒.๔.๑ ประวัติความเป็นมาของตำบลทับทัน

เดิมบรรพบุรุษมีภูมิลำเนาอยู่บ้านเขว (ที่ตั้งที่ว่าการอำเภอสังขะในปัจจุบัน) ได้ย้ายถิ่นฐานมาตั้งอยู่ริมห้วยทับทัน ซึ่งเดิมเรียกว่าบ้านสตึง เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๔๖๔ สมัยรัชกาลที่ ๖ มี นาย บ็อง ชินแตร์ นายหยิน ชินแตร์ นายเม็ยะ เชื้อฉลาด นายภู พะวัน และพรรคพวกอีกประมาณ ๕ - ๖ คน มาตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นระบบเครือญาติ ต่อมาเมื่อมีคนมาอยู่มากขึ้น จึงตั้งเป็นหมู่บ้าน มีผู้ใหญ่บ้านปกครองสืบมาหลายคน จนมาถึง พ.ศ. ๒๔๘๑ หมู่บ้านนี้ก็ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “บ้านทับทัน” หมู่ที่ ๑๔ ตำบลสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ มีนายเอียน สาลีโกชนัน เป็นกำนัน นายสง่า เกียงวัว เป็นผู้ใหญ่บ้าน ต่อมาไม่นานก็มีหมู่บ้านที่มาตั้งใหม่ใกล้เคียงอีก ๒ หมู่บ้าน คือ บ้านเสียวและบ้านกระชาย เท่านั้น

สำหรับประวัติที่ได้ชื่อว่าทับทันนั้น ได้เล่าสืบต่อกันมาว่าสมัยรัชกาลที่ ๑ มีช้างเผือกได้หลุดเพนียดจากกรุงได้หนีผ่านมาทางนี้ ทางเมืองหลวงได้ส่งทหารไปพร่พลติดตาม โดยขอความร่วมมือจากเมืองเชียงฆะ ได้ยกไพร่พลมาทันที่ห้วยสายนี้ จึงได้ชื่อว่า ห้วยทับทัน ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา^{๒๖}

๒.๔.๒ สภาพทั่วไป

ที่ตั้งจัดตั้งตำบลทับทัน อำเภอสังขะจังหวัดสุรินทร์ เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ อยู่ระหว่างถนนสายสุรินทร์ - สังขะ ห่างจากตัวจังหวัดสุรินทร์ จำนวน ๓๕ กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่ศตวันตกของอำเภอสังขะ

พื้นที่ ตำบลทับทัน มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๖๕.๕๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๐,๘๘๘.๕๐ ไร่

อาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลศรีสุข อำเภอศรีณรงค์
- ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลสะกาด ตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ

^{๒๕} กนกศักดิ์ พูลสวัสดิ์, “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไรรอดอำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี”, ปัญหาพิเศษ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๔๗, หน้า ๕๕.

^{๒๖} สุรพล นาคไชยะ, “ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลทับทัน : จังหวัดสุรินทร์”, (สุรินทร์ : องค์การบริหารส่วนตำบลทับทัน, ๒๕๕๑), (อัดสำเนา).

- ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลสังขะ อำเภอสังขะ
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลตะเปียงเตีย อำเภอลำดวน

สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพาะปลูก รับจ้าง เลี้ยงสัตว์

ข้อมูลกลุ่มองค์กรต่าง ๆ

- กลุ่มทอผ้าไหม
- กลุ่มทอเสื่อกก
- กลุ่มมอพรหมเช็ดเท้า
- กลุ่มสานตะกร้า
- กลุ่มเย็บรองเท้า
- กลุ่มเย็บผ้า
- กลุ่มร้านค้าชุมชน

๒.๔.๓ สภาพทางสังคม

การศึกษา

- โรงเรียนระดับประถม ๓ แห่ง
- โรงเรียนระดับมัธยม ๔ แห่ง (ขยายโอกาส)
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๗ แห่ง
- ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ๒ แห่ง

สถาบันและองค์กรศาสนา

- วัด/สำนักสงฆ์ ๗ แห่ง

สาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน ๑ แห่ง
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ๑๐๐%

การบริการพื้นที่

การคมนาคม

ถนนเข้าหมู่บ้านส่วนมากเป็นถนนลาดยางและหินคลุก ส่วนทางเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน เป็นถนนหินคลุกและถนนลาดยาง โดยแยกออกได้ดังนี้ ถนนลาดยาง ๒ สาย ถนนคอนกรีตเสริม เหล็ก ๑ สาย หินคลุก ๓ สาย

การโทรคมนาคม

- ที่ทำการไปรษณีย์ตำบล ๑ แห่ง
- โทรศัพท์สาธารณะ ๕ แห่ง

ลักษณะภูมิประเทศ

โดยสภาพพื้นที่โดยทั่วไปของตำบลทับทัน เป็นสันดอนสลับกับที่ลุ่ม ตอนกลางของตำบลจะมีที่ลุ่ม ซึ่งมีลำห้วยทับทันไหลผ่านจากทิศใต้ลาดลงมาทางทิศเหนือ โดยสามารถเห็นได้จากภาพตัดขวางของเส้นระดับความสูงที่ ๑๖๕ ลาดทางเหนือที่เส้นระดับสูงที่ ๑๕๐ และจากด้านตะวันตกจะสูงแล้วลาดลงกลางตำบล แล้วเส้นด้านตะวันออกของตำบล ถึงความสูงที่ ๑๖๐ แต่ภาพโดยรวมของพื้นที่มีความสูงต่ำไม่ต่างกันมากนัก พื้นที่ตอนกลางของตำบลส่วนใหญ่ถ้ามีปริมาณน้ำฝนมากจะมีน้ำท่วมขังและมีน้ำท่วมมากในฤดูน้ำหลาก

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- อ่างเก็บน้ำ	๔ แห่ง
- ลำห้วย	๒ สาย
- หนองน้ำ/บึง	๓ แห่ง
- แหล่งอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ	๒ แห่ง

สภาพภูมิอากาศ

ตำบลทับทัน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่าน ทำให้สภาพอากาศทั่วไปคล้ายกับภาคตะวันออกเฉียงโดยทั่วไป แบ่งออกเป็นฤดูกาลได้ ๓ ช่วงดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม - พฤษภาคม อากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน - ตุลาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์

การปกครอง

ประชากร ประชากรทั้งสิ้น ๓,๗๘๐ คน แยกเป็นชาย ๑,๖๑๐ คน หญิง ๒,๑๗๐ คน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๖๓๐ ครัวเรือน

จำนวนหมู่บ้าน ๘ หมู่บ้าน

รายชื่อหมู่บ้านและผู้ใหญ่บ้านตำบลทับทัน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อผู้ใหญ่บ้าน	
๑	บ้านทับทัน	นายจรัส	บุหรีธัญ
๒	บ้านเสรียง	นายสวัสดิ์	โสภา
๓	บ้านกระชาย	นายคอย	เอี่ยมละออ
๔	บ้านร่มเย็น	นายชูเกียรติ	จันทา
๕	บ้านโนนเจริญ	นายเปรีชญ	มุนทอง

๖	บ้านลำหาด	นายถาวร	ผ่านสุข
๗	บ้านเล็สรุณ	นายสมหวัง	พรหมชาติ
๘	บ้านวังปลัด	นายสุพัฒน์	แก้วงาม

การดำรงชีวิตของประชาชนตำบลทับทันมีการใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่สมควร ไม่จำเป็น มีผลกระทบทางด้านสังคม ส่งผลให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งของคนในครอบครัวและชุมชน ทำให้เกิดปัญหาอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการทะเลาะวิวาท ทำให้เกิดโรค เสียวทรัพย์ และปัญหาอื่น ๆ ที่สำคัญในงานศพเป็นงานเศร้าที่เจ้าภาพได้รับที่ต้องสูญเสียญาติไป แต่ต้องมาจัดหาสุรามาลีงงแขกที่มาช่วยงาน ทำให้เป็นหนี้สินโดยไม่จำเป็น รวมถึงผลกระทบต่อประเทศชาติ ทำให้เกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัยต่าง ๆ ทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณจำนวนมาก อันเนื่องมาจากการดื่มสุราและเครื่องค้ำมีนเมาอื่น ๆ ในทุกกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานศพ งานบวช งานแต่งงาน งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า สามัคคี เป็นต้น

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รศ.บุญเสริม หุตแพทย์ และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิจัยพฤติกรรมกรรมการบริโภคนสุราของเยาวชนไทย : การสำรวจองค์ความรู้ สถานการณ์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคนสุรา ผลการวิจัยปรากฏดังนี้^{๒๖}

๑) ผลการสำรวจองค์ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริโภคนสุราของเยาวชนไทย จากการศึกษางานวิจัยช่วงปี พ.ศ ๒๕๓๖ - ๒๕๔๖ ได้พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการบริโภคนสุราของเยาวชน จำนวน ๓๔ เรื่อง มีเนื้อหา ๓ กลุ่ม คือ (ก) เป็นงานวิจัยที่เน้นพรรณนาพฤติกรรมกรรมการบริโภคนสุรา โดยมีการให้ความหมายของพฤติกรรมกรรมการบริโภคนสุรา ลักษณะทางประชากร สังคมและเศรษฐกิจของผู้บริโภคนสุรา และลักษณะของพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา มีการศึกษากลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มมากกว่าการศึกษาในภาพรวม และมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มประชากร จึงทำให้ไม่สามารถพรรณนาภาพโดยรวมของพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราได้ (ข) เป็นงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคนสุราของเยาวชน โดยพบว่า ตัวแปรตามในงานวิจัยแต่ละเรื่องมีวิธีการวัดพฤติกรรมกรรมการบริโภคนสุราที่แตกต่างกัน และพบตัวแปรอิสระ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคนสุรา ๓ กลุ่ม คือ ปัจจัยส่วนบุคคล หรือคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัย

^{๒๖}รศ.บุญเสริม หุตแพทย์ และคณะ, “การวิจัยพฤติกรรมกรรมการบริโภคนสุราของเยาวชนไทย : การสำรวจองค์ความรู้ สถานการณ์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคนสุรา”, รายงานการวิจัย, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๗), ๑๘๐หน้า.

ครอบครัว และปัจจัยสภาพแวดล้อม และ (ค) เป็นงานวิจัยที่ศึกษาผลกระทบของพฤติกรรม การบริโภคสุราและการป้องกัน โดยมีแนวทางการศึกษาผลกระทบจากการดื่มสุราในภาพรวม และเน้น การศึกษาผลกระทบเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

๒) ผลการวิจัยเชิงปริมาณ : มีข้อค้นพบสำคัญ ดังนี้ (ก) ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เยาวชนกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในเขตชนบทมากกว่าในเมือง กว่าครึ่งหนึ่งเป็นเพศชาย โดยมี เยาวชนกลุ่มใหญ่อายุ ๑๕ ปี และส่วนใหญ่ยังเป็นนักเรียน มีรายได้จากพ่อแม่ เฉลี่ยเดือนละ ๑,๕๕๓.๒๘ บาท ในภาพรวมของ ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เยาวชนรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูงมาก มีความเชื่อมั่นในตนเองและควมมีวินัยในตนเองระดับสูง แต่มีเจตคติเชิงลบต่อการดื่มสุรา และ คล้อยตามความเชื่อเกี่ยวกับการดื่มสุราในระดับต่ำ และมีการรับรู้โทษของการดื่มสุราในระดับปาน กลาง ส่วน ปัจจัยด้านครอบครัว พบว่า โดยภาพรวม เยาวชนมีการรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ และพี่น้องในระดับดี และการควบคุมการดื่มสุราของเยาวชน โดยพ่อแม่ก็อยู่ในระดับดีเช่นกัน เยาวชนร้อยละ ๗๘.๒ มีพ่อดื่มสุรา และร้อยละ ๓๑.๑ มีแม่ดื่มสุรา ซึ่งส่วนมากมีการดื่มในช่วง เทศกาลหรือโอกาสพิเศษ และมีเพียงส่วนน้อยที่ดื่มเป็นประจำทุกวัน (ข) พฤติกรรมการบริโภคสุรา ของเยาวชนไทย พบว่า เยาวชนร้อยละ ๔๕.๓ เคยดื่มสุรามานแล้วอย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิต และกลุ่ม นี้เกือบทั้งหมดยังดื่มสุราในปัจจุบัน ในการดื่มสุราครั้งแรกของเยาวชน กลุ่มใหญ่มีการดื่มสุราครั้งแรกเมื่ออายุ ๑๔ ปี กว่าร้อยละ ๘๐ ร่วมดื่มครั้งแรกกับเพื่อน และดื่มเพราะต้องการทดลองดื่ม ชนิด ของสุราที่ดื่มครั้งแรกคือเบียร์ โดยดื่มเพียงแก้วเดียวเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการดื่มสุราในปัจจุบัน เยาวชนดื่มเพราะเพื่อนชวนมามากที่สุด และมีการดื่มสุรากันมากในช่วงเทศกาล โดยมีพฤติกรรมการ ดื่มสุราที่เสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพของเยาวชน (เมื่อพิจารณาจากความถี่ของการดื่มสุราใน รอบ ๓ เดือนที่ผ่านมา) พบว่า เยาวชนที่ดื่มสุรกว่าร้อยละ ๗๐ มีพฤติกรรมการบริโภคสุราที่เสี่ยง อันตรายต่อสุขภาพในระดับต่ำ นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางและระดับสูง และ (ค) ปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสุราของเยาวชน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก ได้แก่ อายุ เจตคติต่อการดื่มสุรา ความเชื่อเกี่ยวกับสุรา การรับรู้ความสัมพันธ์ของพ่อแม่และพี่น้อง อิทธิพลเพื่อน อิทธิพลสื่อมวลชน และการเข้าถึงแหล่งซื้อ - ขายสุรา และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิง ลบหรือเชิงผกผัน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การมีวินัย ในตนเอง การควบคุมการดื่มสุราของเยาวชน โดยพ่อแม่ และการรับรู้โทษของการดื่มสุรา

ปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมการบริโภคสุราที่เสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย จำนวนปีที่เยาวชนดื่มสุรา ความมีวินัยในตนเอง ความเชื่อเกี่ยวกับการดื่มสุรา การรับรู้ ความสัมพันธ์ของพ่อแม่และพี่น้อง อิทธิพลเพื่อน อิทธิพลสื่อ และการเข้าถึงแหล่งซื้อ-ขายสุรา และ ปัจจัยทั้งหมดนี้สามารถทำนายพฤติกรรมได้ถึงร้อยละ ๑๕ โดยปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรม

ได้ดีที่สุด คือ ความเชื่อเกี่ยวกับการดื่มสุรา รองลงมาเป็นอิทธิพลสื่อ การรับรู้ความสัมพันธ์ของพ่อแม่ การเข้าถึงแหล่งซื้อ - ขายสุรา และอิทธิพลเพื่อน

๓) ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ : มีข้อค้นพบ ดังนี้ (ก) สถานการณ์ทั่วไปของเยาวชน พบว่าเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาแล้วมีการว่างงาน ใช้เวลาว่างไปในการเที่ยวเตร่ มีการจับกลุ่มเป็น “แก๊งมอเตอร์ไซด์” และมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อปัญหาหลายประการ จากสถานการณ์ดังกล่าว พบว่า เยาวชนที่อยู่ในครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น มีฐานะยากจนพ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลลูก และพ่อแม่ไม่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมยังทำให้เยาวชนสามารถเข้าถึงแหล่งซื้อ-ขายสุราได้ง่ายขึ้น รวมทั้งปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมยังมีส่วนให้เยาวชนดื่มสุราได้ เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ และการปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลก็มีส่วนทำให้เยาวชนหัน ไปสนใจการดื่มสุรากันมากขึ้น (ข) พฤติกรรมการบริโภคสุราของเยาวชน เยาวชนเริ่มดื่มสุราจากการชักชวนของเพื่อนเพราะต้องการทดลองดื่ม และดื่มสุราเพราะมีปัญหาส่วนตัว โดยพฤติกรรมการดื่มสุราแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ผู้ที่เคยดื่มสุราและผู้ที่ไม่เคยดื่มสุรา การไม่ดื่มสุราของเยาวชนเป็นเพราะไม่ประทับใจในการดื่มสุราครั้งแรก ตระหนักถึงโทษของการดื่มสุรา ถูกพ่อแม่ควบคุมการดื่มสุรา สำหรับเยาวชนที่ไม่เคยดื่มสุราเลยเป็นเพราะตระหนักถึงโทษของการดื่มสุรา กลัวพ่อแม่ลงโทษ และเห็นการดื่มสุราเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งในอนาคตเยาวชนกลุ่มหนึ่งระบุว่ามิแนวโน้มจะดื่มเมื่อเป็นผู้ใหญ่ ขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งมีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะไม่ดื่มสุราอย่างเด็ดขาด และ (ค) มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาค่าการดื่มสุรา พบว่า (๑) ในด้านการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชน ได้มีการดำเนินงานโดยการจัดกิจกรรมตามความสนใจของเยาวชน เน้นการปรับปรุงพฤติกรรมของเยาวชนกลุ่มเสี่ยง และมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้านกับ โรงเรียน เพื่อช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมของเยาวชน (๒) ในด้านการแก้ไขปัญหาค่าการดื่มสุราของเยาวชน มีโครงการ/กิจกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของหน่วยราชการกับภาคประชาชน ในลักษณะการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ติดยา และจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการระงับเหตุร้ายที่เกิดจากเยาวชนที่ดื่มสุรา และควบคุมการจำหน่ายสุราให้เป็ไปตามที่กฎหมายกำหนด มีการควบคุมความประพฤติของเยาวชนกลุ่มเสี่ยง และขอความร่วมมือจากร้านค้าในชุมชนงดจำหน่ายสุราแก่เยาวชน โดยที่ผลการดำเนินงานยังไม่สพผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน และหน่วยงานราชการยังทำงานเชิงรับเป็นส่วนใหญ่

จากการวิจัยเชิงคุณภาพ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ด้านนโยบาย : รัฐควรดำเนินการกำหนดนโยบายและมาตรการระดับชาติ เพื่อลดการบริโภคสุราของเยาวชน ทบทวนนโยบายการผลิตสุราและนุหรี์ เสนอให้เก็บภาษีสุราเพิ่มขึ้น ควบคุมและตรวจสอบสถานบันเทิงซึ่งเป็นสถานที่เยาวชนสามารถเข้าถึงแหล่งซื้อ - ขายสุราได้ง่าย

ควรควบคุมการจำหน่ายสุราในบริเวณใกล้เคียงกับสถานศึกษาและสถานที่สำคัญทางศาสนา ออกกฎหมายควบคุมการดื่มสุราเป็นการเฉพาะ และ

๒) ด้านการปฏิบัติ : ควรให้ชุมชนมีการติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมการจำหน่ายสุรา แก่เด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี อย่างเคร่งครัด ส่งเสริมบทบาทหน่วยงานระดับชุมชนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ประสานความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน ควรจัดกิจกรรมทางศาสนาเพื่อพัฒนาจิตใจเด็กและเยาวชนให้สามารถลด ละ เลิกสิ่งเสพติด และสุรา จัดกิจกรรมพัฒนาเยาวชนตามความต้องการและสนใจของเยาวชน เพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และส่งเสริมความเข้มแข็งในครอบครัว

รศ.ดร.ปาริชาติ สถาปีตานนท์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การรณรงค์การให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหาสืบเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการศึกษาพบว่า การรณรงค์และการให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีลักษณะการดำเนินงาน โดยองค์กรอิสระ หรือความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ การ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรอิสระภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล บริษัทเอกชน องค์กรภาคประชาชน และสื่อมวลชน

เป้าหมายของการดำเนินการรณรงค์และให้การศึกษา เพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประกอบด้วย เป้าหมายระดับบุคคล อันได้แก่ ความตระหนักรู้/ความเข้าใจ จิตสำนึก พฤติกรรมและเป้าหมายระดับ โครงการ/นโยบาย อันได้แก่ พัฒนคติทางสังคม บรรทัดฐานทางสังคม นโยบาย และกฎหมายต่าง ๆ

แนวทางในการดำเนินการรณรงค์และการให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประกอบด้วย (๑) การเตรียมการเบื้องต้น อาทิ การทำความเข้าใจกับประเด็นปัญหาและสถานการณ์แวดล้อม การประสานงานบุคคลที่เกี่ยวข้อง การวิจัยก่อนการพัฒนาโครงการ (๒) การออกแบบและการดำเนินการรณรงค์การให้การศึกษา อาทิ การกำหนดเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย แนวคิดหลัก และการแปลงแนวคิดสู่การปฏิบัติ (๓) การติดตามผลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ

สรุปได้ว่า สุราเมรัยได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับชีวิตของผู้ครองเรือนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความก้าวหน้าในชีวิต ทั้งในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามจริยธรรมขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัญหาสืบเนื่องจากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาโครงการรณรงค์/การให้การศึกษา และจัดกิจกรรมทางศาสนาเพื่อพัฒนาจิตใจเด็กและเยาวชนให้สามารถลด ละ เลิกสิ่ง

เสพติด และสุรา จัดกิจกรรมพัฒนาเยาวชนตามความต้องการและสนใจของเยาวชน เพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และส่งเสริมความเข้มแข็งในครอบครัว^{๒๔}

ณัฐกานต์ สัมภ์สุวรรดิกุล ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้และทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อแนวคิด เรื่อง การงดเหล้าเข้าพรรษา ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) พบว่า ความตั้งใจที่จะเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น ผลการศึกษาเฉพาะผู้ที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับต่าง ๆ กันจำนวน ๒๓๘ คน พบว่า ความตั้งใจที่จะลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษาของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารุ่นนี้มีระดับเฉลี่ย ๔.๐๖ ซึ่งหมายความว่ากลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยตั้งใจว่าจะงดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตั้งใจว่าจะลดการบริโภคลง จำนวน ๑๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๗๗ รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่ตั้งใจว่าจะงดการบริโภคอย่างเด็ดขาดจำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐๑ และกลุ่มตัวอย่างที่ตั้งใจว่าจะบริโภคเท่าเดิมจำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๘ ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เคยเห็นใบปฏิญาณ “งดเหล้า เข้าพรรษา” ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๘๑ คน นั้น ส่วนใหญ่ร่วมปฏิญาณ “งดเหล้า เข้าพรรษา” ทางสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕๐ รองลงมาคือ ไม่ได้ร่วมปฏิญาณ จำนวน ๒๘ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๕ โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่ร่วมปฏิญาณ “งดเหล้า เข้าพรรษา” ส่วนใหญ่งดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษา ปี พ.ศ.๒๕๔๘ จริงตามที่ร่วมปฏิญาณจำนวน ๓๐ คนคิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗๗ ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างที่ร่วมปฏิญาณ “งดเหล้า เข้าพรรษา” แต่ไม่ได้งดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษาปี พ.ศ.๒๕๔๘ ตามที่ได้ร่วมปฏิญาณ จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๑๗ ส่วนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายหลังช่วงเข้าพรรษาเปรียบกับช่วงก่อนเข้าพรรษาของกลุ่มตัวอย่างที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับต่าง ๆ กันในการศึกษารุ่นนี้ พบว่า การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายหลังช่วงเข้าพรรษา เปรียบเทียบช่วงก่อนเข้าพรรษา ปี พ.ศ.๒๕๔๘ ของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารุ่นนี้มีระดับเฉลี่ย ๓.๗๕ ซึ่งหมายความว่า กลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลง โดยที่ส่วนใหญ่ลดการดื่มแอลกอฮอล์ลง โดยมีจำนวน ๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๖๑ รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่บริโภค

^{๒๔}รศ.ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์, การรณรงค์การให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัญหาสืบเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (สสส), กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ครั้งที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๕), ๑๒๓ หน้า.

เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เท่าเดิม มีจำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕๘ และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ดื่ม เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เลย มีจำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๒ ตามลำดับ ความสามารถใจให้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษาของสื่อที่ใช้ในโครงการ ใน ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ดื่มเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในระดับต่าง ๆ กัน ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ส่วนใหญ่คิดว่าช่วยได้เล็กน้อย ๑๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๑๔ รองลงมาคือ เห็นว่าช่วยได้มาก ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๕ และไม่ช่วยเลย ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒๓

สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความเหมาะสมในการนำสถาบันครอบครัวมา ใช้ในการรณรงค์ให้ผู้ดื่มเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุระดับการศึกษา อาชีพ และ สถานสภาพทางสังคม ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโดยรวมของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองแตกต่างกัน ความคิดเห็นในภาพรวมมีระดับเฉลี่ย ๔.๒๖ ซึ่งหมายความว่า มีความ เหมาะสมมากที่สุด โดยที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในการศึกษาครั้งนี้มีความเห็นต่อการนำสถาบัน ครอบครัวมาใช้ในการรณรงค์ให้ผู้ดื่มงดการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด จำนวน ๑๘๖ คนคิดเป็นร้อยละ ๔๖.๕๐ รองลงมาคือ เหมาะสมมาก จำนวน ๑๓๗ คน คิดเป็นร้อย ละ ๓๔.๒๕ และเหมาะสมปานกลาง จำนวน ๕๘ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖๕ ตามลำดับส่วนความ คิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเรื่องความเหมาะสมในการนำสถาบันศาสนาใช้ในการรณรงค์ให้ผู้ ดื่มน้ำแอลกอฮอล์นั้น พบว่า ความคิดเห็นในภาพรวมมีระดับเฉลี่ย ๓.๘๘ ซึ่งหมายความว่า มี ความเหมาะสมมาก โดยที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในการศึกษาครั้งนี้มีความเห็นการนำสถาบัน ศาสนาใช้ในการรณรงค์ให้ผู้ดื่มงดการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ว่า มีความเหมาะสมมาก จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๐ รองลงมาคือ เหมาะสมมากที่สุด จำนวน ๑๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๕ และเหมาะสมปานกลาง จำนวน ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๕ ปัจจัยด้านเพศ อายุระดับ การศึกษา อาชีพ และสถานสภาพทางสังคม ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ โดยรวมของผู้บริหารครูและผู้ปกครองแตกต่างกัน^{๒๕}

พระมหาวรดิษฐ์ บรรดาสุข ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของเหล่าที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม ของชุมชน จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลกระทบของเหล่าที่มีต่อชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

^{๒๕} ธีรภานต์ สัมฤทธิ์กุล, “การรับรู้และทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อ แนวคิดเรื่องการงดเหล้าเข้าพรรษา ในปี พ.ศ ๒๕๕๘ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการ ส่งเสริม สุขภาพ (สสส.)”, วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์), ๒๕๕๘, ๒๑๖ หน้า.

ผลกระทบของเหล่าที่มีต่อชุมชนในด้านเศรษฐกิจ พบว่า เหล้าทำให้รายรับไม่เพียงพอและรายจ่ายเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดความสิ้นเปลือง โดยเปล่าประโยชน์ ตลอดทั้งสร้างหนี้สินให้แก่ครอบครัวที่มีการดื่มเหล้ากันเป็นประจำ สร้างภาระค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็นให้แก่ครอบครัวซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เดยง (Dejong) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ ปัญหาด้านร่างกายของผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินขนาด ปัญหาโรคพิษสุราเรื้อรัง ปัญหาจิตใจของบุคคลแวดล้อม อาทิ ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาด้านการก่อความรุนแรง เช่น ความรุนแรงในครอบครัวปัญหาการทะเลาะวิวาทในสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือในหอพักต่าง ๆ ปัญหาอุบัติเหตุทางการจราจรอันเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

ผลกระทบของเหล่าที่มีต่อชุมชนในด้านสังคม พบว่า ครอบครัวที่แตกแยก หย่าร้าง ทะเลาะเบาะแว้ง สุขภาพทางกายก่อให้เกิดโรคต่าง ๆ เช่น โรคพิษสุราเรื้อรัง โรคตับแข็ง โรคหัวใจ เป็นต้น สุขภาพทางจิตทำให้สติปัญญาเสื่อมถอย ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ควบคุมสติตัวเองไม่ได้ เป็นสาเหตุทำให้เกิดอุบัติเหตุที่มีผลเสียทั้งต่อตนเอง คือ หกดื่ม ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต และผลเสียต่อครอบครัวและชุมชน คือ สูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก ก่อให้เกิดความเสียหายทางทรัพย์สิน ตลอดทั้งส่งผลให้เกิดอาชญากรรม แม้ในชุมชนชนบท กล่าวคือ ความผิดฐานขโมยทรัพย์สิน ความผิดทำให้เสียทรัพย์สิน ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราซึ่งสาเหตุมาจากฤทธิ์ของเหล้าทำให้ควบคุมสติไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสำราญ ญาณสัโร (2542 : 57 - 84) ได้กล่าวว่าเหล้ามีผลกระทบต่อประชาชนอย่างมากทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสภาพทั่ว ๆ ไป เช่น สภาวะทางเศรษฐกิจ ปัญหาครอบครัว ตลอดจนประสิทธิภาพในการทำงาน และผลกระทบของเหล่าที่มีต่อสังคมไทยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ (1) ด้านตนเองคือ สติปัญญาเสื่อมถอย ทำให้เสียสุขภาพกายและจิต เสียทรัพย์สิน เกิดโรคและเสียชื่อเสียง ที่สำคัญที่สุดทำให้หมดความละเอียด หมดความเกรงกลัวต่อการกระทำความชั่วทั้งปวง (2) ด้านสังคม คือ เป็นโลกวิฆนะ ชาวโลกติเตียน เพราะผู้เสพของเมายอมกระทำทุกอย่างได้โดยไม่รู้สีกตัว

ผลกระทบของเหล่าที่มีต่อชุมชนในด้านวัฒนธรรม พบว่า มีผลกระทบในด้านความเชื่อ ประเพณีและพิธีกรรมที่มักมีการนำเหล้าเข้ามาเกี่ยวข้อง ในฐานะที่เหล้าเป็นองค์ประกอบหนึ่งของพิธีกรรม โดยเหล้าถูกนำมาใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเพณี เช่น การเซ่นสังเวทสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อ การประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อความเป็นสิริมงคล ด้วยความเชื่อว่าเหล้ากลั่นมาจากข้าวซึ่งเป็นของสูง จึงมักนำมาใช้ในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ยังถูกนำมาใช้ในพิธีกรรมต่าง ๆ ด้วย ดังนั้นโอกาสที่บุคคลจะบริโภคเหล้าจึงมีมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพระไพศาล วิสาโล (2536 : 85 - 93) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ใช้สุราในพิธีกรรม ก็เพื่อเช่น

สังเวทสังคีตคีตพิธีเพราะเชื่อว่าทั้งผีเทวดานั้นชอบสุรา เพื่อให้เกิดภาวะทางจิตแบบเหนือสามัญ เพราะขณะมีเมามา มีสภาพจิตประหนึ่งประสบสภาวะลึกลับทางจิตวิญญาณสามารถติดต่อกับเทพ หรือสังคีตคีตพิธี และทำให้เกิดฤทธิ์ เกิดญาณ นอกจากนี้ยังใช้สุราเพื่อความเป็นสิริมงคล ด้วยความเชื่อว่าผีและเทวดาชอบสุรา

2. รูปแบบการจัดการวัดปลอดเหล้าโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

การจัดเวทีประชาคม เป็นการดำเนินการเพื่อรับฟังความคิดเห็นหรือขอมติบางอย่างที่ต้องผ่านความเห็นชอบของผู้คนส่วนใหญ่ และต้องเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของคนที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก จึงสามารถมีมติหรือข้อตกลงได้ จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุด ต้องทำทุกหมู่บ้านที่อยากจะทำให้วัดปลอดเหล้าได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกศักดิ์ พูลสวัสดิ์และดวงเดือน จุลกรานต์ ได้ทำการศึกษาว่า ประชาชนจะให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมเวทีประชาคมค่อนข้างมาก ในการออกเสียงลงมติต่าง ๆ เพื่อใช้แก้ปัญหาหาเสพติด และสอดคล้องกับงานวิจัยของบำรุง อุณ้อย จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์และคณะ ได้ศึกษาพบว่า การจัดเวทีประชาคม เป็นการดำเนินกิจกรรมภายใต้การตัดสินใจและความต้องการของประชาชนและชุมชนตามศักยภาพของท้องถิ่น ประชาชนสามารถคิดเอง ทำเองได้ มีอิสระ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ปัญหาชุมชนร่วมกัน สามารถกำหนดรูปแบบการป้องกันและการเฝ้าระวังที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนของตนเอง เกิดจากความสมัครใจของประชาชนในการเข้าร่วมการจัดเวทีประชาคม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีกว่าเดิม ประชาชนจะได้มีการจำกัดพื้นที่ในการดื่มเหล้า จากความเคยชินแบบเดิมที่มีก้นเหล้าเข้ามาดื่มในกิจกรรมตามเทศกาลหรือประเพณีต่าง ๆ ที่ได้จัดขึ้นภายในวัด การจัดเวทีเป็นการให้ประชาชนได้ร่วมกันถกเถียงระดมความคิด เพราะมีความคิดเห็นหรือความต้องการที่แตกต่างกัน อันจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่ดีต่อวัดและชุมชนของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความขัดแย้งของเฮเกล (Hegel) ที่มีประเด็นว่า การขัดแย้งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ความขัดแย้งต่าง ๆ ที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นในระดับบุคคลหรือสังคม ถือได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ที่ดีมีประโยชน์ เพราะเป็นการนำไปสู่ภาวะใหม่ที่ดีกว่าเดิมการตั้งกฎกติกา วัด โรงเรียน องค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชนร่วมกัน แสดงความคิดเห็นและร่วมกันตั้งกฎกติกาเพื่อใช้เป็นข้อประพฤติปฏิบัติในการจัดการให้วัดได้ปลอดเหล้าและมีบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎกติกา อาทิ เสียค่าปรับตั้งแต่ 500-5,000 บาท คัดสิทธิ์บางส่วนที่พึงมีในหมู่บ้าน เช่น กองทุนหมู่บ้านเงินล้าน สิทธิการรับพิจารณาช่วยเหลือจากทางราชการ และร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้คอยตรวจสอบ เฝ้าระวัง ดูแลความเรียบร้อย เวลาที่มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นภายในวัด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการควบคุมทางสังคมของ ริชาร์ด ที. ลาปีเออร์ (Richard T. Lapiere) อ้างถึงในมงคล ชาวเรือ. เสนอว่าการจัดระเบียบทางสังคมด้วยการควบคุมทางสังคมต้องมุ่งให้สมาชิกแต่ละคนประพฤติและปฏิบัติตามระเบียบ

ข้อบังคับ หรือบรรทัดฐานทางสังคม เช่น การปฏิบัติตามสถานภาพของบุคคลสถานภาพของกลุ่ม การควบคุมทางสังคมแบบเผด็จการและแบบประชาธิปไตย เป็นต้น การควบคุมทางสังคมเป็นการป้องกันไม่ให้สมาชิกละเมิดบรรทัดฐานทางสังคมหรือมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ ซึ่งจะทำให้สังคมประสบปัญหารุนแรง วิธีการควบคุมคือ การให้รางวัล (Reward) เมื่อสมาชิกประพฤติปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม และการลงโทษ (Punishment) เมื่อสมาชิกละเมิดบรรทัดฐานทางสังคม โดยมีวัดเป็นสัญลักษณ์ของสถาบันศาสนาที่ให้การปลูกฝังทัศนคติและแนวธรรมะปฏิบัติที่ถูกต้องในการดำรงชีวิต สำหรับจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ การปลูกฝังค่านิยมจิตสำนึก และการสืบสานจารีตประเพณี รวมทั้งส่งเสริมเป็นศูนย์รวมใจเชื่อมโยงสายใยของคนในชุมชน เมื่อมีการจัดการให้วัดเป็นสถานที่ปลอดเหล้า ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากอดีตเคยมีการนำเหล้าเข้ามาดื่มกินในวัด ชุมชนมีความตระหนักถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและร่วมกันดำเนินการไม่ให้มีการนำเหล้าเข้ามาดื่ม จำหน่าย จ่ายแจก ภายในวัด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ของจอร์จ เฮอร์เบิร์ต มีด (George Herbert Mead) และเฮอร์เบิร์ต บลูเมอร์ (Herbert Blumer) ที่กล่าวว่า มีพื้นฐานมุมมองของทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ว่ามนุษย์จะกระทำการใด ๆ ในเรื่องที่มีความหมายและสำคัญกับเขา เกิดจากปฏิสัมพันธ์ที่เขาทำต่อคนอื่น ๆ รอบตัว การตั้งกฎกติกาของวัดแต่ละแห่งนั้นเป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายให้ประชาชนในชุมชนได้ประพฤติปฏิบัติร่วมกัน เมื่อเข้ามาจัดกิจกรรมภายในวัด ประชาชนจะรับรู้และปฏิบัติร่วมกัน เพราะวัดเป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายบ่งบอกว่า เป็นสถานที่ทางวัฒนธรรม เป็นเขตปลอดจากอบายมุขทั้งปวง

มนต์ชัย พุ่มพูน ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด เขตอำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี” การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด เขตอำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประเภทของบุคลากรในชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ตัวแทนชุมชนในเขตอำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี จำนวน 122 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 43 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.962 จากนั้นได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ผลการวิจัย

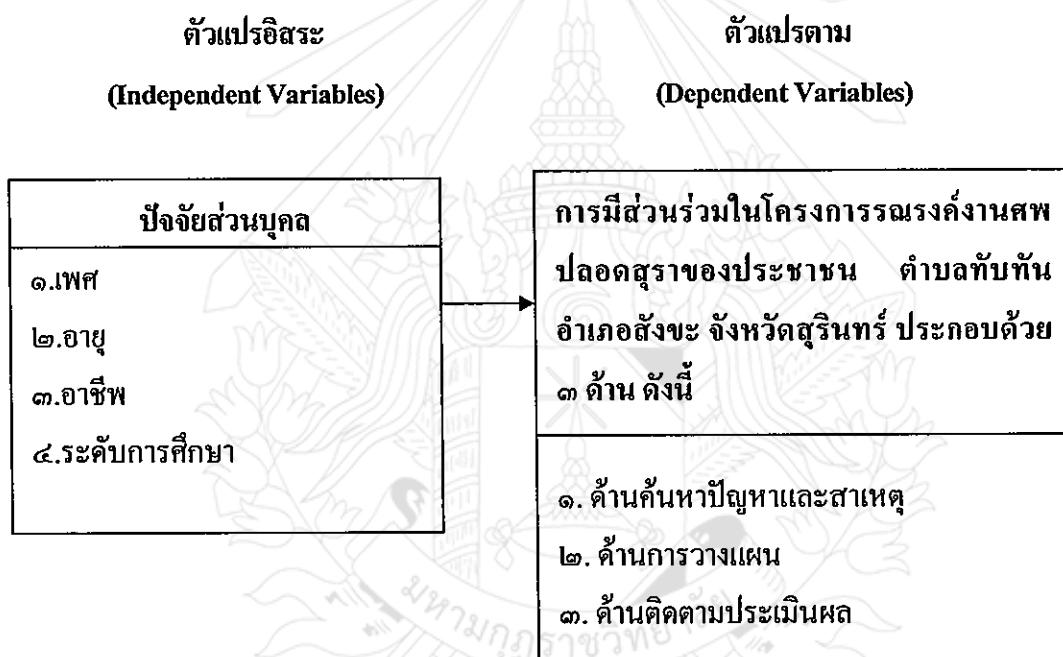
1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด เขตอำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผน

ป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด เขตอำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประเภทของชุมชน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ^{๑๑}

๒.๖ สรุปรูปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วผู้วิจัยได้เลือกนโยบายของ จังหวัดสุรินทร์ในการณรงค์การงดดื่มสุราในเขตวัด โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิด รัชพล คำสาร ที่กล่าวไว้ ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ใช้แรงงาน : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี^{๑๒}

มาเป็นประเด็นศึกษาวิจัย และนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการทำวิจัย ดังนี้

แผนภูมิประกอบที่ ๒.๑ แสดงสรุปรูปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

^{๑๑}มนต์ชัย พุ่มพูน, “การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด เขตอำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี”, วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี), ๒๕๔๕, ๑๓๒ หน้า.

^{๑๒}รัชพล คำสาร, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ใช้แรงงาน : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๕.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์” นี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เทคนิควิธีสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากร

ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่อาศัยในหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีทั้งหมด ๘ หมู่บ้าน จำนวน ๖๓๐ ครัวเรือน

๒) กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่อาศัยในหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีทั้งหมด ๘ หมู่บ้าน โดยหลักการคำนวณของ “ยามานะ” (Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๔๕ คน

๓.๒ เทคนิควิธีสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๑) กำหนดหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยหลักการคำนวณของ “ยามานะ” (Yamane)^{*} โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนได้ .๐๕ ดังสูตร ต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตร } N &= \frac{N}{1+Ne^2} \\ \text{โดย } n &= \text{จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง} \\ N &= \text{จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา} \\ e &= \text{ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (กำหนดให้เท่ากับ } e = .๐๕) \\ \text{แทนค่า } n &= \frac{๖๓๐}{1+(๖๓๐ \times ๐.๐๕)^2} \\ &= \frac{๖๓๐}{๖.๓๗} \\ &= ๒๔๔.๖๖ \\ &= ๒๔๕ \end{aligned}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ ๒๔๕ คน

๒) สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญที่ละหมู่บ้าน โดยไม่ได้กำหนดล่วงหน้า คือ พบประชาชนที่บ้านหลังใด แล้วแจกแบบสอบถาม เพื่อตอบแบบสอบถาม

^{*}Taro Yamane, *Statistics An Introductory Analysis*, อ้างใน คเชนพงษ์ สุมาลัยโรจน์, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในอำเภอหนองม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต ๑”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์), หน้า ๓๗ - ๓๘.

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๔ ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ ๒ สอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ (๒) ด้านการวางแผน (๓) ด้านติดตามประเมินผล จำนวน ๓๐ ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งระดับการวัดออกเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดค่าระดับ ดังนี้

คะแนน ๕ หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนน ๔ หมายถึง ระดับมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนน ๒ หมายถึง ระดับน้อย

คะแนน ๑ หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

สำหรับวัดค่าตัวแปรทั้งหมด โดยได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคำถามที่เป็นข้อคำถามเชิงบวก (Positive) ที่สร้างขึ้นจำนวน ๓๐ ข้อ โดยกำหนดการวัดค่าตัวแปรซึ่งเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม โดยใช้หลักทางคณิตศาสตร์ .๕๑ ขึ้น ไปปิดเป็นเลขจำนวนเต็ม เกณฑ์ที่ใช้เป็นดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๔.๕๑ - ๕.๐๐ หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายถึง ระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๑ - ๓.๕๐ หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายถึง ระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐ - ๑.๕๐ หมายถึง ระดับน้อยที่สุด^๒

^๒ชานันท์ ถ้าคู่, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้า”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๕๕, หน้า ๓๐.

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๑) ศึกษาจากตำรา เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องเค็มแอลกอฮอล์ เหล้า สุรา และการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน

๒) กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด

๓) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจวิจารณ์ แก้ไขข้อเสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

๔) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อ ๓ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ๓ ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และความครอบคลุมของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

๑. นายประสงค์ จักรคำ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุรินทร์ ตรวจสอบด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา

๒. ผศ.ทวีศักดิ์ ทองทิพย์ อาจารย์ผู้สอนประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ตรวจสอบด้านความครอบคลุมของเนื้อหา

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง โสคติ อาจารย์ผู้สอนประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ตรวจสอบด้านสำนวนภาษา

จากนั้นนำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้ทรงคุณวุฒิ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)^๑

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

^๑ วีรศักดิ์ อุ่่นอารมณฺ์เลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา, (นครปฐม : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๘), หน้า ๖๕.

เมื่อ	IOC	แทนดัชนีความสอดคล้อง
	ΣR	แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ
โดยที่	+๑	แน่ใจว่าสอดคล้อง
	๐	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
	-๑	แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .๕๐ ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน ๓๐ ข้อใช้ได้ จำนวน ๓๐ ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในระดับ ๑.๐๐

๕) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ประชาชนในพื้นที่ตำบลศรีสุข อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ แต่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ จำนวน ๓๐ คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	=	ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
	k	=	จำนวนข้อของเครื่องมือ
	S_i^2	=	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ .๘๘

๖) นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พิจารณาจัดพิมพ์และนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑) นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร์ ศูนย์การศึกษาศรีสะเกษ ถึงกำนันตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย

๒) กำนันตำบลทับทันส่งหนังสือถึงผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย

๓) ผู้วิจัยใช้การแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง ไปที่ละหมู่บ้าน โดยไม่ได้กำหนดล่วงหน้า และพบกลุ่มตัวที่บ้านหลังใด ก็ได้แจกแบบสอบถามและได้เก็บแบบสอบถามคืนมา โดยแจกแบบสอบถามจำนวน ๒๔๕ ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน ๒๔๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

๑) ศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

๒) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓) ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ กับข้อมูลทั่วไปด้านเพศ ใช้การทดสอบค่าที (t - test) ส่วนด้านอายุ อาชีพ และระดับการศึกษา ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA or F - test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different Method)

๔) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย ๒ ประเภท ได้แก่

๑) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป

๒) สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA or F - test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different Method)

สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

๑) การหาค่าร้อยละ (Percentage)^๔

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

$$P = \text{ค่าร้อยละ}$$

$$X = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

๒) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) หรือมัธยฐานเลขคณิต^๕

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum x = \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

^๔นิภา เมธาวิชัย, วิทยาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓), หน้า ๑๒๘.

^๕สงศรี ชมพวงศ์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๗), หน้า ๕๕.

๓) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)^๖

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}}$$

S = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fX$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนประชากร

๔) การทดสอบค่าเฉลี่ย (t-test)^๗

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที - เทสต์ (t - test Independent) โดยที่ $df = n_1 + n_2 - 2$

$\overline{X}_1, \overline{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

s_1^2, s_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

^๖ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๐), หน้า ๕๓.

^๗ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๕), หน้า ๔๘.

๕) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA or F - test)^๔

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน
MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

^๔นิภา เมธาวิชัย, วิทยาการวิจัย, อ่างแล้ว, หน้า ๑๒๘.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์” เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ ๓ ประการ คือ

๑) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

๒) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา ต่างกัน

๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่อาศัยในหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน ๒๔๕ คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ “ทาโร่ ยามาเน่” (Yamane) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญที่ละหมู่บ้าน โดยไม่ได้กำหนดล่วงหน้า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t - distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F - distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t - test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different Method)

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่อาศัยในหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลทับทัน การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีคุณลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปากกาดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๓๕	๕๕.๑๐
หญิง	๑๑๐	๔๔.๙๐
รวม	๒๔๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๑ และ เพศหญิง จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๙

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๔๗	๑๙.๒๐
๓๐ - ๔๐ ปี	๙๐	๓๖.๗๐
๔๑ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๔๔.๑๐
รวม	๒๔๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีอายุ ๔๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๑ รองลงมาคืออายุ ๓๐ - ๔๐ ปี จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๗ และน้อยที่สุดมีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	๑๕๕	๘๑.๒๐
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๒	๔.๕๐
ค้าขาย	๑๘	๗.๓๐
นักการเมือง	๕	๓.๗๐
อื่นๆ	๗	๒.๕๐
รวม	๒๔๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากคืออาชีพเกษตรกร จำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒ รองลงมาคืออาชีพค้าขาย จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๓ และน้อยที่สุดคือ อื่น ๆ จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๗๓	๗๐.๖๐
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๕๐	๒๐.๔๐
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	๒๒	๙.๐๐
รวม	๒๔๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากคือมีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖ รองลงมาคือมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๔ และน้อยที่สุดคือมีการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

การศึกษาวเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๕ แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน

ด้านที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน	ระดับการมีส่วนร่วม		
		(\bar{X})	S.D.	แปลผล
๑	ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ	๓.๕๐	๐.๗๘	ปานกลาง
๒	ด้านการวางแผน	๓.๘๑	๐.๗๖	มาก
๓	ด้านติดตามประเมินผล	๔.๐๕	๐.๗๐	มาก
	รวม	๓.๒๖	๐.๖๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้ มากที่สุดด้านติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ

ข้อที่	ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	การร่วมปลูกจิตสำนึกในการลด ละ เลิก ดื่มสุราในงานศพ	๔.๑๕	๐.๕๗	มาก
๒	การสนับสนุนชุมชนดำเนิน โครงการรณรงค์งานศพ ปลอดสุรา	๔.๑๖	๐.๕๗	มาก
๓	การเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์ ๔ มุมเมืองของ โครงการ รณรงค์งานศพปลอดสุรา	๓.๔๕	๑.๒๒	ปานกลาง
๔	การเข้าร่วมจัดนิทรรศการ โครงการรณรงค์งานศพปลอด สุรา	๓.๔๓	๑.๑๕	ปานกลาง
๕	การร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อวิทยุ ชุมชน	๓.๑๕	๑.๒๑	ปานกลาง
๖	การร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อแผ่นพับ	๒.๘๔	๑.๒๖	ปานกลาง
๗	การร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อเพลงพื้นบ้าน	๒.๗๕	๑.๒๖	ปานกลาง
๘	การร่วมจัดเวทีเสวนา	๒.๕๗	๑.๑๗	ปานกลาง
๙	การสนับสนุนยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลผู้งดการดื่มสุราใน งานศพ	๔.๐๗	๑.๐๘	มาก
๑๐	การร่วมการรณรงค์ให้ประชาชน ได้รับรู้ถึงพิษภัยของ สุรา	๓.๕๒	๑.๐๗	มาก
	รวม	๓.๕๐	๐.๗๘	ปานกลาง

(n=๒๔๕)

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม ในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้าน ค้นหาปัญหาและสาเหตุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มากที่สุดคือ การสนับสนุนชุมชนดำเนิน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา รองลงมาคือ การร่วมปลูกจิตสำนึก ในการลด ละ เลิก ดื่มสุราในงานศพ และน้อยที่สุดคือ การร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อเพลงพื้นบ้าน

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน

ข้อที่	ด้านการวางแผน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	ในการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา	๓.๘๔	๑.๐๗	มาก
๒	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตลอดจนกระบวนการพัฒนาโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา	๓.๘๐	๑.๐๗	มาก
๓	การเข้าร่วมกิจกรรมเวทีประชาคมโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้	๓.๔๕	๑.๒๐	ปานกลาง
๔	การเข้าร่วมพิธีปฏิบัติตนเพื่อลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพ	๓.๔๑	๑.๒๖	ปานกลาง
๕	การชักชวนผู้อื่นเข้าร่วมพิธีปฏิบัติตนเพื่อลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพ	๓.๗๐	๑.๑๕	มาก
๖	การสนับสนุนให้กิจกรรมงานบุญพิธีต่าง ๆ ปลอดสุรา	๔.๐๔	๑.๑๑	มาก
๗	การชักชวนผู้อื่นสนับสนุนให้กิจกรรมงานบุญพิธีต่าง ๆ ปลอดสุรา	๓.๘๔	๑.๐๒	มาก
๘	ในการร่วมสนับสนุนการประเมินรับรองมาตรฐานงานศพปลอดสุราในชุมชน	๓.๗๓	๑.๐๘	มาก
๙	ในการสนับสนุนชุมชนให้เป็นชุมชนงานศพปลอดสุรา	๓.๘๑	๐.๕๖	มาก
๑๐	ในการสนับสนุนชุมชนให้เป็นชุมชนงานศพปลอดสุราแบบยั่งยืน	๔.๑	๐.๕๖	มาก
รวม		๓.๘๑	๐.๗๖	มาก

(n=๒๔๕)

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มากที่สุดคือ ในการสนับสนุนชุมชนให้เป็นชุมชนงานศพปลอดสุราแบบยั่งยืน รองลงมาคือ การสนับสนุนให้กิจกรรมงานบุญพิธีต่าง ๆ ปลอดสุรา และน้อยที่สุดคือ การเข้าร่วมพิธีปฏิบัติตนเพื่อลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพ

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชนตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล

ข้อที่	ด้านติดตามประเมินผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	การเข้าร่วมอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการรณรงค์งานศพปลอดสุรา	๓.๗๕	๑.๐๘	มาก
๒	การแนะนำผู้อื่นถึงผลดีของการไม่ดื่มสุรา ที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น	๔.๐๐	๐.๕๕	มาก
๓	การเห็นความสำคัญของพิธีปฏิบัติตนเพื่อการลด ละ เลิก การดื่มสุรา	๔.๐๗	๑.๐๕	มาก
๔	การแนะนำผู้อื่นให้เห็นความสำคัญของพิธีปฏิบัติตนเพื่อการลด ละ เลิก การดื่มสุรา	๓.๘๕	๑.๐๐	มาก
๕	เห็นความสำคัญของคุณธรรมกับการพัฒนาโครงการงานศพปลอดสุรา	๔.๑๕	๐.๕๒	มาก
๖	งานศพปลอดสุรามีอิทธิพลต่อจิตใจของท่าน	๔.๑๖	๐.๕๔	มาก
๗	การร่วมถ่ายทอดบทเรียนและขยายผลการดำเนินโครงการงานศพปลอดสุรา	๓.๗๔	๑.๐๖	มาก
๘	ท่านได้รู้และเข้าใจถึงผลดีของชีวิตในการลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพ	๔.๒๘	๐.๘๗	มาก
๙	การแนะนำผู้อื่นให้เข้าใจถึงผลดีของชีวิตในการลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพ	๔.๐๘	๐.๕๑	มาก
๑๐	การเห็นประโยชน์ของงานศพปลอดสุรา	๔.๓๘	๐.๘๗	มาก
รวม		๔.๐๕	๐.๗๐	มาก

(n=๒๔๕)

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มากที่สุดคือ การเห็นประโยชน์ของงานศพปลอดสุรา รองลงมาคือ งานศพปลอดสุรามีอิทธิพลต่อจิตใจของท่าน และน้อยที่สุดคือ การร่วมถ่ายทอดบทเรียนและขยายผลการดำเนินโครงการงานศพปลอดสุรา

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ และการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ ด้านการวางแผน ด้านติดตามประเมินผลแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๓๕	๓.๗๕	๐.๗๗	มาก
หญิง	๑๑๐	๓.๘๓	๐.๕๑	มาก
รวม	๒๔๕	๓.๗๙	๐.๖๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุด คือ เพศชาย

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๓๕	๓.๗๕	๐.๗๗	๐.๕๕	๐.๓๓
หญิง	๑๑๐	๓.๘๓	๐.๕๑		
รวม	๒๔๕	๓.๗๙	๐.๖๔		

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๓๕	๓.๔๖	๐.๘๖	ปานกลาง
หญิง	๑๑๐	๓.๕๔	๐.๖๖	มาก
รวม	๒๔๕	๓.๔๖	๐.๗๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๓๕	๓.๔๖	๐.๘๖	๐.๘๔	๐.๔๐
หญิง	๑๑๐	๓.๕๔	๐.๖๖		
รวม	๒๔๕	๓.๔๖	๐.๗๔		

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัด ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๓๕	๓.๗๘	๐.๘๖	ปานกลาง
หญิง	๑๑๐	๓.๘๔	๐.๖๔	ปานกลาง
รวม	๒๔๕	๓.๘๑	๐.๗๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๓๕	๓.๗๘	๐.๘๕	๐.๕๘	๐.๕๕
หญิง	๑๑๐	๓.๘๔	๐.๖๓		
รวม	๒๔๕	๓.๘๑	๐.๗๕		

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๓๕	๔.๐๐	๐.๘๓	มาก
หญิง	๑๑๐	๔.๑๑	๐.๕๓	มาก
รวม	๒๔๕	๔.๐๖	๐.๖๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือเพศชาย

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๓๕	๔.๐๐	๐.๘๓	-๑.๑๖	๐.๒๔
หญิง	๑๑๐	๔.๑๑	๐.๕๓		
รวม	๒๔๕	๔.๐๖	๐.๖๘		

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๔๗	๓.๘๐	๐.๖๑	มาก
๓๐ - ๔๐ ปี	๕๐	๓.๗๑	๐.๕๕	มาก
๔๑ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๓.๘๔	๐.๗๔	มาก
รวม	๒๐๕	๓.๗๘	๐.๖๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๖๐ และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ ๔๑ ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๔ รองลงมามีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๐ และน้อยที่สุดมีอายุ ๓๐ - ๔๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๑

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๒๐	๒	๑.๑๐	๑.๘๒	๐.๑๖
ภายในกลุ่ม	๑๔๖.๖๑	๒๔๒	๐.๖๐		
รวม	๑๔๘.๘๑	๒๔๔			

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุจำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๔๗	๓.๖๔	๐.๗๕	มาก
๓๐ - ๔๐ ปี	๕๐	๓.๓๘	๐.๖๖	ปานกลาง
๔๑ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๓.๕๓	๐.๘๗	มาก
รวม	๒๐๕	๓.๕๒	๐.๗๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ และเมื่อแยกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๖๔ รองลงมามีอายุ ๔๑ ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๓ และน้อยที่สุดมีอายุ ๓๐ - ๔๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๓๘

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๓๓	๒	๑.๑๖	๒.๐๓	๐.๑๓
ภายในกลุ่ม	๑๓๕.๐๑	๒๔๒	๐.๕๖		
รวม	๑๔๑.๓๔	๒๔๔			

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๔๗	๓.๘๕	๐.๕๖	มาก
๓๐ - ๔๐ ปี	๕๐	๓.๖๘	๐.๗๒	มาก
๔๑ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๓.๕๐	๐.๘๕	มาก
รวม	๒๐๕	๓.๘๑	๐.๗๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๑ และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ ๔๑ ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ รองลงมา มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๕ และน้อยที่สุดมีอายุ ๓๐-๔๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๖๘

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๓๓	๒	๑.๑๖	๒.๐๓	๐.๑๓
ภายในกลุ่ม	๑๓๕.๐๑	๒๔๒	๐.๐๕๖		
รวม	๑๔๑.๓๔	๒๔๔			

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๔๗	๓.๕๓	๐.๗๒	มาก
๓๐ - ๔๐ ปี	๕๐	๔.๐๖	๐.๕๕	มาก
๔๑ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๔.๐๕	๐.๗๘	มาก
รวม	๒๐๕	๔.๐๓	๐.๗๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๕ และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ ๔๑ ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๕ รองลงมา มีอายุ ๓๐-๔๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๖ และน้อยที่สุดมีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๓

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๘๘	๒	๐.๔๔	๐.๘๘	๐.๔๑
ภายในกลุ่ม	๑๒๑.๒๖	๒๔๒	๐.๕๐		
รวม	๑๒๒.๑๕	๒๔๔			

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	๑๕๕	๓.๔๗	๐.๗๖	ปานกลาง
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๒	๓.๗๐	๐.๖๕	มาก
ค้าขาย	๑๘	๓.๖๑	๐.๗๘	มาก
นักการเมือง	๕	๓.๒๐	๑.๐๕	ปานกลาง
อื่นๆ	๗	๓.๕๗	๐.๘๘	มาก
รวม	๒๔๕	๓.๕๕	๐.๘๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ และเมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดคือ อื่นๆ โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๗ รองลงมาคืออาชีพค้าขาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๖๑ และน้อยที่สุดคือเกษตรกร โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๔๗

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๘๖	๔	๐.๔๖	๑.๐๓	๐.๓๕
ภายในกลุ่ม	๑๐๗.๕๑	๒๔๐	๐.๔๕		
รวม	๑๐๙.๓๖	๒๔๔			

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอาชีพ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	๑๕๕	๓.๘๐	๐.๗๘	มาก
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๒	๔.๐๐	๐.๖๘	มาก
ค้าขาย	๑๘	๓.๗๓	๐.๕๖	มาก
นักการเมือง	๕	๓.๗๖	๐.๗๗	มาก
อื่น ๆ	๗	๔.๑๒	๐.๖๔	มาก
รวม	๒๔๕	๓.๘๘	๐.๖๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๑ และเมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่ามากที่สุดคือ อื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๒ รองลงมาคือข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๐ และน้อยที่สุดคืออาชีพค้าขาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓.๒๒	๔	๐.๘๐	๑.๓๓	๐.๒๕
ภายในกลุ่ม	๑๔๕.๕๕	๒๔๐	๐.๖๐		
รวม	๑๔๘.๗๗	๒๔๔			

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	๑๕๕	๔.๐๔	๐.๗๒	มาก
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๒	๔.๑๐	๐.๕๑	มาก
ค้าขาย	๑๘	๔.๐๔	๐.๔๓	มาก
นักการเมือง	๕	๓.๘๒	๐.๖๕	มาก
อื่น ๆ	๗	๔.๕๑	๐.๔๗	มาก
รวม	๒๔๕	๔.๑๐	๐.๖๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๔ และเมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดคือ อื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ รองลงมาคืออาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๐ และน้อยที่สุดคือนักการเมือง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๒

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๒๖	๔	๐.๓๑	๐.๕๔	๐.๗๐
ภายในกลุ่ม	๑๔๐.๐๘	๒๔๐	๐.๕๘		
รวม	๑๔๑.๓๔	๒๔๔			

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	๑๕๕	๔.๐๔	๐.๗๒	มาก
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๒	๔.๑๐	๐.๕๑	มาก
ค้าขาย	๑๘	๔.๐๔	๐.๔๓	มาก
นักการเมือง	๕	๓.๘๒	๐.๕๕	มาก
อื่นๆ	๗	๔.๕๑	๐.๔๗	มาก
รวม	๒๔๕	๔.๑๐	๐.๖๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๕ และเมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดคืออื่นๆ โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ รองลงมาคืออาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๐ และน้อยที่สุดคืออาชีพนักการเมือง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๒

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๐๑	๔	๐.๕๐	๑.๐๐	๐.๔๐
ภายในกลุ่ม	๑๒๐.๑๓	๒๔๐	๐.๕๐		
รวม	๑๒๒.๑๕	๒๔๔			

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๗๓	๓.๗๒	๐.๗๐	มาก
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๕๐	๓.๕๑	๐.๔๖	มาก
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	๒๒	๔.๐๑	๐.๖๕	มาก
รวม	๒๔๕	๓.๘๘	๐.๖๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๘ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุดคือสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๑ รองลงมาคือมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ และน้อยที่สุดคือต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๒

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๗๗	๒	๑.๓๘	๓.๑๓	๐.๐๔*
ภายในกลุ่ม	๑๐๖.๕๕	๒๔๒	๐.๔๔		
รวม	๑๐๙.๓๒	๒๔๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ L.S.D (Least Significant Different Method) ดังตารางที่ ๔.๓๕

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different Method)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาดอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๗๒$)	มัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๕๑$)	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = ๔.๐๑$)
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๗๒$)	-	๐.๑๕	๐.๒๕*
มัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๕๑$)		-	๐.๑๐
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = ๔.๐๑$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย แตกต่างกับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๗๓	๓.๔๑	๐.๘๐	ปานกลาง
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๕๐	๓.๖๘	๐.๖๑	มาก
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	๒๒	๓.๗๔	๐.๘๑	มาก
รวม	๒๔๕	๓.๖๑	๐.๗๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ และเมื่อจำแนกตามการศึกษา พบว่า มากที่สุดคือสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๔ รองลงมาคือมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๖๘ และน้อยที่สุดต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๔๑

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๔.๐๔	๒	๒.๐๒	๓.๓๘	๐.๐๓*
ภายในกลุ่ม	๑๔๔.๗๗	๒๔๒	๐.๕๙		
รวม	๑๔๘.๘๑	๒๔๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different Method) ดังตารางที่ ๔.๓๘

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different Method)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่ามัธยมศึกษา ตอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๔๑$)	มัธยมศึกษา ตอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๖๘$)	สูงกว่ามัธยมศึกษา ตอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๗๔$)
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอน ปลาย ($\bar{X} = ๓.๔๑$)	-	๐.๒๗	๐.๓๓*
มัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๖๘$)		-	๐.๐๖
มัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๗๔$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ ที่มีระดับการศึกษาด้านต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย แตกต่างกับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๗๓	๓.๗๔	๐.๘๐	มาก
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๕๐	๓.๙๔	๐.๕๗	มาก
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	๒๒	๔.๐๗	๐.๖๘	มาก
รวม	๒๔๕	๓.๘๓	๐.๖๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๑ และเมื่อจำแนกระดับตามการศึกษา พบว่า มากที่สุดคือสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๗ รองลงมาคือมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๙๔ และน้อยที่สุดต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๔

ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน จำแนกตาม ระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓.๒๕	๒	๑.๖๓	๒.๘๕	๐.๐๖
ภายในกลุ่ม	๑๓๘.๐๘	๒๔๒	๐.๕๗		
รวม	๑๔๑.๓๔	๒๔๔			

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๗๓	๔.๐๐	๐.๗๖	มาก
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๕๐	๔.๑๓	๐.๔๖	มาก
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	๒๒	๔.๒๔	๐.๗๑	มาก
รวม	๒๔๕	๔.๑๒	๐.๖๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๑ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๕ และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุดคือสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๒๔ รองลงมาคือมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๓ และน้อยที่สุดต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐

ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๔๕	๒	๐.๗๒	๑.๔๖	๐.๒๓
ภายในกลุ่ม	๑๒๐.๖๕	๒๔๒	๐.๔๕		
รวม	๑๒๒.๐๕	๒๔๔			

จากตารางที่ ๔.๔๒ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ผู้วิจัย ได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ends Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๔๓ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	อยากให้ภาครัฐออกกฎระเบียบในการงดดื่มสุรในงานศพ	๗๘
๒	อยากให้ประเทศไทยมีการรณรงค์งานศพปลอดสุรา	๒๕
๓	อยากให้งานศพ และงานอื่น ๆ ปลอดสุรา	๑๘
๔	ควรจัดทีมวิทยากรออกประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบ และได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากภาครัฐ	๑๕

จากตารางที่ ๔.๕๒ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ มากที่สุดคือ อยากให้ภาครัฐออกกฎระเบียบในการงดดื่มสุรในงานศพ รองลงมาคืออยากให้ประเทศไทยมีการรณรงค์งานศพปลอดสุราและน้อยที่สุดคือควรจัดทีมวิทยากรออกประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบ และได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากภาครัฐ

ตารางที่ ๔.๔๔ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	อยากให้ตำบลมีการจัดอบรมในการเลิกดื่มสุราทุก ๓ เดือน	๖๐
๒	อยากให้เลิกดื่มสุราในงานศพทุกหมู่บ้าน แบบยั่งยืน	๓๐
๓	อยากให้มีการช่วยเหลือกันและกันเวลามีงานศพ	๑๔
๔	ภาครัฐควรจัดกิจกรรมโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา ให้มากกว่านี้	๕

จากตารางที่ ๔.๔๔ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการวางแผนมากที่สุดคือ อยากให้ตำบลมีการจัดอบรมในการเลิกดื่มสุราทุก ๓ เดือน รองลงมาคือ อยากให้เลิกดื่มสุราในงานศพทุกหมู่บ้านแบบยั่งยืน และน้อยที่สุดคือ ภาครัฐควรจัดกิจกรรมโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราให้มากกว่านี้

ตารางที่ ๔.๔๕ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตามประเมินผล

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	จะเป็นผลดีต่อชุมชน หากทุกคนเลิกดื่มสุราในงานศพ และไม่เห็นแก่ถิ่นมากนัก	๕๐
๒	อยากให้แนะนำประชาชนรู้ถึงแก่นแท้ของงานศพปลอดสุรา	๔๑
๓	อยากให้ปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ลูกหลาน แนะนำในเรื่องที่ดีมีเหตุผล และชี้ให้เห็นโทษของสุรา	๓๕

จากตารางที่ ๔.๕๔ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการ
รณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านติดตาม
ประเมินผล มากที่สุดคือ จะเป็นผลดีต่อชุมชน หากทุกคนเลิกดื่มสุราในงานศพ และไม่เห็นแก่กิน
มากนัก รองลงมาคือ อยากให้แนะนำประชาชนรู้ถึงแก่นแท้ของงานศพปลอดสุราและน้อยที่สุดคือ
อยากให้ปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ลูกหลาน แนะนำในเรื่องที่ดีมีเหตุผล และชี้ให้เห็นโทษของสุรา

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ของประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่อาศัยในหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๓๐ ครัวเรือน ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยหลักการคำนวณของ “ทาโร ยามานะ” (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๔๕ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา จำนวน ๔ ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ๓ ด้าน ประกอบด้วย ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ ด้านการวางแผน ด้านติดตามประเมินผล จำนวน ๓๐ ข้อ ลักษณะของแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และตอนที่ ๓ เป็นข้อคำถามปลายเปิด จำนวน ๓ ข้อ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบ t - test สำหรับจำแนกตาม

อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา ใช้การทดสอบ F-test หากพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์หาค่าความแตกต่างรายคู่ของ LSD (Least Significant Different Method) และข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency)

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

๕.๑.๒ ผลการศึกษาวិเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๘ และจำแนกในแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

- ๑) ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ อยู่ในระดับปานกลาง
- ๒) ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก
- ๓) ด้านติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมาก

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีเพศ อายุ อาชีพ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ไม่แตกต่างกัน แต่ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different Method) พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย แตกต่างกับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ เมื่อแยกทดสอบในแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

๑) ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีเพศ อายุ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของ ประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ไม่แตกต่างกัน แต่ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different Method) พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย แตกต่างกับที่มี การศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

๒) ด้านการวางแผน พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และ ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของ ประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ไม่แตกต่างกัน

๓) ด้านติดตามประเมินผล พบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทัน ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์งานศพ ปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ไม่แตกต่างกัน

๕.๑.๔ ผลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของ ประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สามารถแยกเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

๑) ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ เรียงลำดับดังนี้

๑.๑) อยากให้ประชาชนเลิกการดื่มสุราในงานศพ

๑.๒) อยากให้ประเทศไทยมีการรณรงค์งานศพปลอดสุรา

๑.๓) อยากให้งานศพ และงานอื่น ๆ ปลอดสุรา

๑.๔) ควรจัดทีมโฆษกออกประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบ และ

ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากภาครัฐ

๑.๕) อยากให้ภาครัฐออกกฎระเบียบในการงดดื่มสุราในงานศพ

๒) ด้านการวางแผน เรียงลำดับดังนี้

๒.๑) อยากให้ตำบลมีการจัดอบรมในการเลิกดื่มสุราทุก ๓ เดือน

๒.๒) อยากให้เลิกดื่มสุราในงานศพทุกหมู่บ้าน แบบยั่งยืน

๒.๓) อยากให้มีการช่วยเหลือกันและกันเวลามีงานศพ

๒.๔) ภาครัฐควรจัดกิจกรรมโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราให้มากกว่านี้

๓) ด้านติดตามประเมินผล เรียงลำดับดังนี้

- ๓.๑) จะเป็นผลดีต่อชุมชน หากทุกคนเลิกดื่มสุราในงานศพ และไม่เห็น
 แก่กินมากนัก
- ๓.๒) อยากให้แนะนำประชาชนรู้ถึงแก่นแท้ของงานศพปลอดสุรา
- ๓.๓) อยากให้ปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ลูกหลาน แนะนำในเรื่องที่ดีมี
 เหตุผล และชี้ให้เห็นโทษของสุรา

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

๕.๒.๑ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอด สุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพ
 ปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้
 อาจเป็นเพราะผู้นำชุมชนและประชาชนชาวตำบลทับทัน ได้มีการปลูกจิตสำนึกและรณรงค์ให้
 ประชาชนได้รู้ถึงพิษภัยของสุรา เข้าร่วมกิจกรรมการณรงค์ ๔ มุมเมือง เข้าร่วมจัดนิทรรศการ มี
 ร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อวิทยุชุมชน สื่อแผ่นพับ สื่อเพลงพื้นบ้าน ทั้งด้านเข้า
 ร่วมกิจกรรม โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรามีส่วนร่วมในการตัดสินใจตลอดจน
 กระบวนการพัฒนาโครงการ ร่วมกิจกรรมเวทีประชาคม และการเสริมสร้างศีลธรรม และคุณภาพ
 ชีวิตที่ดีแก่ชุมชน เข้าร่วมอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี แนะนำผู้อื่นถึงผลดี
 ของการไม่ดื่มสุรา ที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น เห็นความสำคัญของพิธีปฏิญาณตนเพื่อการลด ละ เลิก
 การดื่มสุรา เข้าใจถึงผลดีของชีวิตในการลด ละ เลิกการดื่มสุราในงานศพ และเห็นประโยชน์ของ
 งานศพปลอดสุรา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รศ.ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง
 “การรณรงค์การให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์ และปัญหาสืบเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ผลการศึกษาพบว่า การรณรงค์
 และการให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และ
 ปัญหาสืบเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีลักษณะการดำเนินงาน
 โดยองค์กรอิสระหรือความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐราชการ รัฐวิสาหกิจ และ
 องค์กรอิสระภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล บริษัทเอกชน องค์กรภาคประชาชน และสื่อมวลชน
 เป้าหมายของการดำเนินการรณรงค์และให้การศึกษา เพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านติดตามประเมินผล ซึ่งการแปรผลอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ว่ามีการติดตามประเมินผลร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องของประชาชนและส่วนมากประชาชนมีการเข้าร่วมอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง และมีการดำเนินการเกี่ยวกับการรณรงค์งานศพปลอดสุราอย่างสม่ำเสมอ แนะนำผู้อื่นถึงผลดีของการไม่ดื่มสุราที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น เห็นความสำคัญของพิธีปฏิบัติตนเพื่อการลด ละ เลิก การดื่มสุรา รู้และเข้าใจถึงผลดีของชีวิตในการลด ละ เลิกการดื่มสุราในงานศพ และการเห็นประโยชน์ของงานศพปลอดสุรา ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกศักดิ์ พูลสวัสดิ์ ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลไร่รอด อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี” พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการติดตามประเมินผลและการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากในประเด็นการร่วมประชุมรับรองให้หมู่บ้านและชุมชนของตนที่มีความเข้มแข็งและร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยประสานหมู่บ้านใกล้เคียงเพื่อขยายผล ตลอดจนเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน การที่จะแสดงประชามติให้หมู่บ้านของตนมีความเข้มแข็งได้ ต้องมีความมั่นใจว่าผ่านครบ ๖ ขั้นตอน โดยการตรวจสอบตนเองก่อน หลังจากนั้นทางตำบล อำเภอและจังหวัดจะตรวจประเมินผล หลังจากนั้นก็จะมีการรักษาพื้นที่โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ ซึ่งการแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การค้นหาปัญหาและสาเหตุเพื่อปลูกจิตสำนึกในการลด ละ เลิก ดื่มสุราในงานศพ โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา และการจัดนิทรรศการ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อวิทยุชุมชน ยังไม่น้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กนกศักดิ์ พูลสวัสดิ์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไร่รอด อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการเข้าร่วมในเวทีประชาคมค่อนข้างมาก เพราะส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงโทษพิษภัยของยาเสพติดเป็นอย่างดี และรอคอยความต้องการให้มีผู้อาสาแก้ไข ซึ่งเมื่อรัฐบาลประกาศทำสงครามขั้นแตกหักกับยาเสพติด โดยทำอย่างจริงจัง จึงให้การยอมรับและเร่งสร้างความเข้มแข็งในชุมชนของตนเอง

และแบ่งเป็นรายด้านในการอภิปรายผลตามลำดับดังนี้

๑) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๑ คือ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ ซึ่งการแปรผล อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นปัญหาและสาเหตุที่เกิดจากการดื่มสุราว่า การดื่มสุราเป็นเหตุให้เสียทรัพย์ ก่อการทะเลาะวิวาท ทรัพย์ย่อมนมดไปที่ละน้อย ๆ จนกระทั่งหมดตัว เป็นเหตุให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บเป็นเหตุให้ถูกดำเนินคดีจากคนส่วนมาก เป็นเหตุให้ไม่มีความละเอียดในสิ่งที่กระทำลงไป กล้าแสดงกิริยาที่ไม่สมควรเพราะเหล้า และบั่นทอนสติปัญญา ผู้นำชุมชนในเขตตำบลทับทัน จึงได้มีการร่วมประชุมค้นหาปัญหาและสาเหตุที่สำคัญในการบริโภคสุราในงานศพ และปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมการณรงค์ ๔ มุมเมืองของโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราที่น่าจะมีผลกระทบต่อเข้าร่วมกิจกรรมการณรงค์ และการเข้าร่วมจัดนิทรรศการ ให้ประชาชนได้รับรู้ถึงพิษภัยของสุราได้ทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาวรดิษฐ์ บรรดาสุข ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของเหล้าที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของชุมชน จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลกระทบของเหล้าที่มีต่อชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ผลกระทบของเหล้าที่มีต่อชุมชนในด้านเศรษฐกิจ พบว่า เหล้าทำให้รายรับไม่เพียงพอและรายจ่ายเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดความสิ้นเปลือง โดยเปล่าประโยชน์ ตลอดทั้งสร้างหนี้สินให้แก่ครอบครัวที่มีการดื่มเหล้ากันเป็นประจำ สร้างภาระค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็นให้แก่ครอบครัวซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เดยอง (Dejong) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ ปัญหาด้านร่างกายของผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินขนาด ปัญหาโรคพิษสุราเรื้อรัง ปัญหาจิตใจของบุคคลแวดล้อม อาทิ ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาด้านการก่อความรุนแรง เช่น ความรุนแรงในครอบครัวปัญหาการทะเลาะวิวาทในสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือในหอพักต่าง ๆ ปัญหาอุบัติเหตุทางการจราจรอันเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

ผลกระทบของเหล้าที่มีต่อชุมชนในด้านสังคม พบว่า ครอบครัวที่แตกแยก หย่าร้าง ทะเลาะเบาะแว้ง สุขภาพทางกายก่อให้เกิดโรคต่าง ๆ เช่น โรคพิษสุราเรื้อรัง โรคตับแข็ง โรคหัวใจ เป็นต้น สุขภาพทางจิตทำให้สติปัญญาเสื่อมถอย ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ควบคุมสติตัวเองไม่ได้ เป็นสาเหตุทำให้เกิดอุบัติเหตุที่มีผลเสียทั้งต่อตนเอง คือ หกล้ม ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต และผลเสียต่อครอบครัวและชุมชน คือ สูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก ก่อให้เกิดความเสียหายทางทรัพย์สิน ตลอดทั้งส่งผลให้เกิดอาชญากรรม แม้ในชุมชนชนบท กล่าวคือ ความผิดฐานขโมยทรัพย์สิน ความผิดทำให้เสียทรัพย์ ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราซึ่งสาเหตุมาจากฤทธิ์ของเหล้าทำให้ควบคุมสติไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสารวย

ฉานส์โร (2542 : 57 - 84) ได้กล่าวว่าเรามีผลกระทบต่อประชาชนอย่างมากทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสภาพทั่ว ๆ ไป เช่น สภาพทางเศรษฐกิจ ปัญหาครอบครัว ตลอดจนประสิทธิ ภาพในการทำงาน และผลกระทบของเหล่าที่มีต่อสังคมไทยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ (1) ด้านตนเองคือ สติปัญญาเสื่อมถอย ทำให้เสียสุขภาพกายและจิต เสียทรัพย์สิน เกิดโรคและเสียชื่อเสียง ที่สำคัญที่สุด ทำให้หมดความละเอียด หมดความเกรงกลัวต่อการกระทำความชั่วทั้งปวง (2) ด้านสังคม ถือเป็น โลกวิฆนะ ชาวโลกติเตียน เพราะผู้เสพของเมาย์อมกระทำทุกอย่างได้โดยไม่รู้สึกรู้สึ

ผลกระทบของเหล่าที่มีต่อชุมชนในด้านวัฒนธรรม พบว่า มีผลกระทบในด้าน ความเชื่อ ประเพณีและพิธีกรรมที่มักมีการนำเหล่าเข้ามาเกี่ยวข้องกับฐานะที่เหล่าเป็นองค์ประกอบ หนึ่งของพิธีกรรม โดยเหล่าถูกนำมาใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเพณี เช่น การเซ่น สรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อ การประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อความเป็นสิริมงคล ด้วยความเชื่อ ว่าเหล่ากลั่นมาจากข้าวซึ่งเป็นของสูง จึงมักนำมาใช้ในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ยัง ถูกนำมาใช้ในพิธีการต่าง ๆ ด้วย ดังนั้นโอกาสที่บุคคลจะบริโภคเหล่าจึงมีมากขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสนับสนุนชุมชนดำเนิน โครงการรณรงค์งานศพ ปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้นำชุมชนได้มีความเข้าใจในการประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เครื่องกระจายเสียงวิทยุชุมชน หอกระจายข่าว สื่อแผ่นพับ และการจัดนิทรรศการใน วันสำคัญและเทศกาลต่าง ๆ การเรียนรู้การเสริมสร้างสุขภาพคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกาย และใจ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ โดยสนับสนุนให้คนไทยลด ละ เลิกพฤติกรรมสุ่มเสี่ยง ทางสุขภาพ เพื่อให้ชุมชนสนับสนุนใน โครงการรณรงค์งานศพปลอดภัยนี้ ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) เป็นแผนที่เกิดจากการ ระดมพลังความคิดและการมีส่วนร่วมของประชาชนชาวไทยจากทุกภาคส่วนทุกหมู่เหล่าทุกภูมิภาค ทั่วประเทศ มาร่วมกันดำเนินการในทุกแนวทางปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการพัฒนาแบบบูรณาการเป็น องค์รวมที่มีศูนย์กลางการพัฒนาอย่างจริงจัง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนา ประเทศ โดยสนับสนุนให้คนไทยลด ละ เลิกพฤติกรรมสุ่มเสี่ยงทางสุขภาพ ควบคู่กับการดูแล สุขภาพที่เหมาะสมตามช่วงวัย รู้จักการป้องกัน โรคเบื้องต้น มีพฤติกรรมบริโภคที่เหมาะสม ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เล่นกีฬาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เสริมสร้างความร่วมมือของ ครอบครัวและชุมชนในการสร้างสุขภาพที่ดีและพัฒนาสภาพแวดล้อมในชุมชนให้เหมาะสมกับ สุขภาพมากขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อเพลงพื้นบ้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนชาวตำบลทับทัน ส่วนมากไม่ถนัดในการแต่งเพลงพื้นบ้าน หรือไม่นิยมนำเพลงพื้นบ้านมาขับร้องในเทศกาลต่าง ๆ การรณรงค์และการให้การศึกษาจำเป็นต้อง

ดำเนินการควบคู่ไปกับมาตรการอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ และธรรมเนียมประเพณี หรือการเข้มงวดในการบังคับใช้กฎระเบียบของแต่ละพื้นที่ การออกแบบช่องทางในการรณรงค์และการให้การศึกษา จำเป็นต้องเพิ่มความสำคัญกับการสื่อสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องมากขึ้น การออกแบบโครงการรณรงค์ การให้การศึกษาจำต้องคำนึงถึงจริตของกลุ่มเป้าหมาย และเทคนิควิธีในการเข้าถึงชุมชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รศ.ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การรณรงค์การให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหาสืบเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการศึกษาพบว่า การรณรงค์และการให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ออกแบบและการดำเนินการรณรงค์การให้การศึกษา และการแปลงแนวคิดสู่การปฏิบัติ ติดตามผลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

๒) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๒ คือ ด้านการวางแผน ซึ่งการแปรผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการจัดให้มีแผนดำเนินการเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรณรงค์ให้ความรู้ผลกระทบของปัญหาและผลักดันแนวคิด “ทัพบันทันงานศพปลอดสุรา” พร้อมขยายไปสู่งานบุญ งานประเพณี และวันสำคัญทางศาสนาปลอดสุรา และการสนับสนุนการดำเนินงานเครือข่ายเฝ้าระวังระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พงษ์พันธ์ วิเชียรสมุทร กล่าวว่า เกี่ยวกับการวางแผนการแก้ปัญหาและสาเหตุจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไว้ว่า หน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกหน่วยงานปฏิบัติตาม พรบ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานบริการสาธารณสุข สถานพยาบาล ห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคล จัดให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, การรณรงค์ให้ความรู้ผลกระทบของปัญหาและผลักดันแนวคิด “ลาดวน : งานศพปลอดเหล้า” พร้อมขยายไปสู่งานบุญ งานประเพณี และวันสำคัญทางศาสนาปลอดเหล้า และสนับสนุนการดำเนินงานเครือข่ายเฝ้าระวังในทุกระดับ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสนับสนุนชุมชนให้เป็นชุมชนงานศพปลอดสุราแบบยั่งยืน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนชาวตำบลทับทัน เห็นความสำคัญของการรณรงค์งานศพปลอดสุรา จึงได้ร่วมกันสนับสนุนการรณรงค์ให้เป็นชุมชนงานศพปลอดสุราแบบยั่งยืน ซึ่งเป้าหมายของการดำเนินการรณรงค์และให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อการสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รศ.ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การรณรงค์การให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหาสืบเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

ผลการศึกษาพบว่า เป้าหมายของการดำเนินการรณรงค์และให้การศึกษา เพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แนวทางในการดำเนินการรณรงค์และการให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเข้าร่วมพิธีปฎิญาณตนเพื่อลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพ ซึ่งการแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนชาวตำบลทับทัน มีความตั้งใจว่าจะงดการดื่มสุราในงานศพและการเข้าร่วมพิธีปฎิญาณตนเพื่อ ลด ละ เลิก การดื่มสุราแต่ประชากรส่วนมากมีอาชีพเกษตรกรกรรมและรับจ้าง มีรายได้ต่ำคั้งนั้นเวลาส่วนมากจึงอยู่กับงาน โดยมากและช่วงเวลาในการทำงานอาจตรงกับช่วงเวลาในการจัดรณรงค์ จึงเป็นเหตุให้การเข้าร่วมพิธีปฎิญาณตนเพื่อลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพ ประชาชนจึงเข้าร่วมกิจกรรมน้อย จึงมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญในพิธีปฎิญาณตนเพื่อลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพ และร่วมกันปฎิญาณตนน้อยกว่าเป้าหมายที่คาดหวัง การรณรงค์และการให้การศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการควบคู่ไปกับมาตรการอื่น ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌฐกานต์ สันต์สุริยกุล ได้ศึกษาเรื่อง “การรับรู้และทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อแนวคิด เรื่อง การงดเหล้าเข้าพรรษา ในปี พ.ศ ๒๕๕๘ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)” พบว่า ความตั้งใจที่จะลด ละ เลิก บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายความว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตั้งใจว่าจะงดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลง และร่วมพิธีปฎิญาณงดเหล้าเข้าพรรษา

๓) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๓ คือ ด้านติดตามประเมินผล ซึ่งการแปรผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนมากได้เข้าร่วมอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการรณรงค์งานศพปลอดสุรา การร่วมประชุมรับรองให้หมู่บ้านและชุมชนของตนว่ามีความเข้มแข็งและร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยประสานหมู่บ้านใกล้เคียงเพื่อขยายผลตลอดจนเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน การที่จะแสดงประชามติให้หมู่บ้านของตนมีความเข้มแข็งได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกศักดิ์ พูลสวัสดิ์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลไร่รอด อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ด้านการติดตามประเมินผลและการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก โดยการตรวจสอบกันเองก่อน หลังจากนั้นทางตำบลอำเภอและจังหวัดจะตรวจประเมินผล หลังจากนั้นก็จะมีการรักษาพื้นที่โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเห็นประโยชน์ของงานศพปลอดสุรา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนชาวตำบลทับทัน ได้เห็นประโยชน์ของงานศพปลอดสุรา ที่ทำให้เจ้าภาพงานศพนั้นลดความทุกข์ทางใจเป็นอย่างมาก ที่ไม่ต้องมีการจัดหาสุรามาวัวเพื่อบริการแก่แขกผู้มาช่วยงาน อีกทั้งยังลดปัญหาความมีเมมาที่จะก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทกัน และไม่เป็นการสร้างภาระหนี้สินให้แก่เจ้าภาพโดยเปล่าประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระมหาล้วน ผาสูก (โคโนะนา) ได้กล่าวถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสุราเมรัยว่า ผลกระทบของสุราเมรัยที่มีต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในชีวิต เป็นเหตุและหนทางแห่งความเสื่อม ผลกระทบที่เกิดขึ้น ๖ ประการ ได้แก่ เป็นเหตุให้เสียทรัพย์, เป็นเหตุให้ก่อการทะเลาะวิวาท, เป็นเหตุให้เกิดโรค, เป็นเหตุให้เสียชื่อเสียง, เป็นเหตุให้ประพฤติกิริยาเป็นที่น่าออดสู และบั่นทอนกำลังปัญญา และอบายชาติหน้า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การร่วมการถ่ายทอดบทเรียนและขยายผลการดำเนินโครงการงานศพปลอดสุรา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนชาวตำบลทับทัน ยังมีความเห็นในเรื่องต่อไปนี้น้อยอยู่ คือ การเห็นประโยชน์ของงานศพปลอดสุรา ที่ทำให้เจ้าภาพงานศพนั้นลดความทุกข์ทางใจเป็นอย่างมาก ที่ไม่ต้องมีการจัดหาสุรามาวัวเพื่อบริการแก่แขกผู้มาช่วยงาน อีกทั้งยังลดปัญหาความมีเมมาที่จะก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาบรรดิษฐ์ บรรดาสุข ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดการวัดปลอดเหล้าโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า การจัดการวัดปลอดเหล้าเป็นประโยชน์ต่อชุมชนทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น สังคมเกิดความสงบสุข จากการจัดกิจกรรมวัดปลอดเหล้าและสามารถนำรูปแบบการจัดการวัดปลอดเหล้า ไปประยุกต์ใช้ในบริบทพื้นที่อื่น

๕.๒.๒ การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทันที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทันที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ไม่แตกต่างกัน เพราะประชาชนทราบถึงผลกระทบและปัญหาสืบเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกิจกรรมทางการค้ำสุรานั้นเป็นเหตุให้สิ้นเปลืองทรัพย์โดยเปล่าประโยชน์ ในการ

ผู้นำชุมชนและประชาชนชาวตำบลทับทัน ได้มีการปลูกจิตสำนึก และรณรงค์ให้ประชาชนได้รู้ถึงพิษภัยของสุรา การเข้าร่วมจัดนิทรรศการ มีการร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อวิทยุชุมชน สื่อแผ่นพับ สื่อเพลงพื้นบ้าน จัดเวทีเสวนา และให้การยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลผู้งดการดื่มสุราในงานศพ ตามนโยบายวาระของตำบลทับทันงานศพปลอดสุรา อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กนกศักดิ์ พูลสวัสดิ์ ได้ศึกษา “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไร่รด อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี” พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ด้านการติดตามประเมินผลและการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก โดยการตรวจสอบกันเองก่อน หลังจากนั้นทางตำบล อำเภอและจังหวัดจะตรวจประเมินผล หลังจากนั้นก็จะมีการรักษาพื้นที่โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

๒) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทันที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทันที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทันที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ไม่แตกต่างกัน เพราะผู้นำชุมชนและประชาชนชาวตำบลทับทัน ได้มีการปลูกจิตสำนึก และรณรงค์ให้ประชาชนได้รู้ถึงพิษภัยของสุรา เข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์ ๔ มุมเมือง เข้าร่วมจัดนิทรรศการ มีการร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อวิทยุชุมชน สื่อแผ่นพับ สื่อเพลงพื้นบ้าน จัดเวทีเสวนา และให้การยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลผู้งดการดื่มสุราในงานศพ ตามนโยบายวาระของตำบลทับทันงานศพปลอดสุรา อย่างต่อเนื่อง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัย ฌ์ฐกานต์ สันห์สุริยกุล ได้ศึกษาเรื่อง “การรับรู้และทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อแนวคิด เรื่อง การงดเหล้าเข้าพรรษา ในปี พ.ศ ๒๕๔๘ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)” พบว่า ความตั้งใจที่จะลด ละ เลิก บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายความว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตั้งใจว่าจะงดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลง และร่วมพิธีปฏิบัติงดเหล้าเข้าพรรษา

๓) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทันที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าประชาชนในเขตตำบลทับทันที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ไม่แตกต่างกัน เพราะผู้นำชุมชนและประชาชนชาวตำบลทับทันได้มีการปลูกจิตสำนึก และรณรงค์ให้ประชาชนได้รู้ถึงพิษภัยของสุรา เข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์ ๔ มุมเมือง เข้าร่วมจัดนิทรรศการ มีการร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อวิทยุชุมชน สื่อแผ่นพับ สื่อเพลงพื้นบ้าน จัดเวทีเสวนา และให้การยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลผู้งดการดื่มสุราในงานศพ ตามนโยบายวาระของตำบลทับทันงานศพปลอดสุรา อย่างดีเอนื่อง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌัฐกานต์ สันท์สุรติกุล ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้และทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อแนวคิดเรื่อง การงดเหล้าเข้าพรรษา ในปี พ.ศ ๒๕๕๘ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) พบว่า ความตั้งใจที่จะเลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น ผลการศึกษาเฉพาะผู้ที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับต่าง ๆ กันจำนวน ๒๓๘ คน พบว่า ความตั้งใจที่จะลด ละ เลิกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษาของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้มีระดับเฉลี่ย ๕.๐๖ สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความเหมาะสมในการนำสถาบันครอบครัวมาใช้ในการรณรงค์ให้ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพทางสังคม ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ โดยรวมของผู้บริหารครูและผู้ปกครองแตกต่างกัน

๔) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทันที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตตำบลทับทันที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าประชาชนในเขตตำบลทับทันที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน เพราะผู้นำชุมชนและประชาชนชาวตำบลทับทัน ที่มีระดับการศึกษาไม่เท่ากัน มีความสนใจในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราไม่จึงต่างกัน ไปด้วย และมีความสนใจในการรณรงค์ให้ประชาชนได้รู้ถึงพิษภัยของสุรา การเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์ ๔ มุมเมือง การเข้าร่วมจัดนิทรรศการ การร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อวิทยุชุมชน สื่อแผ่นพับ สื่อเพลงพื้นบ้าน และการร่วมจัดเวทีเสวนา เพื่อให้เห็นนโยบายวาระของตำบลทับทันงานศพปลอดสุรา ไม่เท่ากัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์ชัย พุ่มพูน ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด เขตอำเภอ

หนองโดน จังหวัดสระบุรี” พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด เขตอำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประเภทของชุมชน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๕.๒.๓ การศึกษาวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๑ คือ ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ พบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ อยากให้ภาครัฐออกกฎระเบียบในการงดดื่มสุราในงานศพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดื่มสุราในงานศพ ทำให้รายรับไม่เพียงพอและรายจ่ายเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดความสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์ ตลอดทั้งสร้างหนี้สินให้แก่เจ้าภาพที่มีการดื่มสุรากัน สร้างภาระค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็นให้แก่เจ้าภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาฉ้วน ผาสุโก (โคจนะนา) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของสุราเมรัยที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต : มุมมองจากพุทธจริยศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า มีผลกระทบเกิดขึ้น ที่เกี่ยวกับสุราเมรัย คือ ด้านการพัฒนาความก้าวหน้าในชีวิต การพัฒนาครอบครัว และการพัฒนาผลกระทบของสุราเมรัยที่มีต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในชีวิต ในเรื่องผลกระทบด้านเสียที่เกิดขึ้นกับผู้ครองเรือน จะพบว่า มีหลายประเด็นด้วยกัน คือ ในเรื่องของโทษของสุราเมรัย กล่าวคือ “ผู้เสพสุราเมรัย เป็นเหตุและหนทางแห่งความเสื่อม เป็นอบายชาตินี้ที่เห็นได้ชัดเจน คือ ผลกระทบที่เกิดขึ้น ๖ ประการ ได้แก่ เป็นเหตุให้เสียทรัพย์, เป็นเหตุให้ก่อการทะเลาะวิวาท, เป็นเหตุให้เกิดโรค, เป็นเหตุให้เสียชื่อเสียง, เป็นเหตุให้ประพาศติมารยาทเป็นที่น่าอดสู และบั่นทอนกำลังปัญญา และอบายชาติหน้า หมายถึง สัตว์หลังจากตายแล้ว ไปเกิดเป็นสัตว์นรกเปรต อสุรกาย สัตว์ดิรัจฉาน

๒) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๒ คือ ด้านการวางแผน พบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ อยากให้ตำบลมีการจัดอบรมในการเลิกดื่มสุราทุก ๓ เดือน แผนการหรือนโยบายที่เกิดจากการระดมพลังความคิดและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในตำบลทับทัน มาร่วมกันดำเนินการในทุกขั้นตอน และเห็นพ้องร่วมกัน มาเป็นแนวทางการพัฒนาแบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) กล่าวว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) เป็นแผนที่เกิดจากการระดมพลังความคิดและการมีส่วนร่วมของประชาชนชาวไทยจากทุกภาคส่วนทุกหมู่เหล่าทุกภูมิภาคทั่วประเทศ มาร่วมกันดำเนินการในทุกขั้นตอนอย่างกว้างขวาง และเห็นพ้องร่วมกัน

๓) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๓ คือ ด้านติดตามประเมินผล พบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ จะเป็นผลดีต่อชุมชน หากทุกคนเลิกดื่มสุราในงานศพ และไม่เห็นแก่กินมากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต้องการให้ประชาชนที่มาร่วมในงานศพ ได้ช่วยกันงดการดื่มสุราอย่างเด็ดขาด อีกทั้งก็อยากให้ช่วยกันประหยัดค่าใช้จ่ายในส่วนอื่น ๆ ด้วย เช่น ไม่ห่ออาหารหรือห่อเนื้อกลับบ้าน เป็นต้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกศักดิ์ พูลสวัสดิ์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไร่รอด อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผล โดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

๑. ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ พบว่า การมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ควรเพิ่มการรณรงค์ในการปลูกจิตสำนึกในการลด ละ เลิก ดื่มสุราในงานศพ สนับสนุนชุมชนดำเนินโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา เพิ่มให้มีการจัดกิจกรรมการรณรงค์ ๔ มุมเมือง จัดนิทรรศการให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อวิทยุชุมชน สื่อแผ่นพับ สื่อเพลงพื้นบ้าน จัดเวทีเสวนา และร่วมการรณรงค์ให้ประชาชนได้รับรู้ถึงพิษภัยของสุรา

๒. ด้านการวางแผน พบว่า การมีส่วนร่วมใน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะได้รับความร่วมมือจากประชาชนที่เข้าร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ในด้านต่าง ๆ เช่น การร่วมวางแผนในการดำเนินกิจกรรม โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจตลอดจนกระบวนการพัฒนาโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา เข้าร่วมพิธีปฏิญาณตนเพื่อลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพ และร่วมสนับสนุนชุมชนให้เป็นชุมชนงานศพปลอดสุราแบบยั่งยืน ควรให้มีการรณรงค์ให้มากยิ่งขึ้น ๆ ขึ้นไป

๓. ด้านติดตามประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะได้รับ

ความร่วมมือจากประชาชนที่เข้าร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ผลสัมฤทธิ์ในด้านนี้จึงเกิดขึ้นเพราะการเข้าร่วมอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการรณรงค์งานศพปลอดสุรา มีการแนะนำผู้อื่นให้รู้ถึงผลดีของการไม่ดื่มสุราที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น เห็นความสำคัญของคุณธรรมกับการพัฒนาโครงการงานศพปลอดสุรา และประชาชนเห็นประโยชน์ของงานศพปลอดสุรา ควรให้มีการพัฒนาโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน ไปสู่ตำบลอื่น ๆ ในเขตอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ และพัฒนาให้เป็นนโยบายระดับประเทศต่อไป

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

๑) จากผลการวิจัยข้อมูล ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ พบว่า การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ควรให้มีการทำวิจัยในด้านอื่น ๆ เช่น การวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ทราบข้อมูลการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชนในด้านอื่น ๆ ที่แท้จริง

๒) จากผลการวิจัยข้อมูล ด้านการวางแผน และด้านติดตามประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ก็ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการรณรงค์ในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ไปสู่โครงการอื่น ๆ ที่ยังไม่มีการรณรงค์ให้ปลอดสุราต่อไป

๓) จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ อยากให้ภาครัฐออกกฎระเบียบในการงดดื่มสุราในงานศพ จึงควรศึกษาแนวทางในการดำเนินการให้ภาครัฐออกกฎระเบียบในการงดดื่มสุราในงานศพต่อไป

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑) หนังสือทั่วไป

- ทวีทอง หงส์วิวัฒน์. การประชุมเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา : นโยบายและ
กลวิธี. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุขมหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๕.
- ธีรศักดิ์ อุ่่นอารมณต์เลิศ. เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม : ภาควิชา
พื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๕.
- นิภา เมธาวิชัย. วิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
ข้าราชการพลเรือน, ๒๕๒๗.
- ยุวัฒน์ วุฒเมธี. หลักการพัฒนารวมชนและการพัฒนารวมชน. กรุงเทพมหานคร : ไทยอนุเคราะห์ไทย,
๒๕๓๑.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น,
๒๕๔๐.
- สงศรี ชมพวงศ์. การวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๗.

๒) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

- กนกศักดิ์ พูลสวัสดิ์. “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการสร้างกระบวนการชุมชน
เข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไร่รอด อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี”.
ปัญหาพิเศษ, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๗.
- คเชนพงษ์ สุมาลย์โรจน์. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของ
สถานศึกษาในอำเภอหนองม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต ๑”.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์,
๒๕๕๐.
- ชานันท์ ถ้ำคู่. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเลิศหล้า”,
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา,
๒๕๔๕.

- ณัฐกานต์ สันสุรติกุล. “การรับรู้และทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อแนวคิด เรื่อง การงดเหล้าเข้าพรรษา ในปี พ.ศ ๒๕๔๘ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริม สุขภาพ (สสส.)”. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, ๒๕๔๘.
- รัชพล คำสาร. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ใช้แรงงาน : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตนิคมอุตสาหกรรม อมตะนคร จังหวัดชลบุรี”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.
- ธีรวัฒน์ ธีระวุฒิพันธ์. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลน : ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านนาเกลือ ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- บุญเสริม หุดแพทย์, รศ.และคณะ. “การวิจัยพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราของเยาวชนไทย : การสำรวจ องค์ความรู้สถานการณ์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุรา”. รายงานการวิจัย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๗.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์, รศ.ดร.. “การรณรงค์การให้การศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกและปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัญหาสืบเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์”. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (สสส). กรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๐.
- พระมหาล้วน ผาสุกโก (โคจะนา). “ผลกระทบของสุราเมรัยที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต : มุมมอง จากพุทธจริยศาสตร์”. วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหามกุฏ ราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- พระมหาสำรวย ฅานสัวโร (พินดอน). “การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล่องละเมิดศีลข้อที่ ๕ ที่มี ต่อสังคมไทย”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒.
- มนต์ชัย พุ่มพูน. “การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด เขตอำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี”. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๔๘.
- ศุภมาส พูลสวัสดิ์. “ผลสัมฤทธิ์ของสื่อประชาสัมพันธ์โครงการทอดกฐินปลอดเหล้าปี ๒๕๔๘”. วารสารศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๐.

สมศักดิ์ พรหมเตื้อ. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอนาคน จังหวัดมหาสารคาม”. ปรินญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๐.

๓. เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

- พงษ์พันธ์ วิเชียรสมุทร, นายอำเภอคำควน. “คำควน : งานศพปลอดเหล้า”. จังหวัดสุรินทร์ : บันทึก
ความร่วมมือ, ๒๕๕๑, (อัดสำเนา).
- พันธุ์นภา กิตติรัตนไพบูลย์และคณะ. การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง Alcohol Service System. การ
ประชุมวิชาการสุขภาพจิตนานาชาติ ครั้งที่ ๓, ๒๕๔๗, (อัดสำเนา).
- มูลนิธิเพื่อนหญิง. รายงานพัฒนาการเครือข่ายบ้านคำกลาง ต. โนนนามแท่ง อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ
ศูนย์ประสานการช่วยเหลือผู้หญิงและเด็กอำนาจเจริญ โครงการลดเหล้า : ลดความ
รุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิเพื่อนหญิง, ๒๕๔๘, (อัดสำเนา).
- ขงยุทธ ขจรธรรมและบังอร ฤทธิภักดี. นโยบายและมาตรการในการควบคุมการบริโภคแอลกอฮอล์.
กรุงเทพ : (ม.ป.พ.), ๒๕๔๗, (อัดสำเนา).
- สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุรินทร์. “โครงการวัดเขตปลอดสุราเฉลิมราชย์ ๖๐ ปี และเฉลิม
พระเกียรติ ๘๐ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
พระพุทธศาสนาจังหวัดสุรินทร์, ๒๕๔๗, (อัดสำเนา).
- สุรพล นาคไชยะ. “ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลทับทัน : จังหวัดสุรินทร์”, องค์การบริหารส่วน
ตำบลทับทัน, ๒๕๕๑, (อัดสำเนา).

๒. ภาษาอังกฤษ

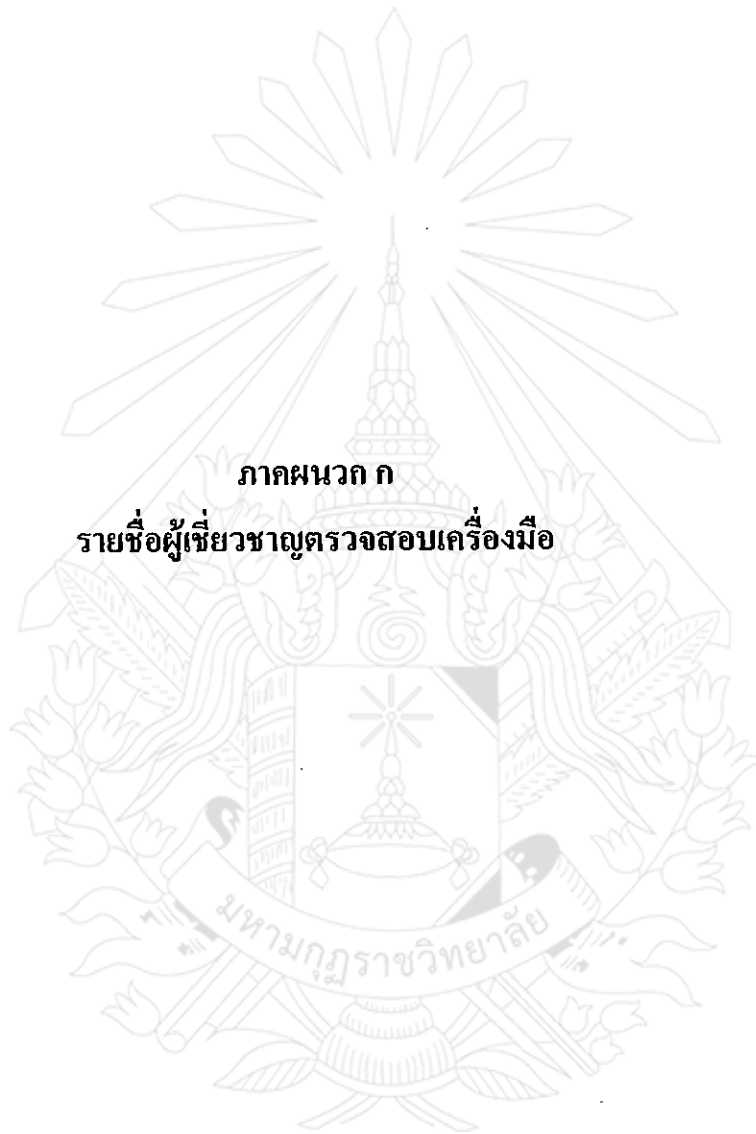
1) Books

- Keith Davis, *Human Behavior of World*. New York : McMrcaWHill Book Company, 1967.
- Taro Yamane. *Statistics An Introductory Analysis*. New York : Harper & Row, 1973.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

๑. นายประสงค์ จักรคำ

การศึกษา นธ.เอก ปช.๔ คบ.(การศึกษา) กศ.ม.(บริหารราชการ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุรินทร์

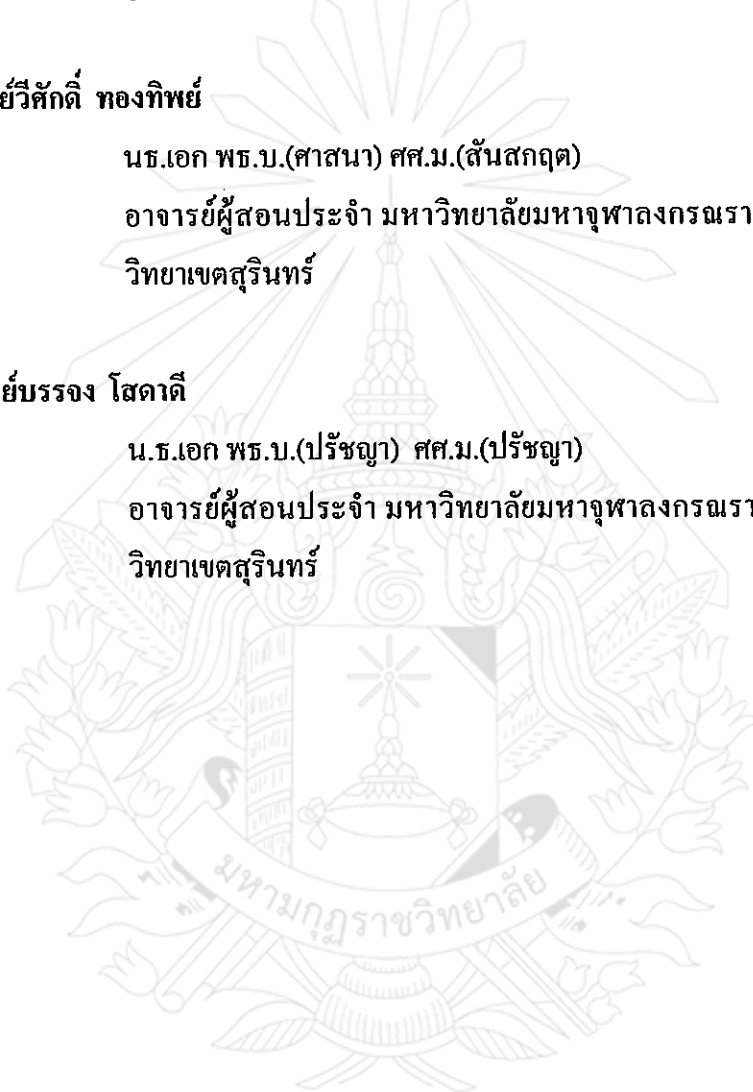
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิศักดิ์ ทองทิพย์

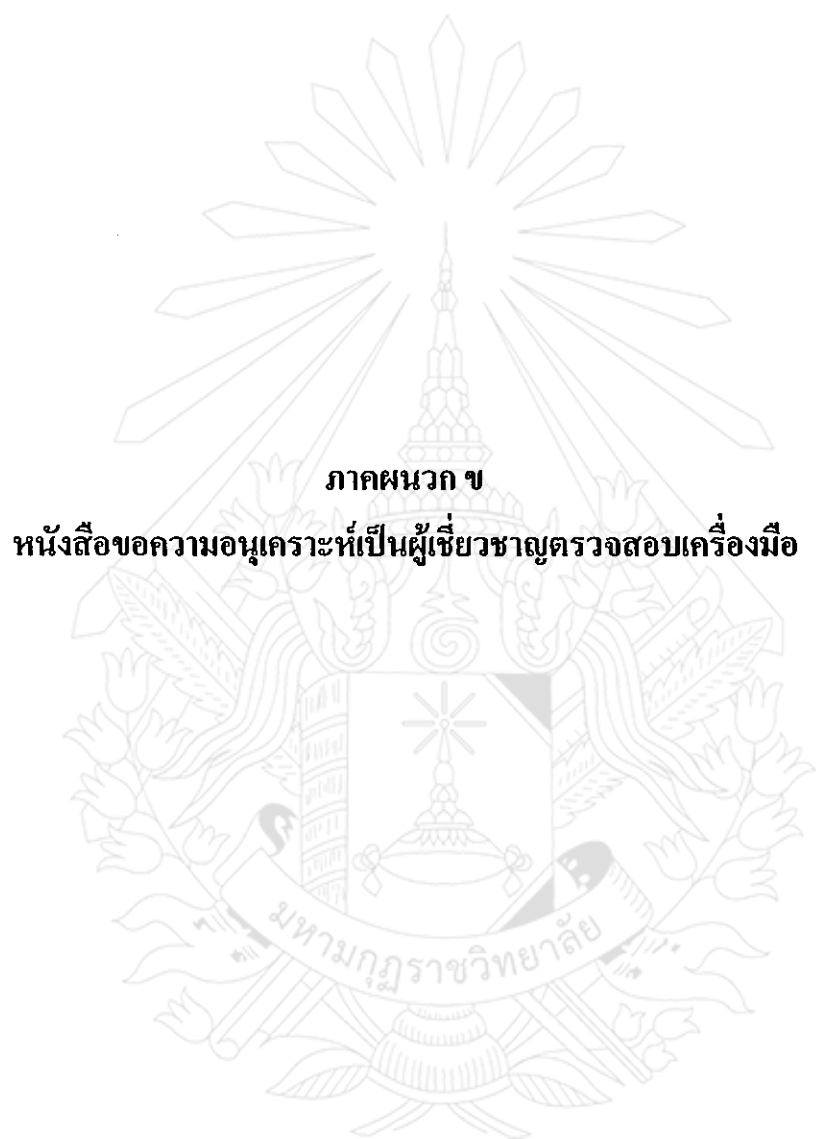
การศึกษา นธ.เอก พท.บ.(ศาสนา) ศศ.ม.(สันสกฤต)

ตำแหน่ง อาจารย์ผู้สอนประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสุรินทร์

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง โสดาดี

การศึกษา น.ธ.เอก พท.บ.(ปรัชญา) ศศ.ม.(ปรัชญา)

ตำแหน่ง อาจารย์ผู้สอนประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสุรินทร์

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเทียนเมือง
 ตำบลคงถ่าน อำเภอเมือง
 จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

12 พฤษภาคม 2553

ศร 6015/ว 106

เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร *นายประสพต์ จิตโรจน์ ออ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี*

ด้วย พระใบฎีกาจารย์ ปณฺฑิตโร นักศึกษสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดร้อยเอ็ด" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อ โปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

พระพรหมปริยัติวิมล
 (พระพรหมปริยัติวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
 ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ศาสตราจารย์ ดร. รุ่งเรือง
 งาม

30 พค 53

ศูนย์การศึกษามัธยมศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
 โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076
 โทรสาร. 0-4351-4618
[http:// www.rco.mbu.ac.th](http://www.rco.mbu.ac.th)

ศร 6015/ว 106

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี้ยวเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เจริญพร ผศ.ทวีศักดิ์ ทองทิพย์

ด้วยพระใบฎีกาจำปี ปณฺญาโร/บุตรเงิน นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมใน
โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชนตำบลทับทัน อำเภอสังขะจังหวัดสุรินทร์” เพื่อ
เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
(ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมามาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชปริยัติวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

<http://www.rec.mbu.th>

ขอพร
อ.ท.ท. นิตยา น.โดม
พล. ทวีศักดิ์ ทองทิพย์

ศษ 6015/ว 106

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลีย่งเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เจริญพร ศศ.บรรจง โสคติ

ด้วยพระใบฎีกาจำปี ปญญาธโร/บุตรเงิน นักศึกษาศาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมใน
โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชนตำบลทับทัน อำเภอสังขะจังหวัดสุรินทร์” เพื่อ
เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศาสตศาตรมหาบัณฑิต
(ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชปริยัติวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ทรงอดใจ

9 มิถุนายน ๒๕๕๓

ปญญาธโร

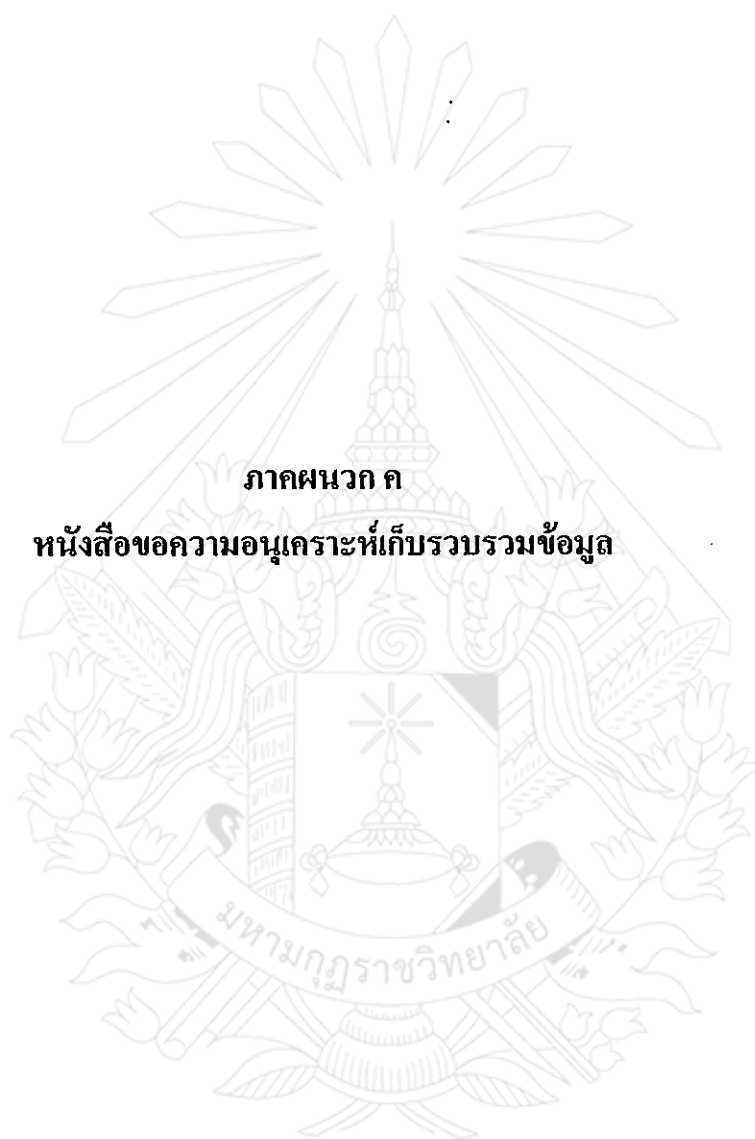
ศศ. บรรจง โสคติ

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

<http://www.rec.mbu.th>

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ศร 6015/ว 107

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

12 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร

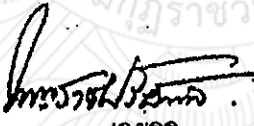
กิม ฆ สกิมคท มทิม

ด้วย พระใบฎีกาจีปี่ ปลายพรโร นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วน วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะมาติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พระราชปริยัติวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

อราม
อนุพงษ์

(นายอราม อนุพงษ์)

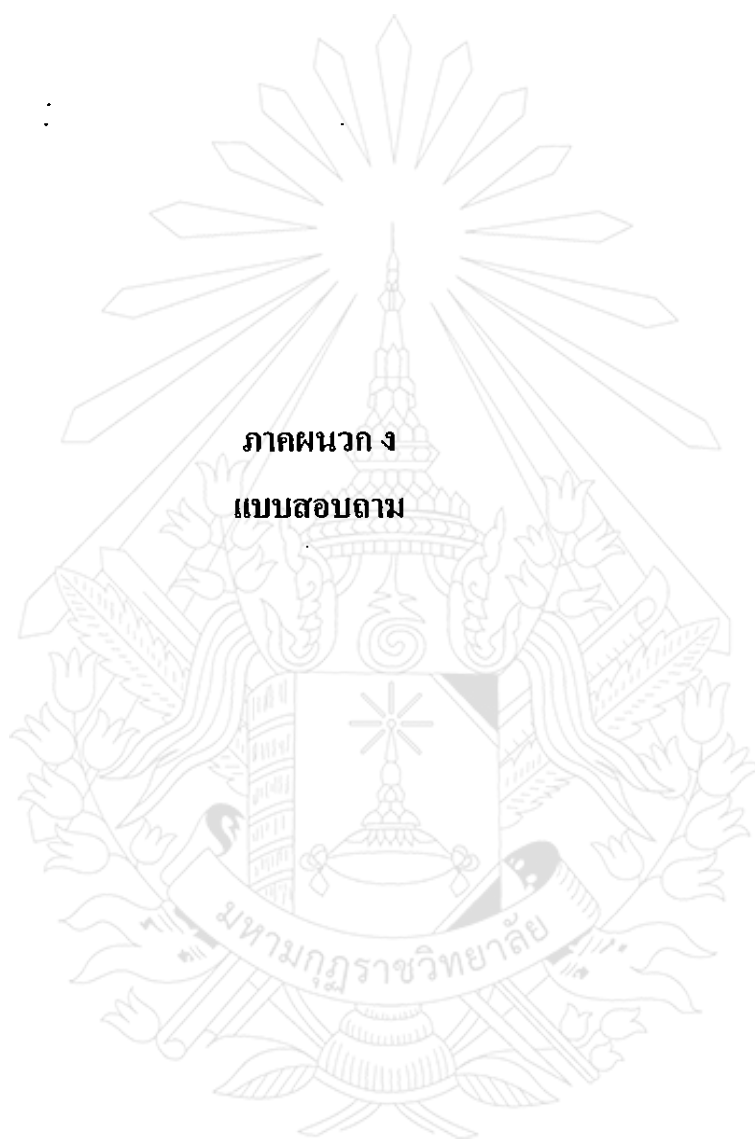
คณบดี คณบดี ค. วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน
อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

๒. ข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่มีผลใด ๆ ต่อตัวท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปฏิบัติหน้าที่และองค์การของท่านคำตอบทุกคำตอบถือว่าเป็นความลับและจะไม่นำมาแปลผลเป็นรายบุคคล จะนำเสนอในรูปกลุ่มบุคคลเท่านั้น โปรดตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อตามความเป็นจริง

๓. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ

๑) ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ

๒) ด้านการวางแผน

๓) ด้านติดตามประเมินผล

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

๔. โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามตามคำชี้แจงตามความเป็นจริง

๕. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพื่อสามารถนำคำตอบไปวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

.....
(พระใบฎีกาจำปี ปณณารโธ)

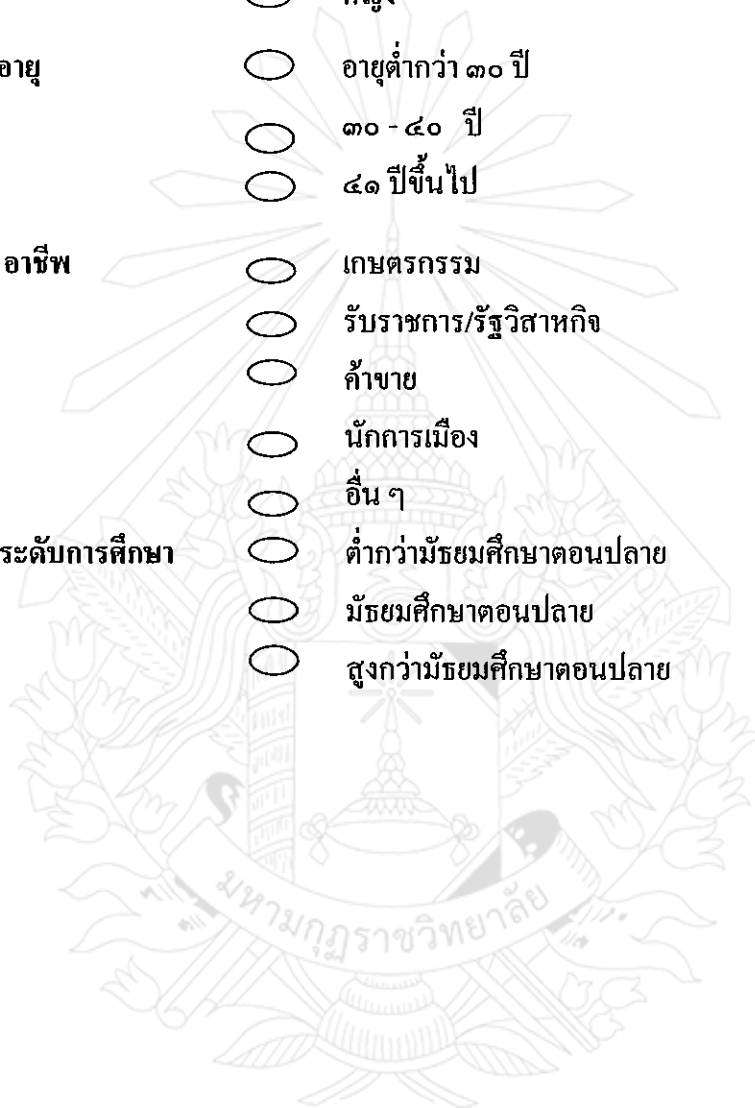
บัณฑิตวิทยาลัย ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร์ ศูนย์การศึกษาศรีสะเกษ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ใน เพียงคำตอบเดียว ถ้าข้อใดเป็นช่องว่างให้ท่านเติมข้อความลงให้ตรงกับความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด

- ๑) เพศ ชาย
 หญิง
- ๒) อายุ อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี
 ๓๐ - ๔๐ ปี
 ๔๑ ปีขึ้นไป
- ๓) อาชีพ เกษตรกรรม
 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 ค้าขาย
 นักการเมือง
 อื่น ๆ
- ๔) ระดับการศึกษา ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย
 มัธยมศึกษาตอนปลาย
 สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ ๒ การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน
อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ					
๑. ท่านได้ร่วมปลูกจิตสำนึกในการลด ละ เลิก ดื่มสุราในงานศพเพียงใด					
๒. ท่านให้การสนับสนุนชุมชนดำเนิน โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราเพียงใด					
๓. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์ ๔ มุมเมืองของโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราเพียงใด					
๔. ท่านเข้าร่วมจัดนิทรรศการ โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราเพียงใด					
๕. ท่านร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุชุมชน เพียงใด					
๖. ท่านร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อแผ่นพับเพียงใด					
๗. ท่านร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อเพลงพื้นบ้านเพียงใด					
๘. ท่านได้ร่วมจัดเวทีเสวนาเพียงใด					
๙. ท่านสนับสนุนยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลผู้งดการดื่มสุราในงานศพเพียงใด					
๑๐. ท่านร่วมการรณรงค์ให้ประชาชนได้รับรู้ถึงพิษภัยของสุราเพียงใด					

การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
ด้านการวางแผน					
๑. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราเพียงใด					
๒. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตลอดจนกระบวนการพัฒนาโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราเพียงใด					
๓. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเวทีประชาคมโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพียงใด					
๔. ท่านเข้าร่วมพิธีปฏิบัติตนเพื่อลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพเพียงใด					
๕. ท่านชักชวนผู้อื่นเข้าร่วมพิธีปฏิบัติตนเพื่อลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพเพียงใด					
๖. ท่านสนับสนุนให้กิจกรรมงานบุญพิธีต่าง ๆ ปลอดสุราเพียงใด					
๗. ท่านชักชวนผู้อื่นสนับสนุนให้กิจกรรมงานบุญพิธีต่าง ๆ ปลอดสุราเพียงใด					
๘. ท่านร่วมสนับสนุนการประเมินรับรองมาตรฐานงานศพปลอดสุราในชุมชนเพียงใด					
๙. ท่านร่วมในการสนับสนุนชุมชนให้เป็นชุมชนงานศพปลอดสุราเพียงใด					
๑๐. ท่านร่วมในการสนับสนุนชุมชนให้เป็นชุมชนงานศพปลอดสุราแบบยั่งยืนเพียงใด					

การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
ด้านติดตามประเมินผล					
๑. ท่านได้เข้าร่วมอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการรณรงค์งานศพปลอดสุราเพียงใด					
๒. ท่านให้การแนะนำผู้อื่นถึงผลดีของการไม่ดื่มสุรา ที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นเพียงใด					
๓. ท่านให้การเห็นความสำคัญของพิธีปฏิญาณตนเพื่อการลด ละ เลิก การดื่มสุราเพียงใด					
๔. ท่านให้การแนะนำผู้อื่นให้เห็นความสำคัญของพิธีปฏิญาณตนเพื่อการลด ละ เลิก การดื่มสุราเพียงใด					
๕. ท่านเห็นความสำคัญของคุณธรรมกับการพัฒนาโครงการงานศพปลอดสุราเพียงใด					
๖. งานศพปลอดสุรามีอิทธิพลต่อจิตใจของท่านเพียงใด					
๗. ท่านร่วมการถ่ายทอดบทเรียนและขยายผลการดำเนินโครงการงานศพปลอดสุราเพียงใด					
๘. ท่านได้รู้และเข้าใจถึงผลดีของชีวิตในการลด ละ เลิกการดื่มสุราในงานศพเพียงใด					
๙. ท่านให้การแนะนำผู้อื่นให้เข้าใจถึงผลดีของชีวิตในการลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพเพียงใด					
๑๐. การเห็นประโยชน์ของงานศพปลอดสุรา					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน
อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

๑. ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ

.....
.....
.....

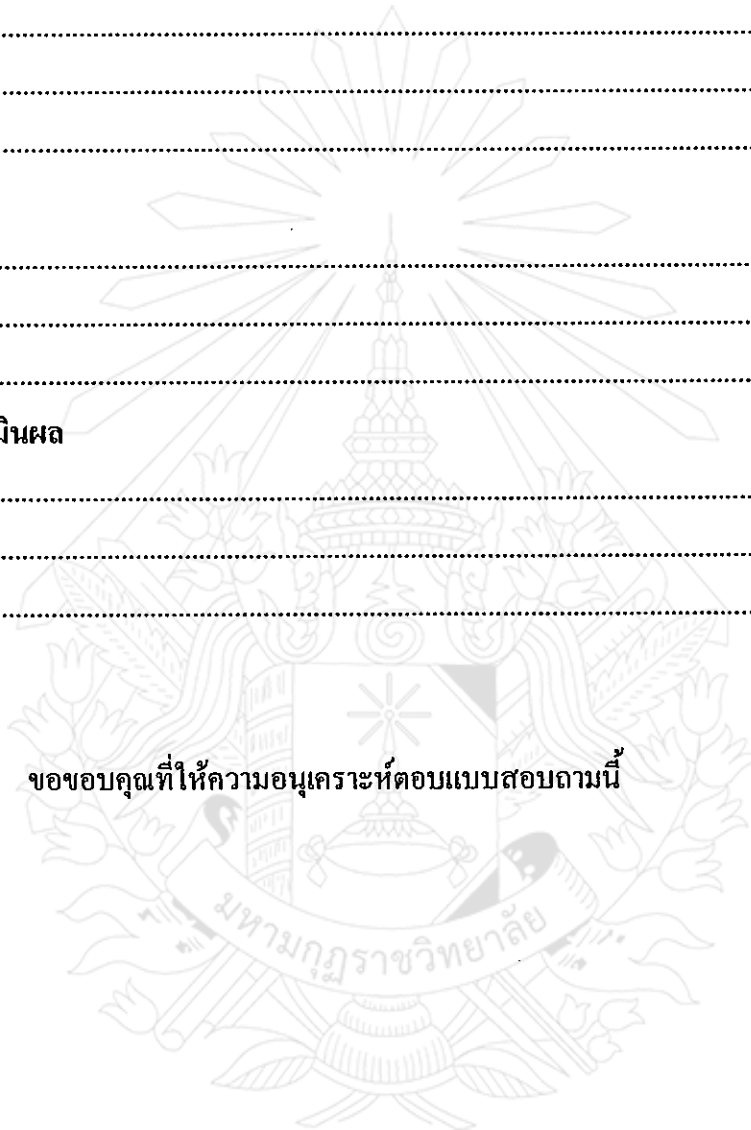
๒. ด้านการวางแผน

.....
.....
.....

๓. ด้านติดตามประเมินผล

.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามนี้

ภาคผนวก จ
ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
เรื่อง การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน
ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่า การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์อยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ลงใน ที่กำหนดให้ ตรงกับความพึงพอใจของท่านว่าอยู่ในระดับใด ใน ๕ ระดับ ได้แก่

- ๑ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- ๒ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- ๓ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- ๔ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- ๕ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	การมีส่วนร่วม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		๑	๒	๓		
๑.	<u>ด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุ</u>					
	การร่วมปลูกจิตสำนึกในการลด ละ เลิก ดื่มสุรในงานศพ	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	การสนับสนุนชุมชนดำเนินโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	การมีส่วนร่วม	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		๑	๒	๓		
๓.	การเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์ ๔ มุมเมืองของ โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	การเข้าร่วมจัดนิทรรศการ โครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	การร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อวิทยุชุมชน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	การร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อแผ่นพับ	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	การร่วมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อเพลงพื้นบ้าน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	การร่วมจัดเวทีเสวนา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๙.	การสนับสนุนของเชิดชูเกียรติบุคคลผู้จัดการดื่มสุราในงานศพ	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐	การร่วมการรณรงค์ให้ประชาชนได้รับรู้ถึงพิษภัยของสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๑.	<u>ด้านการวางแผน</u> ในการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๒.	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตลอดจนกระบวนการพัฒนาโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๓.	การเข้าร่วมกิจกรรมเวทีประชาคมโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุราเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	การมีส่วนร่วม	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		๑	๒	๓		
๔.	การเข้าร่วมพิธีปฏิบัติตนเพื่อลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพ	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	การชักชวนผู้อื่นเข้าร่วมพิธีปฏิบัติตนเพื่อลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพ	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	การสนับสนุนให้กิจกรรมงานบุญพิธีต่าง ๆ ปลอดสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	การชักชวนผู้อื่นสนับสนุนให้กิจกรรมงานบุญพิธีต่าง ๆ ปลอดสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	ในการร่วมสนับสนุนการประเมินรับรองมาตรฐานงานศพปลอดสุราในชุมชน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๙.	ในการสนับสนุนชุมชนให้เป็นชุมชนงานศพปลอดสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐.	ในการสนับสนุนชุมชนให้เป็นชุมชนงานศพปลอดสุราแบบยั่งยืน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
ด้านติดตามประเมินผล						
๑.	การเข้าร่วมอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการรณรงค์งานศพปลอดสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	การแนะนำผู้อื่นถึงผลดีของการไม่ดื่มสุรา ที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	การเห็นความสำคัญของพิธีปฏิบัติตนเพื่อการลด ละ เลิก การดื่มสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	การแนะนำผู้อื่นให้เห็นความสำคัญ ของพิธีปฏิบัติตนเพื่อการลด ละ เลิก การดื่มสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	การมีส่วนร่วม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
		๑	๒	๓		
๕.	เห็นความสำคัญของคุณธรรมกับการพัฒนาโครงการงานศพปลอดสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	งานศพปลอดสุรามีอิทธิพลต่อจิตใจของท่าน	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	การร่วมการถ่ายทอดบทเรียนและขยายผลการดำเนินโครงการงานศพปลอดสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	ท่านได้รู้และเข้าใจถึงผลดีของชีวิตในการลด ละ เลิกการดื่มสุราในงานศพ	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๙.	การแนะนำผู้อื่นให้เข้าใจถึงผลดีของชีวิตในการลด ละ เลิก การดื่มสุราในงานศพ	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐	การเห็นประโยชน์ของงานศพปลอดสุรา	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐	ใช้ได้

ภาคผนวก ฉ
ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถาม
เรื่อง การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์งานศพปลอดสุรา
ของประชาชน ตำบลทับทัน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ข้อ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
๑	๑๒๗.๗๘	๑๑๖.๒๔	๐.๔๗	๐.๘๕
๒	๑๒๗.๘๑	๑๑๓.๘๕	๐.๕๒	๐.๘๕
๓	๑๒๘.๐๔	๑๑๓.๖๒	๐.๕๓	๐.๘๕
๔	๑๒๘.๒๔	๑๑๓.๓๐	๐.๔๗	๐.๘๕
๕	๑๒๘.๔๑	๑๑๒.๖๒	๐.๔๗	๐.๘๕
๖	๑๒๘.๗๑	๑๑๘.๘๑	๐.๑๕	๐.๕๐
๗	๑๒๘.๘๘	๑๑๗.๗๑	๐.๒๐	๐.๕๐
๘	๑๒๘.๔๑	๑๑๖.๕๔	๐.๒๕	๐.๕๐
๙	๑๒๗.๕๘	๑๑๗.๕๕	๐.๒๓	๐.๕๐
๑๐	๑๒๗.๗๘	๑๑๒.๒๔	๐.๗๓	๐.๘๕
๑๑	๑๒๗.๘๑	๑๐๕.๓๕	๐.๘๔	๐.๘๕
๑๒	๑๒๘.๐๑	๑๑๒.๔๔	๐.๕๘	๐.๘๕
๑๓	๑๒๘.๐๑	๑๑๐.๖๑	๐.๕๖	๐.๘๕
๑๔	๑๒๘.๓๔	๑๑๐.๓๓	๐.๖๑	๐.๘๕
๑๕	๑๒๘.๐๑	๑๑๔.๒๕	๐.๕๐	๐.๘๕
๑๖	๑๒๗.๘๑	๑๒๐.๕๔	.๐๘	๐.๕๐
๑๗	๑๒๗.๕๔	๑๑๖.๕๒	๐.๓๗	๐.๘๕
๑๘	๑๒๘.๒๔	๑๑๒.๐๘	๐.๖๗	๐.๘๕
๑๙	๑๒๗.๖๘	๑๑๖.๓๓	๐.๔๖	๐.๘๕
๒๐	๑๒๗.๖๑	๑๑๒.๘๒	๐.๖๕	๐.๘๕

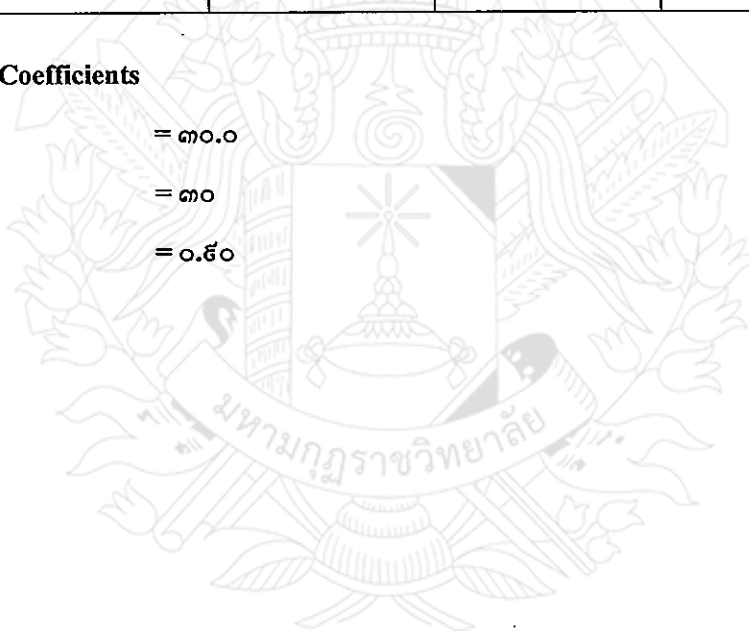
ข้อ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
๒๑	๑๒๘.๑๑	๑๑๔.๗๘	๐.๔๗	๐.๘๕
๒๒	๑๒๗.๘๑	๑๑๕.๘๔	๐.๑๓	๐.๕๐
๒๓	๑๒๗.๕๑	๑๒๐.๐๑	๐.๑๐	๐.๕๐
๒๔	๑๒๗.๕๔	๑๑๕.๖๓	๐.๑๓	๐.๕๐
๒๕	๑๒๗.๕๑	๑๑๖.๕๑	๐.๔๐	๐.๘๕
๒๖	๑๒๗.๗๘	๑๑๒.๕๕	๐.๖๔	๐.๘๕
๒๗	๑๒๘.๐๘	๑๑๓.๓๕	๐.๕๘	๐.๘๕
๒๘	๑๒๗.๖๘	๑๑๕.๐๔	๐.๑๘	๐.๕๐
๒๙	๑๒๗.๖๔	๑๑๘.๖๓	๐.๒๒	๐.๕๐
๓๐	๑๒๗.๕๘	๑๑๘.๕๖	๐.๑๕	๐.๕๐

Reliability Coefficients

N of Case = ๓๐.๐

N of Items = ๓๐

Alpha = ๐.๕๐

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : พระใบฎีกาจำปี ปณณาทโร (บุตรเงิน)
- วัน เดือน ปี เกิด : วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ เดือน กรกฎาคม พ.ศ ๒๕๑๐
- ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ ๘๑ หมู่ที่ ๘ วัดวังปลัดสามัคคี ตำบลทับทัน
อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- ประวัติการศึกษา**
- พ.ศ ๒๕๓๔ : น.ธ เอก สำนักเรียนคณะจังหวัดสุรินทร์
- พ.ศ ๒๕๓๙ : ม.๓ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
- พ.ศ ๒๕๔๕ : ม.๖ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- พ.ศ ๒๕๕๒ : พธบ. (พระพุทธศาสนา) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง-
กรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์
- พ.ศ. ๒๕๕๓ : ศศ.ม. (การเมืองการปกครอง) มหาวิทยาลัยมหามกุฏ-
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ศูนย์การศึกษาศรีสะเกษ
- ตำแหน่งการงาน**
- พ.ศ. ๒๕๔๔ : รองเจ้าอาวาสวัด โนนเจริญสุข
- พ.ศ. ๒๕๔๕ : รองเจ้าคณะตำบลทับทัน
- พ.ศ. ๒๕๔๘ : เจ้าอาวาสวัดวังปลัดสามัคคี
- พ.ศ. ๒๕๕๐ : เจ้าสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดสุรินทร์แห่งที่ ๕